

DET KONGELIGE
FISKERIDEPARTEMENT

St.meld. nr. 17

(2003–2004)

Om gjennomføring av råfiskloven og
fiskeeksportloven i 2001 og 2002

Innhold

1	Innledning	5	4	Gjennomføring av fiskeeksporten	11
1.1	Hovedinnholdet i meldingen	5	4.1	Innledning	11
1.2	Status i lovverket	6	4.2	Oversikt over eksporten	12
2	Gjennomføring av førstehåndsomsetningen	7	Vedlegg		
2.1	Salgslagsstrukturen	7	1	Utdrag av årsmeldingene for Eksportutvalget for fisk 2001 og 2002	14
2.2	Aktuelle saker	7	2	Utdrag av årsmeldingene for Norges Råfisklag 2001 og 2002	34
2.2.1	Omsetning på sjøen	7	3	Utdrag av årsmeldingene for Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag 2001 og 2002	47
2.2.2	Transitt	7	4	Utdrag av årsmeldingene for Vest-Norges Fiskesalslag 2001 og 2002	64
2.2.3	Landingsseddel	8	5	Utdrag av årsmeldingene for Rogaland Fiskesalgslag 2001 og 2002	71
2.2.4	Regulering og dirigering	8	6	Utdrag av årsmeldingene for Skagerakfisk S/L 2001 og 2002	78
2.2.4.1	Regulering	8	7	Utdrag av årsmeldingene for Norges Sildesalgslag 2001 og 2002	88
2.2.4.2	Dirigering	9			
2.2.5	Oppdrett av villfisk m.v	9			
2.2.6	Utvidet omsetningsrett	9			
2.2.7	Behov for endringer i regelverket	9			
3	Kontroll	10			
3.1	Internkontroll	10			
3.2	Ekstern kontroll	10			
3.3	Videreutvikling av kontrollarbeidet ...	10			
3.3.1	Prosjekt Salgslagene – Fiskeridirektoratet	10			

St.meld. nr. 17

(2003–2004)

Om gjennomføring av råfiskloven og fiskeeksportloven i 2001 og 2002

*Tilråding fra Fiskeridepartementet av 19. desember 2003,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Innledning

1.1 Hovedinnholdet i meldingen

Fiskeridepartementet legger med dette frem melding om gjennomføring av lov av 14. desember 1951 nr 3 om omsetning av råfisk (råfiskloven) og lov av 27. april 1990 nr 9 om regulering av eksport av fisk og fiskevarer (fiskeeksportloven), samt relevante saker som er av særlig interesse å legg

frem for Stortinget. Meldingen omfatter perioden 2001 og 2002. Enkelte saker fra 2003 er også inn-

tatt.
Den forrige meldingen om gjennomføring av råfiskloven og fiskeeksportloven ble lagt frem for Stortinget ved St.meld. nr. 8 (2001–2002) Om gjennomføring av råfiskloven og fiskeeksportloven i 1999 og 2000.

Tabell 1.1. Fangstmengde i rund vekt og fangstverdi i 2001 og 2002 fordelt på salgslag i tonn og 1000 kr. Foreløpig statistikk pr 20.11.2003 (norske fartøyer).

Salgslag	2001 tonn	2001 1 000 kr	2002 tonn	2002 1 000 kr
Skagerakfisk	10 628	195 629	10 826	205.457
Rogaland Fiskesalgslag	11 568	179 298	10 556	152 465
Vest-Norges Fiskesalgslag	29 416	273 354	28 666	249 194
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag	170 168	1 844 248	180 856	1 703 558
Norges Råfisklag	409 540	4 194 652	428 327	3 957 008
Norges Sildesalgslag	2 053 621	4 751 115	2 080 901	4 886 909
Fangst registrert på annen måte*)	857	-	3 719	-
Totalt	2 686 317	11 438 296	2 743 859	11 154 982

*) «fangst registrert på annen måte», refererer til fangst av fisk som ikke er omsatt gjennom salgslagene av følgende årsaker: Arten er ikke underlagt salgslagenes omsetningsrett. Arten er underlagt salgslagenes omsetningsrett, men fangsten kan ikke gjøres opp av salgslaget på grunn av regnskaps- og garantimessige forhold. Fangsten ligger på lager uten at omsetning har funnet sted på tidspunktet for endelig statistikkproduksjon. Fangsten er omsatt ulovlig og er blitt oppdaget ved kontrollinspeksjoner eller ved informasjon fra myndighetene i andre land.

Tabell 1.2 Fangstmengde i rund vekt og fangstverdi i 2001 og 2002 fordelt på salgslag i tonn og 1000 kr. Foreløpig statistikk pr 24.11.2003 (utenlandske fartøyer).

Salgslag	2001 tonn	2001 1 000 kr	2002 tonn	2002 1 000 kr
Skagerakfisk	1	83	6	172
Rogaland Fiskesalgslag	374	4 673	435	4.875
Vest-Norges Fiskesalgslag	143	2 103	647	6.388
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag	13 884	169 426	8 454	88 401
Norges Råfisklag	175 546	2 019 475	167 369	1 760 568
Norges Sildesalgslag	325 581	1 346 396	363 170	1 220 960
Totalt	515 530	3 542 155	540 081	3 081 365

Kilde: Fiskeridirektoratet

Utformingen av meldingen denne gangen er gjort på tilsvarende måte som nevnte melding. Salgslagenes virksomhet kommer til uttrykk gjennom vedleggene hvor styrets beretninger er inntatt. Videre gis det en redegjørelse for gjennomføringen av eksporten. Utdrag fra årsmeldingene til Eksportutvalget for fisk er inntatt som vedlegg 1.

1.2 Status i lovverket

Den økte oppmerksomheten rettet mot fiskejuks som følge av flere avsløringer i 2001 førte blant annet til endringer i omsetningsregelverket, jf Ot.prp. nr. 92 (2000–2001). Råfisklovens straffebestemmelse ble endret slik at det i forskrifter gitt med hjemmel i loven kan bestemmes at overtredelser kan straffes med fengsel og ikke bare bøter. Det ble samtidig gjennomført en endring som innebærer etablering av hjemmel til å pålegge den

som lander fisk i Norge uten at fisken samtidig omsettes, å utstede en landingsseddel. Et slikt pålegg har nå blitt vedtatt gjennom forskrift av 22. januar 2003 nr 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk. Forskriften erstatter den tidligere forskrift av 5. september 1990 nr. 728 om sluttsseddel/bryggeseddel og mottaksjournal. Se nærmere omtale av landingsseddel under punkt 2.2.3.

Forskrift av 29. juni 1990 om førstehåndsomsetning av råfisk (råfiskforskriften) er i meldingsperioden endret slik at salgslagenes omsetningsrett for utenlandske landinger er presisert. Denne forskriftsendringen ble nærmere omtalt i forrige melding, St.meld. nr. 8 (2001–2002) under punkt 2.2.1.

Forskrift av 29. juni 1990 om førstehåndsomsetning av råfisk (råfiskforskriften) er endret slik at salgslagenes omsetningsrett er utvidet til å gjelde flere arter. Se nærmere omtale under punkt 2.2.6.

2 Gjennomføring av førstehåndsomsetningen

2.1 Salgslagsstrukturen

I meldingsperioden har det ikke skjedd noen endringer i salgslagsstrukturen.

Det eksisterer i dag fem salgslag i hvitfisksektoren og ett i pelagisk sektor: Skagerakfisk, Rogaland Fiskesalgslag; Vest-Norges Fiskesalgslag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag, Norges Råfisklag og Norges Sildesalgslag.

2.2 Aktuelle saker

2.2.1 Omsetning på sjøen

Fiskeridepartementet nedsatte i 2000 en arbeidsgruppe som skulle vurdere råfisklovens bestemmelser i forhold til utenlandske direktelandinger i Norge. Arbeidsgruppen kom i stand som følge av problemstillinger som aktualiserte seg i forbindelse med to klagesaker som hadde vært til behandling i departementet (De nærmere omstendighetene ble redegjort for i forrige melding, St.meld. nr. 8 (2001–2002) under punkt 2.2.1.)

Arbeidsgruppens konklusjoner innebar at fangster fra utenlandske fiskefartøy som er brakt i land i Norge som første land, skal være underlagt salgslagenes omsetningsrett uavhengig av om omsetning tidligere har skjedd på sjøen. Dette ble gjennomført ved en endring i råfiskforskriften med ikrafttredelse 1. august 2001. Arbeidsgruppen foreslo imidlertid også en modifikasjon i nevnte forslag ved at utenlandsk fanget fisk som kjøpes av norske kjøperfartøy på sjøen, likevel skal være underlagt salgslagenes omsetningsrett ved *denne* omsetningen, uansett om fangsten senere landes i Norge eller i utlandet. Forslaget innebærer således at det er omsetning på sjøen mellom utenlandske parter, som ikke skal tillegges betydning ved landing i Norge.

Forslaget som gjaldt omsetning på sjøen møtte i høringsrunden sterk motstand i deler av næringen. Departementet har på denne bakgrunn bedt de berørte parter å sette seg sammen for å komme frem til et forslag til en ordning som de kan enes om. Departementet vil deretter vurdere dette for-

slaget på vanlig måte og eventuelt foreta nødvendige endringer i lovverket.

2.2.2 Transitt

Råfisklovens system innebærer at fangster som er landet i Norge ikke kan føres ut av landet, dersom de ikke i første hånd er omsatt gjennom eller med godkjenning av et fiskesalgslag. Det foreligger med andre ord et transittforbud. Hvorvidt fisken er tilvirket eller ikke er uten betydning. Dersom fisken ikke er landet i Norge, men er importert fra et annet land, får transittforbudet derimot ikke anvendelse.

EU har helt siden EØS-forhandlingene på begynnelsen av 1990-tallet uttrykt ønske om at EU-fartøyer må gis adgang til å transittere fisk gjennom Norge. Under disse forhandlingene lyktes det partene ikke å finne en løsning. Dette må blant annet ses i sammenheng med at Norge ønsket gjenytelser for en transittordning. Drøftelsene fortsatte imidlertid og i desember 1995 forelå det enighet om en avtale hvor gjenytelsene til Norge omfattet en fremforhandlet tekst hvor EU forpliktet seg til å følge visse prosedyrer ved eventuelle antidumpingtiltak mot Norge.

Avtalen ble imidlertid ikke godkjent av medlemslandene og saken forble uavsluttet frem til Danmark 22. desember 2000 og Sverige 4 måneder senere, klaget det norske transittforbudet inn for Europa-kommisjonen. Kommisjonen delte klagerens syn om at forbudet utgjør brudd på protokoll 9 og ba Norge legge til rette for en transittordning. Norge var uenig i dette, men kom Kommisjonen i møte ved å tilby en løsning hvor transitt ville tillates i bytte mot null toll på eksport av fryste pillede reker. Før det norske tilbudet formelt var besvart, brakte EU saken inn i forhandlingene om utvidelsen av EØS-avtalen, som pågikk første halvår 2003.

Resultatet ble at norske myndigheter aksepterte å tillate transitt av EU-fanget fisk. Dersom dette innfris vil EU på sin side iverksette en tilleggskvotepå fryste pillede reker som kan eksporteres tollfritt til EU. Den eksisterende kvoten på 5 500 tonn vil bli utvidet til 8 000 tonn. Det understrekes

at når dette skrives foreligger ikke Stortingets behandling av St.prp. nr. 3 (2003–2004) om samtykke til ratifikasjon av EØS-utvidelsesavtalen.

Dersom avtalen ratifiseres vil Norge være forpliktet til å iverksette en transittordning fra 1. mai 2004. Detaljene i en slik ordning fremgår ikke av tilleggsprotokollen til avtalen hvor dette elementet formelt er regulert. Tidligere utkast til en transittordning vil imidlertid være retningsgivende og må anses som det naturlige utgangspunkt for de forventninger som foreligger til en slik ordning, både fra EUs side og fra den norske næringens side. Næringens organisasjoner er tidligere informert om innholdet i disse utkastene.

For norske myndigheter er det sentrale elementet at ordningen skal ivareta hensynet til ressurs- og veterinærkontroll. Kommisjonen har uttrykt full støtte til dette synet. Det vil også bli avkrevd en avgift til dekning av kontrollkostnader.

Det hersker noe usikkerhet rundt konsekvensene av å innføre rett for EU-fartøyer til å transittere fangsten over norsk territorium, uavhengig av fiskesalgslagenes mellomkomst. Ordningen innebærer en konkurransefordel sammenlignet med norskfanget fisk som må betale lagsavgift til fiskesalgslagene. Fiskeindustrien risikerer på sin side å få redusert råstofftilførselen. Det forutsetter imidlertid at EU-fartøyene velger å transittere fisken fremfor å selge den i Norge. Det forutsetter også at denne fangsten ville ankommet Norge også uten en transittordning. Det er en usikker antagelse. Tvert imot kan transittmuligheten medføre at en større andel fisk ankommer Norge og dermed i prinsippet blir gjort tilgjengelig for norske kjøpere. Avhengig av deres konkurransedyktighet vil de kunne forhindre en transitt ved å tilby kjøp av fisken. Også andre ringvirkninger må antas å følge når mer fisk bringes til Norge.

På bakgrunn av den interesse som tidligere er vist fra EU-fartøyers side til å transittere fisk, er det imidlertid lite som tyder på at konsekvensene vil bli særlig merkbare, verken den ene eller andre veien. Fiskesalgslagene rapporterer om svært få forespørsler fra EU-fartøyer. I hovedsak gjelder forespørslene transitt fra danske og svenske fartøyer i det sørlige Norge. Det skal også understrekes at det tas sikte på å begrense transittrettigheten til fisk som er fanget av EU-fartøy, og ikke bare til fisk som er levert av EU-fartøy. Fisk som er fanget av tredjelandsfartøy og senere omlastet til et EU-fartøy, skal etter Fiskeridepartementets intensjon ikke kunne transitteres.

2.2.3 Landingsseddel

Forslag til forskrift om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk ble sendt på høring 31. juli 2002 og ble deretter vedtatt i januar 2003. Forskriften erstattet samtidig forskrift 5. september 1990 nr. 729 om sluttseddel/bryggeseddel og mottaksjournal. Arbeidet med å revidere samt utvikle nytt regelverk på dette området ble iverksatt på bakgrunn av at fiskerimyndighetene midt på 1990-tallet ønsket å bedre registrerings- og oppgaveplikten ved sjøproduksjon og overtakelse av egen fangst. Det var samtidig registrert betydelig økning av mellomlagring av fangst på fryserier m.v.

Forskriften innebærer følgende:

- etablering av en oppgaveplikt i tillegg til den eksisterende oppgaveplikten (sluttseddelen) som grunnlag for forvaltning og ressurskontroll, derunder salgslagenes kvotekontroll.
- bedret kontroll med ressursuttak mens fangsten er fysisk til stede ved å gi mottaker ansvar for å gi riktige opplysninger
- etablering av et hurtigere system for fangstregistrering for derved å bedre kontrollen med avviklingen av fisket
- redusert forskjellsbehandling av registrerte førstehåndskjøpere i forhold til de fiskere som driver sjøproduksjon, fryser egen fangst osv.

Forskriften medførte også innføring av krav til slavedisplay ved mottak der det landes pelagisk fanget råstoff til konsum. Displayet skal være synlig fra styrehuset til det fartøyet som leverer på mottaket, og gir dermed mannskapet mulighet til å følge veiingen av sin fangst fortløpende. Dette bidrar til forbedret kontroll med veiingen, samtidig som eventuelle feil ved vekten kan bli oppfaget på et tidligere tidspunkt.

Etableringen av landingsseddelssystemet krever tekniske tilpasninger, herunder utarbeidelse av nye landings- og sluttsedler. Dette arbeidet forestås av Fiskeridirektoratet i samarbeid med blant andre fiskesalgslagene. Det nye systemet skal være i virksomhet fra 1. januar 2004.

2.2.4 Regulering og dirigering

2.2.4.1 Regulering

Når hensynet til avtaket krever det, eller for å oppnå en hensiktsmessig utnyttelse av fangstene, kan salgslagene innføre midlertidige forbud mot fangst eller påby innskrenkninger i fisket. Bruken av slike reguleringer varierer mellom salgslagene avhengig av hvilke fiskerier lagene har ansvar for.

Således vil det i noen fiskerier erfaringsmessig være perioder hvor presset på avtaket blir så stort at reguleringer er nødvendig. Gjennom planlegging basert på tidligere års erfaringer sammenholdt med eventuelle avvikende forventninger for angjeldende sesong, kan salgslagene i ganske stor utstrekning forberede reguleringene i forkant for denne type fiskerier. I meldingsperioden har Norges Råfisklag anvendt reguleringer i forhold til frosne råreker. I 2002 gjennomførte Norges Råfisklag reguleringer på vårtorskefisket. Salgslagets innsats under dette fisket, sikret en god avvikling av et fiske som var på vei inn i store avviklingsproblemer. Vest-Norges Fiskesalslag har gjennomført tidvis stopp i seinotfisket for å avpasse kvantum. Skagerakfisk regulerer rekefisket som innebærer ukeskvoter på rå og saltkokte reker. Norges Silde-salgslag gjennomførte i meldingsperioden reguleringer i form av turkvoter og turnover ordninger (puljevis utseiling) for bestemte geografiske områder innen fiskeriene lodde (2001 og 2002), NVG-sild (2002) og nordsjøsild (2002). Reguleringene var nødvendige for å sikre balanse mellom tilførsel og hva industrien hadde mulighet for å ta i mot av fangster.

2.2.4.2 *Dirigering*

Salgslagene kan på nærmere vilkår dirigere fangster til bestemte kjøpere og til bestemt anvendelse. Dette virkemidlet har i meldingsperioden vært anvendt av Norges Råfisklag og Vest-Norges Fiskesalslag. Lagene har benyttet virkemidlet i forbindelse med seinotfisket.

2.2.5 **Oppdrett av villfisk m.v**

Oppdrett av villfisk og etter hvert oppdrett av nye kunstig klekkede arter som eksempelvis torsk, vil medføre behov for tilpasninger av dagens regel-

verk. Departementet følger utviklingen nøye og vurderer løpende hvorvidt de berørte lovområder må endres for å sikre en best mulig næringsutvikling samtidig som ressurskontroll må ivaretas. Ved meldingsperiodens slutt har prosessen ikke kommet så langt at det har vært nødvendig med regelverksendringer.

2.2.6 **Utvidet omsetningsrett**

Fiskeridepartementet har i meldingsperioden endret råfiskforskriften slik at salgsslagenes omsetningsrett skal gjelde for flere arter, deriblant leppefiskartene. Utvidelsen medfører bedret kontroll med uttak og omsetning av flere arter, og sikrer at fiskerne får oppgjør for sine fangster gjennom salgslagssystemet.

I kraft av medlemskapet i NEAFC (Den Nordøst-Atlantiske Fiskerikommisjon) er Norge forpliktet til å rapportere fangster av en rekke arter. En god del av artene på NEAFC sin liste er allerede underlagt norsk ressurskontroll gjennom salgsslagenes omsetningsrett og det ressursregnskapet som føres på grunnlag av sluttseiddsystemet. Endringen av råfiskforskriften medfører også at de resterende artene på denne listen underlegges salgsslagenes omsetningsrett. Norge oppfyller således fullt ut sine internasjonale forpliktelser på dette punkt.

Endringen trådte i kraft 1. april 2003

2.2.7 **Behov for endringer i regelverket**

Utviklingen av oppdrettsnæringen som beskrevet under pkt. 2.2.5 må antas å medføre behov for endringer i regelverket i nærmeste fremtid. Grunnet en del usikkerhetsmomenter i forhold til hvordan denne næringen vil utvikle seg, og hva slags system den vil operere etter, er det imidlertid for tidlig å konkludere i forhold til endringsbehovet.

3 Kontroll

3.1 Internkontroll

Alle salgslagene reviderer sine regnskaper i samsvar med gjeldende regler.

Råfiskloven § 3 fastsetter at fiskesalgslag med enerett til førstehåndsomsetning skal ha en kontrollnemnd. Nemnda velges av representantskapet og skal i perioden mellom hvert møte i representantskapet føre kontroll med de utøvende organers virke, herunder vedtekter og forretningsregler.

3.2 Ekstern kontroll

Råfiskloven § 3.3 fastsetter at Fiskeridepartementet skal ha adgang til å oppnevne en offentlig kontrollør. Det er i dag oppnevnt kontrollører i samtlige seks fiskesalgslag, hvorav fem innehar dommerbeter som hovedgjøremål. Fiskeridepartementet har fastsatt en standardinstruks for statens kontrollører som innebærer at vedkommende skal avgi årlige rapporter til Fiskeridepartementet som blant annet skal inneholde kontrollørens merknader til årsberetning og regnskap. Kontrollørens viktigste funksjon er å føre kontroll med at den forvaltningsvirksomheten som salgslaget utøver er i samsvar med gjeldende regelverk.

3.3 Videreutvikling av kontrollarbeidet

Høsten 2000 ble preget av sterk fokusering på ulovligheter og brudd på regelverket i fiskerinæringen. Både fiskere og kjøpere ble beskyldt for juks, og kontrollverket avdekket flere ulovligheter. Fiskeridepartementet anså situasjonen som alvor-

lig og et omfattende arbeid ble satt i gang både fra næringen og myndighetenes side for å ta et felles oppgjør med ulovlighetene som ble avdekket.

Som et virkemiddel i arbeidet mot ulovligheter i næringen, ble det foretatt en endring av råfiskforskriften som åpner for å involvere salgslagene i sterkere grad i kontrollarbeidet. Videre instruerte departementet Fiskeridirektoratet til å benytte adgangen til å foreta en parallell administrativ reaksjon både overfor eiere av fartøy og kjøper av fisk, i de tilfellene hvor begge parter må gå sammen for å gjennomføre eller skjule en overtredelse av regelverket.

3.2.1 Prosjekt Salgslagene – Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet tok våren 2002 initiativ til oppstart av et prosjekt for å bedre harmonisering av salgslagenes og fiskerimyndighetenes virke, særlig med tanke på ressurskontroll. Prosjektet innebærer en grundig gjennomgang av salgslagene og Fiskeridirektoratet på de områder de pr i dag har felles oppgaver. Videre vil det bli foretatt en gjennomgang av de regelsett om kvotekontroll som forvaltes i felleskap. Hovedmålsettingen med prosjektet er å få til en mer likeartet og effektiv ressurskontroll.

Prosjektet har i meldingsperioden avsluttet kartleggingsfasen. Direktoratet har gjennomgått rutiner og kontrollarbeidsmetoder hos de ulike salgslagene. Neste fase vil være å utarbeide forslag til en ytterligere styrking av ressurskontroll, herunder vurdere behovet for endringer i regelverk og rutiner. Prosjektet avsluttes etter at nødvendige harmoniseringer er gjennomført.

4 Gjennomføring av fiskeeksporten

4.1 Innledning

Fiskeeksportloven regulerer visse spørsmål i tilknytning til eksporten av fisk og fiskevarer. Fiskeridepartementet har opprettet Eksportutvalget for fisk som forvalter myndighetsoppgavene som følger av fiskeeksportloven og avledet regelverk. Eksportutvalget er underlagt Fiskeridepartementet og er rådgivende organ i spørsmål som angår eksport eller omsetning og produksjon i sammenheng med eksport. Administrasjonen har sitt kontor i Tromsø og har i tillegg eksportutsendinger som er plassert i de sentrale markedene for norsk fisk og fiskevarer. Virksomheten finansieres ved en årsavgift og en avgift på all eksport av fisk og fiskevarer. Eksportutvalgets driftsinntekter utgjorde i meldingsperioden 312,9 mill. kroner i 2001 og

295,5 mill. kroner i 2002 (nærmere om regnskaperne, jf vedlegg 1). Samlet budsjett for 2003 er på 276,9 mill. kroner. Av Eksportutvalgets midler går om lag 83% til markedsføringstiltak og profilering av norsk sjømat i inn- og utland. 5% går til utrednings- og analysearbeid, mens de resterende 12% går til drift. Markedstiltakene gjennomføres etter tilrådninger fra egne markedsgrupper hvor nærmere femti næringsaktører deltar aktivt.

En betydelig andel av Eksportutvalget for fisk sin virksomhet ble i 2001 og 2002 finansiert av den økte eksportavgiften på eksport av laks til EU som følger av Lakseavtalen av 1997. Avtalen utløp 28. februar 2003. En forhøyet eksportavgift på laks til EU videreføres imidlertid til 1. januar 2004 da en avgift på 0,75 % gjøres gjeldende for eksport av laks til alle markeder. Nivået på Eksportutvalgets frem-

Tabell 4.1 Norsk eksport av fisk totalt per produksjonsgruppe. Verdi i 1000 NOK, mengde i tonn.

	2001		2002	
	Verdi i 1000 NOK	Mengde i tonn	Verdi i 1000 NOK	Mengde i tonn
Fersk fisk	8 120 176	349 892	7 689 568	372 579
Fersk ørret	76 880	3 668	159 426	8 098
Fersk laks	6 774 123	261 835	6 456 247	276 067
Annen fersk	1 269 173	84 389	1 073 895	88 414
Fryst fisk	6 476 128	580 231	6 569 900	600 896
Fryst makrell	2 802 962	321 619	2 594 940	290 121
Fryst annen	3 673 166	258 612	3 974 960	310 775
Fersk filet	689 638	14 705	751 205	18 339
Fryst filet	4 311 603	182 161	3 491 047	138 399
Klippfisk	2 905 380	71 066	2 534 797	69 876
Tørrfisk	615 995	5 362	557 567	5 429
Saltfisk	1 156 851	35 068	911 396	30 377
Tilber. reker, skalldyr, bløtdyr	950 823	21 252	747 187	18 776
Ikke tilber. reker, skalldyr, bløtdyr	422 869	16 328	411 708	17 848
Fersk/fryst sild	2 079 523	396 186	1 998 130	391 466
Andre sildeprodukter	1 194 908	111 789	662 337	71 160
Tilberedt/konservert fisk	603 191	19 780	525 660	17 405
Lever/rogn/melke	123 681	5 171	103 011	5 197
Mel og olje	880 135	160 252	1 096 368	182 748
Andre fiskevarer	1 151 551	166 719	1 178 597	237 745
Total	30 599 521	2 034 002	28 672 111	2 116 027

Kilde: Eksportutvalget for fisk

tidige virksomhet vil måtte tilpasses det nye avgiftsnivået.

Markedsutfordringen industri- og eksportledet står overfor gjør at markedsarbeidet Eksportutvalget gjennomfører har svært stor betydning. Markedsføring av produkter overfor kunder er eksportørens ansvar. Å knytte markedsarbeidet hver enkelt aktør utfører opp mot det grunnleggende arbeidet Eksportutvalget utfører, vil bidra til å sikre en bedre samlet effekt i markedene. Den enkelte bedrift kan dra nytte av kampanjene ved å markedsføre sine produkter parallelt med Eksportutvalgets generiske markedsføring. Denne virk-

somheten kommer også andre næringer i Norge til gode, ettersom det her fokuseres på Norge som opphavsland.

Mye tyder på at markedsinvesteringene gjennom Eksportutvalget gir god effekt for næringen. En studie gjennomført av Fiskerihøgskolen i samarbeid med University of Auburn i USA har analysert effekten av den samlede markedsinnsatsen for laks i EU i perioden 1997–2000. Konklusjonen av denne analysen er at næringen får 3 kroner igjen for hver krone som er investert i markedsarbeidet.

4.2 Oversikt over eksporten

Tabell 4.2 Norsk eksport av fisk totalt per marked. Mengde i tonn, verdi i 1000 NOK

	2001		2002	
	Mengde i tonn	Verdi i 1000 NOK	Mengde i tonn	Verdi i 1000 NOK
Total	2 034 002	30 599 521	2 116 027	28 672 111
Herav til EU	903 605	16 896 257	977 946	15 449 727
Japan	258 479	4 106 086	253 635	3 688 103
Danmark	296 751	3 025 682	386 049	2 946 129
Frankrike	90 952	2 330 357	89 656	2 173 749
Storbritannia	135 646	2 201 306	128 515	2 013 928
Russland	207 518	1 485 454	236 465	1 793 302
Portugal	44 598	1 862 225	50 263	1 730 728
Sverige	60 192	1 676 520	59 229	1 505 269
Tyskland	69 902	1 456 871	72 892	1 385 461
USA	28 376	1 117 035	48 536	1 292 980
Italia	27 444	1 403 835	26 604	1 117 349
Ukraina	151 481	844 068	148 898	838 417
Spania	35 350	900 109	33 300	832 286
Polen	128 581	1 193 045	83 423	804 938
Nederland	59 733	920 449	56 199	736 869
Brasil	23 767	893 494	18 334	661 281
Kina	51 872	515 282	61 640	637 177
Finland	40 641	501 258	40 068	476 919
Canada	11 972	236 104	15 753	303 844
Belgia	11 252	329 778	10 293	281 812
Dominik. Rep.	9 387	195 018	10 306	210 246
Andre land	290 109	3 405 546	285 966	3 241 323

Kilde: Eksportutvalget for fisk

Fiskeridepartementet

tilrår:

Tilråding fra Fiskeridepartementet av 19. desember 2003 om gjennomføring av råfiskloven og fiskeeksportloven i 2001 og 2002 blir sendt Stortinget.

Vedlegg 1

Utdrag av årsmeldingene for Eksportutvalget for fisk 2001 og 2002

1 Utvalgets Beretning 2001

Eksportutvalget for fisk (EFF) er norsk fiskerinæringens felles organisasjon for markedsutvikling, og er opprettet av Fiskeridepartementet i samsvar med regelverk for eksport av fisk og fiskevarer. EFF er hovedsakelig finansiert gjennom en eksportavgift, og målet for virksomheten er å utvikle markedene for Norsk Sjømat både i Norge og i resten av verden.

1.1 Utvalgets sammensetning og virksomhet

Eksportutvalget for fisk (EFF) hadde i beretningsåret følgende medlemmer:

Ole-Eirik Lerøy, utvalgsleder

Bjarne Haagenen, nestleder

Agathe Thorbjørnsen

Berit A. Hanssen

Helge Gåsø

Torbjørn Dahl

Jan Skjærvø

Personlige varamedlemmer:

Keith Elliott (for Ole-Eirik Lerøy)

Harald Røkenes (for Bjarne Haagenen)

Benedicte Nielsen (for Agathe Thorbjørnsen)

Gunn M. Nilsen (for Berit A. Hanssen)

Lisbeth Berg-Hansen (for Helge Gåsø)

Trygve Myrvang (for Jan Skjærvø)

Diana Montes (for Torbjørn Dahl)

I løpet av året har Tove Sleipnes trukket seg som varamedlem og blitt erstattet av Harald Røkenes. Elin Os har vikariert som varamedlem for Lisbeth Berg-Hansen. Funksjonstiden for Utvalget er to år, og det sittende utvalgets mandat utløper 22. mai 2002. Fiskeridepartementet deltar som observatør i Utvalgets møter.

Administrerende direktør er Svein Berg.

Arbeidet omfatter aktiviteter innenfor områdene markedsføring, markedsinformasjon, markedsadgang og PR/Informasjon. EFFs administrasjon har hovedkontor i Tromsø og utekontor i Tyskland (Hamburg), Frankrike (Paris), Spania (Madrid),

USA (Boston), Brasil (Rio de Janeiro), Japan (Tokyo) og Kina (Beijing og Hong Kong).

Markedsutviklingen

I 2001 ble det eksportert sjømat for 30,6 milliarder kroner. Her er ikke eksport via tollager medtatt. Det var en nedgang på 2,6 prosent fra fjoråret. Redusert pris på laks er den viktigste årsaken til redusert eksportverdi. Målt i mengde ble det eksportert 2,0 millioner tonn i 2001, en nedgang på 5,1 prosent fra 2000.

I 2001 økte eksportverdien av fisk fra tradisjonelle fiskeriaktiviteter med 4,8 prosent og fortsatte den positive utviklingen fra året før. I samme periode falt eksportverdien av oppdrettet laks og ørret med 18 prosent, hovedsakelig som følge av redusert eksport til EU og Sørøst-Asia. Utviklingen i verdensmarkedsprisen for laksefisk er en viktig årsak til den negative utviklingen i eksportverdien.

EU er fortsatt, samlet sett, det viktigste marked for Norsk Sjømat, men i løpet av de siste ti årene har EUs andel av norsk sjømateksport blitt redusert med 21 prosentpoeng, fra 76 prosent i 1992 til 55 prosent i 2001.

En region som har hatt sterk vekst er Øst-Europa. Eksportøkningen til denne regionen var 37 prosent, noe som ga en samlet eksport på 4,3 milliarder kroner. Eksporten til Russland økte med hele 41 prosent til 1,5 milliarder kroner.

I 2001 ble det eksportert laks og ørret for 11,1 milliarder kroner, en nedgang på vel 16 prosent fra 2000. Eksportverdien av fersk laks sto alene for 6,7 milliarder kroner, en nedgang på 20 prosent. Eksportverdien av fryst ørret økte med 6 prosent til 978 millioner kroner.

Eksportverdien av produkter fra de tradisjonelle hvitfiskartene ble samlet redusert med 2 prosent, til 8,9 milliarder kroner. Eksporten av klippfisk, saltfisk og tørrfisk økte, mens eksporten av fryst filet ble redusert.

Norge eksporterte pelagisk fisk for 7 milliarder kroner i 2001. Dette var en økning på 33 prosent

fra året før. Samtidig ble volumet redusert med 7 prosent til 954 000 tonn.

Rekeeksporten fra Norge avtok i 2001 med 20 prosent til 1,2 milliarder kroner. Vårt viktigste rekeprodukt, pillede fryste reker, hadde en reduksjon i eksportverdien på 11 prosent til 823 millioner kroner.

Evaluering av markedsinvesteringene

Det ble i 2001 etablert et evalueringsprogram som har til hensikt å måle effekten av 90 prosent av markedsinvesteringene i løpet av perioden 2000 – 2003.

Modellene som evalueringene bygger på er utviklet av universitetene i Auburn og Cornell i USA, og Tromsø i Norge.

Resultatene fra evalueringen i 2001 gir en god indikasjon på effekten av markedsføringen målt som økning i konsum av sjømat. I tillegg er det foretatt beregninger som indikerer avkastningen per investert krone.

I 2001 er det gjort konkrete målinger for laks i Sverige, Frankrike, Tyskland, Spania, Polen og Japan, og for klippfisk i Portugal og Italia og sild i Polen. I løpet av 2002/03 vil flere produkter og markeder bli evaluert etter denne metoden.

Kort oppsummert viser resultatene for alle evalueringsrapportene at markedsføringen øker etterspørselen og konsumet av de sjømatproduktene som blir markedsført. Det er foretatt beregninger som måler avkastningen per investerte krone som følge av denne konsumøkningen.

Det er gjennomført evalueringer i 9 ulike markeder, og resultatene fra disse viser at avkastningen i gjennomsnitt er 3 kroner per investerte markedsføringskrone.

Markedsføring

I 2001 ble det totalt investert 340,4 millioner i markedsføring av Norsk Sjømat ute og hjemme. Dette representerer en nedgang på 1,2 mill. eller 0,3 prosent fra året før. I forhold til aktivitetsomfanget representerte 2001 en ny rekord. Totalt ble det registrert mer enn 600 markedsføringsprosjekter. EFF gjennomførte markedsføringsaktiviteter i totalt 25 markeder i 2001. Med unntak for laks ble de planlagte aktivitetene i hovedsak gjennomført iht. budsjett. Som følge av kraftig reduksjon i eksportverdien for laks, måtte markedsprogrammene for denne bransjen nedjusteres siste kvartal med ca. 22 millioner.

I samråd med næringen er det utviklet bransjevis markedsprioriteringer og programmer med

tre års horisont. 2001 var andre året for disse planene.

I tillegg administrerer, planlegger og gjennomfører EFF markedsføringsprogrammene for «Atlantisk laks» i EU. Disse aktivitetene er en direkte følge av avtalen mellom Norge og EU om eksport av laks fra Norge. Dette innebærer også administrasjonen og sekretariatsfunksjonen for den rådgivende generiske komiteen for laks; Generic Marketing Committee¹. I 2001 ble det investert over 75 mill. kroner for å øke konsumet av Atlantisk laks. Fra utelukkende å gjelde markedsføring med TV som hovedmedium, ble dette samarbeidet i 2001 utvidet til også å gjelde et felles PR-prosjekt for å sikre omdømmet for Atlantisk laks i Tyskland og Frankrike.

Ved siden av de bransjevis markedstiltakene er det gjennomført en rekke fellestiltak. EFF deltok med egen stand eller arrangementer i tilknytning til European Seafood Exposition i Brussel, ABRAS i Rio de Janeiro, JISTE i Tokyo, World Food Exhibition i Moskva, Boston Seafood Show og Aqua Nor i Trondheim.

Bransjekommunikasjon er viktig for EFF. Det har vært avholdt 18 møter i markedsgruppene, fire i den generiske komiteen for markedsføring av laks og ca. 55 bedriftsbesøk, i tillegg til presentasjoner under konferanser og årsmøter i bransjen.

PR og informasjon

PR og informasjonsarbeidet er blitt intensivert i beretningsåret.

Eksportutvalget har en svært aktiv og koordinerende rolle i næringens felles kommunikasjon rundt potensielt vanskelige temaer.

Dette arbeidet skjer i tett samspill med næringen gjennom organisasjonene.

I beretningsåret har EFF bidratt aktivt til næringens kommunikasjon rundt temaer som kugalskap, dioksingrener, genmodifisering, alternative forklarer, hevingen av Kursk samt en rekke andre saker.

Gjennom en spørreundersøkelse har næringen gitt klart uttrykk for at den mener EFF skal fortsette dette arbeidet og gi det prioritet.

Hjemmesidene til EFF er i stadig utvikling. I 2001 var det totalt 70 021 besøkende på de to norske nettstedene www.godfisk.no og www.seafood.no, fordelt med omtrent halvparten på hvert sted. I gjennomsnitt var det i underkant av 800 besøkende hver dag, og disse besøkte sidene i overkant av 10 minutter hver gang. 2 600 besøkende var innom sidene mer enn ti ganger i løpet av

året. Rundt 20 000 besøkende var innom mer enn en gang. Dette er et besøk vi er svært tilfreds med.

De direkte næringsrettede sidene, det vil si toll- og handelsdatabasen og eksportstatistikken, hadde i overkant av 10 000 treff. Dette vurderes som høyt, med tanke på at kun i underkant av 500 har tilgang til sidene. Eksportørlisten ble benyttet mer enn 250 000 ganger i 2001.

I beretningsåret har det vært gjennomført en lang rekke PR-aktiviteter. Flere av arrangementene har funnet sted i tilknytning til statsbesøk og offisielle besøk i viktige markeder. EFF samarbeider i disse aktivitetene nært med utenriksstjenesten. De største og viktigste har vært statsbesøkene til Japan og Italia.

De større PR-tiltakene blir evaluert mht. effekt og resultater, og viser god avkastning på investeringene i form av verdien på medieomtalen og eksportørens nytte av denne typen tiltak i sitt markedsarbeid.

Markedsadgang

Sentrale arbeidsområder i beretningsåret har vært rådgivning og analyser vedrørende markedsadgang til de østeuropeiske landene ved en EU-utvidelse, markedsadgang for laks til EU og USA, forberedelser til WTOs ministerkonferanse i Qatar og sikring av markedsadgang for klippfisk til Brasil. Videre formidler EFF informasjon til næringsaktørene for å bidra til at disse er i stand til å nyttiggjøre markedsadgangsvilkårene best mulig. I løpet av året har EFF ferdigstilt en ny versjon av tolldatabasen, som gir næringsaktørene, myndighetene og organisasjonene tilgang til opplysninger om tariffære betingelser i sentrale markeder for Norsk Sjømat.

I 1997 besluttet EFF å øke sin satsing innen markedsadgang. Bakgrunnen var næringens behov for økt innsats på dette området. Erfaringene siden den gang viser at EFFs rolle innenfor dette feltet har klare begrensninger. En rekke saker som berører markedsadgang vil åpenbart ligge innenfor myndighetenes ansvarsområde, mens andre vil ha en næringspolitisk karakter som gjør at disse naturlig bør følges opp av næringsorganisasjonene.

Som en konsekvens av disse forholdene, samt at arbeidet med markedsadgang de siste årene er intensivert både hos myndighetene og næringsorganisasjonene, besluttet EFF høsten 2001 å endre retningen for arbeidet med markedsadgang. Samtidig ble det besluttet at rådgivningsaktivitetene innen markedsadgang, som har vært det mest arbeidskrevende området, etter hvert skal avvikles.

Heretter vil aktivitetene i hovedsak bli rettet mot analyser og informasjon, områder der EFF kan bidra mest konkret og målrettet til dette viktige arbeidet for næringen.

Markedsinformasjon

Formidling av norsk og internasjonal fiskeristatistikk med hovedvekt på norsk handelsstatistikk har vært en av EFFs viktigste oppgaver siden opprettelsen. I dag distribueres månedsstatistikken til omlag 1 100 norske aktører, mens ukestatistikker for laks, ørret, makrell, sild og reker sendes til 900 ulike abonnenter.

EFF har i beretningsåret gjennomført en rekke markedsanalyser, som f.eks. Konsekvenser av EU-avtalen for laks, Markedsmuligheter for sei, samt analyser vedrørende WTO og EUs østutvidelse. Analysene har vært gjennomført i nært samarbeid med næringsaktører, Fiskeridepartementet, næringsorganisasjoner, Norges forskningsråd og sentrale finansinstitusjoner. Gjennom beretningsåret har EFF produsert 80 analyser og større foredrag som har blitt publisert i 25 rapporter. Analysearbeidene har vært utført i samarbeid med 15 ulike FoU-institusjoner i inn- og utland.

I løpet av beretningsåret har EFF arrangert 10 ulike fagseminarer for næringen: Skjellkonferanse, Øst-Europa, Marine arter i oppdrett, Seikonferansen, Laks under Aqua Nor, Pelagisk seminar, WTO-konferanse, Norgeskonferanse, Rekekonferanse og Hvitfiskkonferanse. Til sammen deltok 1 300 personer på disse seminarene.

I forbindelse med gjennomføring av ulike markedsanalyser har EFF hatt stor nytte av å trekke veksler på den kompetansen og innsikten som besittes i ulike fagmiljøer i Norge. Også utenlandske forsknings- og kunnskapsmiljøer blir stadig viktigere for EFF. Særlig vil Utvalget trekke frem kontakten med amerikanske universitetsmiljøer som viktig for å utvikle bedre modeller for å evaluere effektene av felles markedsinvesteringer.

Hjemmemarkedet

I 2001 ble det investert om lag 17,7 millioner kroner i markedsarbeid i Norge. Markedsaktivitetene består i hovedsak av aktiviteter i form av PR, informasjon, opplæring og reklame overfor forbruker:

- Forbrukerstimulerende kampanjer, pressetiltak og andre aktiviteter som skaper omtale og gir respons i media, samt bidrar til å skape aktiviteter i handelssystemet slik at sjømat øker sin attraksjon som matvare, både for den enkelte forbruker og for de næringsdrivende.

- Opplæringsprogrammer og kampanjestøtte til HoReCa-segmentet og institusjonsskjøkken.
- Informasjon, opplæring og kunnskapsformidling til handelen og næringen om utviklingen i sjømatforbruket, forbrukernes behov, adferd og holdninger, i tillegg til løpende informasjon om kampanjer og aktiviteter.
- Reklamefilmer som henviser til den forbrukerrettede Internettsiden www.godfisk.no, som inneholder oppskrifter og informasjon om sjømat.

Forvaltningsoppgaver

EFF er pålagt visse forvaltningsoppgaver i henhold til Lov om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer av 27. april 1990, Forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer av 22. mars 1991, samt Midlertidig forskrift om særlige forhold knyttet til eksport av lakseprodukter av 1. desember 1998.

Eksempler på forvaltningsoppgaver er rådgivning til Fiskeridepartementet og sentrale myndigheter for øvrig, rådgivning til næringsaktører i spørsmål som gjelder forståelsen av forskrifter og godkjenning av eksportører. I tillegg til disse oppgavene kommer høringssaker og håndheving av forskrifter.

Ved årsskiftet 2001/2002 var det registrert 487 godkjente norske eksportører av sjømat.

Samarbeid med andre organisasjoner

EFF har et omfattende samarbeid med en lang rekke organisasjoner. Spesielt tett er samarbeidet med bransjeorganisasjonene i næringen. Samarbeidet har kommet til uttrykk gjennom flere konkrete tiltak, blant annet deltakelse av EFF på arrangementer i regi av organisasjonene. Eksempler på dette i beretningsåret er Laksedagene i regi av Norske Sjømatbedrifters Landsforening, årsmøtene til organisasjonene knyttet til Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Norges Fiskarlag, Norges Råfisklag, og Norges Sildesalgslag, samt ved markedsseminarer og orienteringer om markeds situasjonen i forbindelse med prisdrøftelser. I tilknytning til disse arrangementene har EFF bidratt med faglige innlegg og utredninger.

Gjennom «Samordningsutvalg for Eksportfremme og Internasjonalisering» har det også i 2001, under ledelse av Utenriksdepartementet, vært god kontakt mellom de deltagende parter: Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeridepartementet, Norges Eksportråd, Norges Turistråd,

Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og Eksportutvalget for fisk.

Økonomi

Utvalgets virksomhet finansieres fullt ut av fiske- rinæringen gjennom avgifter fastsatt i medhold av Fiskeeksportloven av mars 1990. I tillegg medvirker flere samarbeidspartnere (fiskesalgslagene, Fiskeridepartementet, Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, FHL, Norges Råfisklag, Norges forskningsråd, flere banker mv.) både faglig og finansielt til utredninger/analyser, markedsføringstiltak overfor spesielle målgrupper mv.

Inntektene var på 313 millioner kroner i 2001, om lag 48 millioner kroner lavere enn i 2000. Hovedårsaken er et fall i eksportverdien av laks til EU. Aktivitetsnivået var meget høyt i 2001 med investeringer på 367 millioner kroner – 5 millioner kroner mindre enn i rekordåret 2000.

Driftsutgiftene ligger på samme nivå som i 2000, om lag 50 millioner kroner. Dette førte til at samlet investering i regi av EFF i 2001 ble 417 millioner. Inkludert finansinntekter/-kostnader ga dette et underskudd på 100 millioner kroner som dekkes over egenkapitalen.

Egenkapitalen er bygd ned med 100 millioner kroner i 2001, og var ved utgangen av året 67 millioner kroner. Dette er noe under det som Utvalget mener bør være nivået over tid, og det er derfor budsjettert med en viss egenkapitaloppbygging i 2002.

Utvalget vil understreke at det ikke skal bygges opp egenkapital i særlig grad utover det som tilsvarer det finansielle behovet ved 3 – 4 måneders normal drift.

Etter Utvalgets oppfatning er forutsetningene for fortsatt drift til stede. Årsregnskapet for 2001 er satt opp under denne forutsetningen.

Organisasjonsforhold og arbeidsmiljø

Det er ikke foretatt vesentlige endringer i den interne organiseringen i EFF. Likeså er det ikke foretatt noen endringer i Eksportutvalgets formelle relasjoner til samarbeidspartnere eller andre.

I regi av Eksportutvalget er det opprettet seks markedsgrupper, hvor mer enn 80 personer, i all hovedsak næringsaktører, aktivt bidrar til EFFs markedsarbeid.

Markedsgruppene er rådgivende overfor Eksportutvalget i forhold knyttet til innretningen på markedsarbeidet. I tillegg er det etablert flere resursgrupper hvor næringsaktører og andre samarbeidspartnere deltar aktivt i utredninger, planpro-

sesser mv. Utvalget vil rette en stor takk til deltagerne for innsatsen som legges ned i disse gruppene. De representerer en viktig kunnskapsbase og utgjør et stort aktivum i Eksportutvalgets arbeid.

Den sterke veksten i Eksportutvalgets budsjetter de siste årene har stilt store krav til innsats og fleksibilitet hos de ansatte – hjemme, såvel som ved EFFs åtte utekontor. Lakseavtalen med EU har de siste årene gitt ekstraordinære inntekter og medført til økt aktivitet. Høsten 2001 startet EFF arbeidet med å tilpasse organisasjonen til et lavere aktivitetsnivå, i og med at fremtidig inntektsnivå er usikkert etter at lakseavtalen med EU faller bort i løpet av 2002. Dette innebærer en nedbemanning av organisasjonen, særlig ved hovedkontoret.

Eksportutvalget har i 2001 hatt fem traineer/stipendiater. Formålet med denne ordningen er å utvikle markedskompetanse for fiskerinæringen. Samtidig som stipendiatene får utviklet sin markedskompetanse, representerer de en viktig ressurs og kompetanse for EFFs markedsaktiviteter.

Sykefraværet i EFF utgjorde i 2001 1,98 prosent av total arbeidstid. Dette er samme nivå som foregående år.

EFF vil arbeide videre med å holde antall sykedager lavt. Det finnes treningstilbud for de ansatte, og fysioterapeut har hjulpet den enkelte medarbeider med tilrettelegging av arbeidsplassen.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt. Det iverksettes likevel løpende tiltak for forbedringer.

I løpet av beretningsåret har det ikke forekommet arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i personskader eller store materielle skader.

Det rettes en takk til de ansatte for god innsats i 2001.

Det ytre miljøet

EFFs virksomhet forurensar ikke det ytre miljøet.

1.2 Økonomi

1.2.1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Eksportavgift inntektsføres på bakgrunn av innbetalinger fra Toll- og avgiftsdirektoratet, som foretar innkreving fra eksportørene. Eksportutvalget for fisk har ikke innsynsrett hos direktoratet. Påløpt eksportavgift per 31.12.01 består derfor av inn-

betalinger mottatt i 2002 som gjelder 2001. Årsavgift fra eksportører inntektsføres fordelt over regnskapsåret, mens øvrige inntekter føres fortløpende.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det en uspesifisert avsetning som på generell basis skal dekke forventet tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjoner er lineær opp-
tjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptje-
ningsgrunnlag lagt til grunn. Planendringer amor-

tiseres over forventet gjenværende opptjeningstid.
Det samme gjelder estimatavvik i den grad de
overstiger

10 prosent av den største av pensjonsforpliktel-
sene og pensjonsmidlene (korridor).

1.2.2 Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	31.12.01	31.12.00
<i>Driftsinntekter</i>			
Eksportavgift		303 973 931	352 222 697
Årsavgift	4	7 984 500	7 860 000
Øvrige inntekter	–	955 403	508 939
Sum driftsinntekter		312 913 834	360 591 636
<i>Driftskostnader</i>			
Lønnskostnad hovedkontor	5	19 692 792	16 782 977
Avskrivninger på varige driftsmidler	2	3 752 195	2 311 219
Annen driftskostnad hovedkontor		7 893 683	11 548 985
Lønnskostnad utekontor	5	11 379 616	10 659 730
Annen driftskostnad utekontor		7 310 699	7 958 299
Tap på fordringer	8	52 500	0
Sum driftskostnader		50 081 486	49 261 210
<i>Markedsaktiviteter</i>			
Markedsføring	7	340 428 133	341 616 168
PR/informasjon		6 873 973	10 716 089
Markedsinformasjon		9 488 857	8 540 450
Kompetanse		4 014 064	3 940 790
Markedsadgang		5 127 890	7 563 433
Evalueringer		1 105 465	0
Sum markedsaktiviteter		367 038 382	372 376 930
Driftsresultat		-104 206 034	-61 046 504
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter		8 088 115	10 726 448
Finanskostnader		4 036 472	1 815 557
Netto finansinntekter		4 051 642	8 910 891
Årets resultat	1	-100 154 392	-52 135 613

Balanse pr 31.12.2001

Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar, kontormaskiner, edb-utstyr	2	8 988 401	9 441 000
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer	3	50 000	50 000
Langsiktige fordringer		1 348 954	2 321 660
Sum anleggsmidler		10 387 355	11 812 660
Omløpsmidler			
Påløpt eksportavgift		70 986 844	65 418 160
Kortsiktige fordringer		15 921 797	4 408 266
Kortsiktige plasseringer		0	12 194 557
Bankinnskudd, kontanter		76 359 046	175 552 034
Sum omløpsmidler		163 267 687	257 573 017
Sum eiendeler		173 655 042	269 385 677
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Egenkapital	1	167 392 724	219 528 337
Årets resultat	1	-100 154 392	-52 135 613
Sum egenkapital		67 238 332	167 392 724
Gjeld			
Avsetning til forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	6	2 091 077	1 835 514
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		59 745 563	88 452 306
Skyldig offentlige avgifter		1 881 517	2 095 698
Forskuddsbetalt eksportavgift fra eksportører		7 201 596	6 723 680
Annen kortsiktig gjeld		35 496 957	2 885 755
Sum kortsiktig gjeld		104 325 633	100 157 439
Sum egenkapital og gjeld		173 655 042	269 385 677

*Noter til regnskapet**Note 1 – Egenkapital*

Egenkapital pr 01.01.01	167 392 724
Årets resultat	-100 154 392
Egenkapital pr 31.12.01	67 238 332

Note 2 – Varige driftsmidler

Varige driftsmidler Inventar, kontormaskiner og edb-utstyr	
Anskaffelseskost pr 01.01.01	15 798 961
Tilgang 2001	3 299 595
Akkumulerte avskrivninger	-10 110 156
Bokført verdi pr 31.12.01	8 988 400
Årets avskrivninger, 15 – 33 %	3 752 195

Det benyttes lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Den økonomiske levetiden er beregnet å være fra 3 til 7 år.

Note 3 – Aksjer/andeler

Selskap	2001	2000
Norwegian Seafood Export Council Inc.	35 000	35 000
Den Norske Matfestivalen i Ålesund AS	10 000	10 000
Norrøna Barnehage AS	4 000	4 000
Fagforum for Mat og Drikke AS	1 000	1 000
Bokført verdi pr 31.12	50 000	50 000

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret:

	2001	2000
Ansatte ved hovedkontor	45	41
Utsendinger utekontorer	8	8
Lokalt ansatte utekontorer	8	8
Sum ansatte*	61	57

Eksportutvalget for fisk har i tillegg knyttet til seg 5 personer i en trainee-ordning

*Inklusive ansatte i permisjon og engasjement.

Note 4 – Årsavgift eksportører

Per 31.12.01 hadde Eksportutvalget for fisk godkjent 487 eksportører.

Antallet er fastsatt på grunnlag av faktisk registrerte eksportører ved årsskiftet.

Ytelser til ledende personer

	Adm. Direktør	Utvalget
Lønn og andre ytelser	983 383	440 000

Adm. direktør er inkludert i EFFs kollektive pensjonsordning.

Note 5 – Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte, godtgjørelser

Lønnskostnader	2001	2000
hovedkontor		
Lønninger	15 167 650	12 658 451
Arbeidsgiveravgift	1 041 364	788 339
Pensjonskostnader	1 499 093	1 474 081
Andre ytelser	1 984 685	1 862 106
Sum	19 692 792	16 782 977

Lønnskostnader Utekontor

Lønninger	5 181 846	5 396 334
Arbeidsgiveravgift	324 708	272 866
Pensjonskostnader	119 338	96 663
Andre ytelser	5 753 724	4 893 866
Sum	11 379 616	10 659 730

Lønnskostnader Markedsaktiviteter

Lønninger	4 373 268	4 983 980
Arbeidsgiveravgift	342 027	349 450
Pensjonskostnader	118 480	182 235
Andre ytelser	1 378 207	1 833 715
Sum	6 211 982	7 349 380

Lønnskostnader knyttet til markedsaktiviteter presenteres ikke som egen linje i regnskapet, men fordeler seg over de ulike aktivitetene ut fra hvilke arbeidsoppgaver som utføres.

Honorarsatser for Utvalget

Leder	110 000
Nestleder	80 000
Styremedlemmer	50 000

Lån og sikkerhetsstillelser

Ansatte har lån fra Eksportutvalget for fisk på totalt kr 950 008. Lånene avdras fra 2 til 20 år. Renten tilsvarende normalrentesats fastsatt av myndighetene, som per dato utgjør 6 prosent. Lånene er sikret med pant i fast eiendom.

Revisor

Revisjonshonorar er i 2001 kostnadsført med kr 184 000.

Note 6 – Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningene behandles regnskapsmessig i henhold til norsk regnskapsstandard. Selskapets pensjonsordninger behandles som ytelsesplaner og omfatter 55 personer ved regnskapsårets utgang. Ordningen gir deltakerne rett til definerte fremtidige ytelser.

Disse er i hovedsak avhengig av antall opp-tjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden. Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert gjennom fondsoppbygging organisert i et forsikringsselskap.

	31.12.01	31.12.00
Påløpte pensjonsforpliktelseser	4 851 884	4 225 224
Verdi av forventet lønnsvekst	2 811 351	2 444 595
Verdi av pensjonsmidler	5 948 594	4 869 089
Uamortisert estimatavvik	376 436	34 784
Netto pensjonsforpliktelseser	2 091 077	1 835 514
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 666 145	1 701 453
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelseser	341 838	281 228
Forventet avkastning på pensjonsmidler	343 610	279 173
Amortisering	0	1 123
Administrasjonskostnader	72 538	48 348
Netto pensjonskostnad	1 736 911	1 752 979
Økonomiske forutsetninger:		
Diskonteringsrente		6,0 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler		7,0 %
Forventet lønnsregulering		3,5 %
Forventet G-regulering		3,0 %
Forventet pensjonsøkning		3,0 %
Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.		

Note 7 – Markedsføringsaktiviteter

Generiske aktiviteter	23 199 193	1 271 072	24 470 265
Norge	11 521 888	1 271 072	12 792 960
Tyskland	58 569		58 569
Frankrike	372 360		372 360
Spania	243 219		243 219
Portugal	248 100		248 100
Italia	134 509		134 509
USA	249 461		249 461
Kina	114 400		114 400
Japan	77 507		77 507
Sørøst-Asia	207 313		207 313
Sør-Korea	186 445		186 445
Brasil	208 901		208 901
Alle markeder	9 576 522		9 576 522
Laks/ørret	258 781 311	650 000	259 431 311
Norge	5 684 934		5 684 934
Finland	2 701 232		2 701 232
Sverige	8 232 534		8 232 534
Tyskland	9 987 179		9 987 179
Nederland	1 965 324		1 965 324
Polen	9 727 992		9 727 992
Frankrike	17 265 273		17 265 273
Belgia	76 151		76 151
Spania	8 028 771		8 028 771
Portugal	3 250 695		3 250 695
Italia	10 708 977		10 708 977
Russland/Øst-Europa	8 992 314		8 992 314
USA	14 775 849		14 775 849
Kina	11 953 324		11 953 324
Japan	51 487 089		51 487 089
Sørøst-Asia	9 205 054		9 205 054
Sør-Korea	3 066 009		3 066 009
EU Generisk			
Laks	75 525 775		75 525 775
Andre markeder	535 907		535 907
Alle markeder	5 610 924	650 000	6 260 924
Hvitfisk fersk/fryst	14 632 042	252 254	14 884 296
Sverige	815 982		815 982
Storbritannia	4 880 911		4 880 911
Tyskland	2 387 016		2 387 016
Frankrike	2 415 330	70 000	2 485 330
Spania	583 191		583 191
USA	2 413 992		2 413 992
Alle markeder	1 135 620	182 254	1 317 874

Pelagisk	14 101 763	– 14 101 763
Tyskland	344 684	344 684
Polen	3 960 849	3 960 849
Russland/Øst-Europa	3 308 745	3 308 745
Japan	5 527 456	5 527 456
Ukraina	93 451	93 451
Alle markeder	866 578	866 578
Hvitfisk konvensjonell	26 944 685	– 26 944 685
Sverige	300 000	300 000
Frankrike	244 444	244 444
Spania	1 602 295	1 602 295
Portugal	7 027 799	7 027 799
Italia	5 730 914	5 730 914
Hellas	108 792	108 792
Brasil	10 072 595	10 072 595
Den domikanske republikk	1 265 078	1 265 078
Andre markeder	10 923	10 923
Alle markeder	581 845	581 845

Reker/skalldyr	3 043 821	80 000	3 123 821
Sverige	200 412		200 412
Norge	511 661		511 661
Storbritannia	1 494 891		1 494 891
Finland	211 143		211 143
Alle markeder	625 714	80 000	05 714
Nye arter	4 865 091	526 600	5 391 691
Sum	345 567 907	2 779 926	348 347 833

Ført under andre poster	5 139 773		5 139 773
Sum totalt	340 428 133	2 779 926	343 208 059

<i>Note 8 – Tap på fordringer</i>	31.12.01	31.12.00
Konstaterte tap på fordringer	52 500	–
Redusert avsetning til tap	–	–
Inngått på tidligere avskrevne fordringer	–	–
Sum kostnadsførte tap på fordringer	52 500	–

1.2.3 Kontantstrømanalyse

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2001	2000
Årets underskudd (-)/overskudd	-100 154 392	-52 135 613
Ordinære avskrivninger	3 752 195	2 311 219
Økning i kortsiktige plasseringer	12 194 557	-704 045
Økning (-)/reduksjon i kortsiktige fordringer	-11 513 531	-4 215 099
Reduksjon/økning (-) i påløpt eksportavgift	-5 568 684	5 136 429
Økning/reduksjon (-) i leverandørgjeld	-28 706 744	31 731 702
Økning/reduksjon pensjonsforpliktelser	255 563	492 653
Endringer i andre tidsavgrensningsposter	33 847 643	-414 970
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	A -95 893 393	-17 797 724
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B -3 299 595	-8 404 103
Netto endring i likvider	A+B -99 192 988	-26 201 827
Likviditetsbeholdning 01.01	175 552 034	201 753 861
Likviditetsbeholdning 31.12	76 359 046	175 552 034

2 Utvalgets beretning 2002

Eksportutvalget for fisk (EFF) er norsk fiskerinæringens felles organisasjon for markedsutvikling, og er opprettet av Fiskeridepartementet i samsvar med regelverket for eksport av fisk og fiskevarer. EFF er hovedsakelig finansiert gjennom en eksportavgift, og målet for virksomheten er å utvikle

markedene for Norsk Sjømat både i Norge og i resten av verden.

2.1 Utvalgets sammensetning og virksomhet

Frem til 23. mai i beretningsåret hadde EFF følgende medlemmer og personlige varamedlemmer:

Medlemmer

Ole-Eirik Lerøy, utvalgsleder, Bjarne Haagensen, nestleder, Agathe Thorbjørnsen, Berit A. Hanssen, Helge Gåsø, Torbjørn Dahl, Jan Skjærvø.

Varamedlemmer

Keith Elliott, Harald Røkenes, Benedicte Nielsen, Gunn M. Nilsen, Lisbeth Berg-Hansen, Diana Montes, Trygve Myrvang.

24. mai 2002 oppnevnte Fiskeridepartementet nye medlemmer og personlige varamedlemmer til EFF. Utvalgets medlemmer og varamedlemmer er etter dette:

Medlemmer

Ole-Eirik Lerøy, utvalgsleder, Knut Haagensen, nestleder, Mona Lindal, Berit A. Hanssen, Diana Montes, Jan Skjærvø, Magne Bjørnerem.

Varamedlemmer

Keith Elliott, Harald Røkenes, Elin Ous, Gunn M. Nilsen, Johnny Hagen, Trygve Myrvang, Lisbeth Berg-Hansen.

Funksjonstiden for Utvalget er to år, og det sittende Utvalgs mandat utløper 1. juni 2004. Fiskeridepartementet deltar som observatør i Utvalgets møter.

Administrerende direktør er Svein Berg.

EFFs virksomhet omfatter aktiviteter innen markedsføring, markedsinformasjon, markedsadgang og PR/Informasjon. EFF har hovedkontor i Tromsø og utekontor i Tyskland (Hamburg), Frankrike (Paris), Spania (Madrid), USA (Boston), Brasil (Rio de Janeiro), Japan (Tokyo) og Kina (Beijing og Hong Kong).

Markedsutviklingen

I år 2002 ble det eksportert 2,1 millioner tonn sjømat til en verdi av NOK 28,7 milliarder. Dette er en volumoppgang på 3,7 prosent, men en verdireduksjon på 6,2 prosent fra året før. Den sterke kronekursen er en viktig årsak til nedgangen i eksportverdien.

Lakseeksporten fra Norge har aldri vært så høy som i 2002. Eksportvolumet var på 421 000 tonn (rundvekt). Dette er en økning på 27 000 tonn eller 6,7 prosent fra 2001. Verdien av lakseeksporten gikk imidlertid ned med 4,7 prosent til NOK 9,5 milliarder.

Året medførte også rekord for ørreteksporten. Eksportverdien kom totalt opp i NOK 1,4 milliarder, en økning på 24 prosent fra 2001. Eksportvolumet økte med 36,5 prosent til 77 000 tonn. Størst

økning var det i eksporten av fryst ørret med NOK 180 millioner til NOK 1,2 milliarder.

Eksporten av pelagisk fisk (sild, makrell og lodde) ble totalt NOK 6,2 milliarder, som er en nedgang på NOK 829 millioner i forhold til fjoråret. Nedgangen er i hovedsak forårsaket av en reduksjon i eksporten av fryst sildefilet på NOK 532 millioner. Eksporten av fryst makrell ble redusert med 7 prosent fra 2001 til NOK 2,6 milliarder i 2002. Reduksjonen i makrelleksporten bør sees i sammenheng med at makrellimporten til Norge gikk ned med om lag 40 000 tonn sammenlignet med året før.

Konvensjonelle produkter (klippfisk, saltfisk og tørrfisk) ble eksportert for totalt NOK 4,2 milliarder. Dette er en nedgang på 14 prosent fra året før. Det ble eksportert klippfisk til en verdi av NOK 2,5 milliarder, som er en nedgang på 9 prosent sammenlignet med eksportverdien i 2001. Eksportverdien av saltfisk gikk ned med 21,5 prosent fra fjoråret til NOK 1,1 milliarder i beretningsåret. Det ble eksportert tørrfisk til en verdi av NOK 547 millioner – en nedgang på 14 prosent fra året før.

Eksporten av hvitfisk (unntatt konvensjonelle produkter) kom på NOK 3,8 milliarder, og var dermed omtrent på nivå med 2001. Det ble eksportert fryst filet av artene torsk, hyse, sei, uer og steinbit til en verdi av NOK 1,7 milliarder, som er en reduksjon på 11 prosent i forhold til året før. Eksportverdien av fersk, hel hvitfisk falt med 15,5 prosent til NOK 861 millioner, mens eksportverdien av fryst, hel hvitfisk økte med 20,5 prosent til NOK 988 millioner. Eksportert kvantum fryst, hel hvitfisk økte totalt sett med 37 prosent til 70 000 tonn, hvorav torskeeksporten doblet seg til 28 000 tonn.

Eksportverdien av reker ble redusert med 20 prosent til NOK 967 millioner. Dette skyldes i hovedsak redusert eksport av pillede, fryste reker på 22 prosent til NOK 645 millioner. Eksporten av rå, fryste reker ble redusert fra NOK 130 millioner i 2001 til NOK 72,5 millioner. I samme periode økte eksporten av kokte skallreker med 28 prosent til NOK 86 millioner.

Eksportverdien til de fleste viktige markeder ble redusert i 2002. Av reduksjonen på totalt 1,9 milliarder står EU-markedet alene for ca. $\frac{3}{4}$ av nedgangen eller NOK 1,4 milliarder.

EU er likevel det viktigste markedet for norsk sjømat, til tross for en synkende andel av den totale sjømateksporten.

I fjor gikk NOK 15,5 milliarder (54 prosent) av sjømateksporten til EU, mot 16,9 milliarder året før. Et av markedene med mest positiv utvikling i 2002 var Russland med en eksportverdi på NOK 1,8 milliarder – en økning på 315 millioner (21

prosent) i forhold til året før. Denne positive utviklingen gjorde at Russland ble det femte viktigste markedet for norsk sjømat

Evaluering av markedsinvesteringene

Det ble i 2001 etablert et evalueringsprogram som har til hensikt å måle effekten av 90 prosent av markedsinvesteringene i løpet av perioden 2000 – 2003.

Modellene som evalueringene bygger på er utviklet av universitetene i Auburn og Cornell i USA og Tromsø i Norge.

I 2002 er det foretatt konkrete målinger for laks i Italia, Spania, Russland og Japan, for klippfisk i Spania, Brasil og Italia, for sild i Russland og for ørret og makrell i Japan. I løpet av 2003 vil flere produkter og markeder bli evaluert etter denne metoden.

Kort oppsummert viser resultatene for alle evalueringsrapportene at markedsføringen øker etter spørnelsen og konsumet av de sjømatproduktene som blir markedsført. Resultatene fra evalueringen i 2002 gir en god indikasjon på effekten av markedsføringen målt som økning i konsum av sjømat. Det er gjennomført ni evalueringer i ulike markeder og for forskjellige produkter. Resultatene fra disse viser at aktivitetene gir god effekt.

Markedsføring

I 2002 ble det totalt investert 196,2 millioner i markedsføring av Norsk Sjømat ute og hjemme. Dette representerer en nedgang på 144,2 mill. eller 42 prosent fra året før. Den relativt store nedgangen skyldes i hovedsak reduksjon i markedsinvesteringene for laks. Til tross for reduserte budsjetter ble det gjennomført mer enn 600 markedsføringsaktiviteter i totalt 25 markeder. For pelagisk (sild/makrell) og laks ble aktivitetsnivåene justert ned som følge av inntektsreduksjon. For de andre bransjene ble de planlagte aktivitetene i hovedsak gjennomført i henhold til budsjett.

I samråd med næringen er det utviklet bransjevis markedsplaner med tre års horisont. Markedsplanene for perioden 2003 – 2005 ble revidert høsten 2002.

I tillegg administrerer, planlegger og gjennomfører EFF markedsføringsprogrammene for «Atlantisk laks» i EU. Disse aktivitetene, som ble startet i 1998, er en direkte følge av avtalen mellom Norge og EU om eksport av laks fra Norge. Dette innebærer også administrasjonen og sekretariatsfunksjonen for den rådgivende, generiske komiteen for laks – Generic Marketing Committee (GMC

har bestått av medlemmer fra norsk, skotsk og irsk oppdrettsnæring). I 2002 ble det avsatt NOK 50 millioner for å øke konsumet av atlantisk laks i Frankrike og Tyskland. Dette arbeidet følger lakse-avtalens løpetid. Medlemmene i den generiske komiteen konkluderer i sin rapport fra desember 2002 med at kampanjene har gitt gode resultater og at arbeidet er gjennomført på en svært tilfredsstillende måte.

Ved siden av de bransjevis markedstiltakene er det gjennomført en rekke fellestiltak. EFF deltok med egen stand og/eller arrangementer i tilknytning til European Seafood Exposition i Brussel, ABRAS i Rio de Janeiro, JISTE i Tokyo, World Food Exhibition i Moskva, Boston Seafood Show, Nor Fishing i Trondheim, PolFish i Polen og China Fisheries i Kina.

Bransjekommunikasjon er viktig for EFF. I tillegg til vanlig kontakt og mange møter med enkeltbedrifter, har det vært avholdt 28 møter i markedsgruppene inkludert ressursgruppen for nye arter, fire i den generiske komiteen for markedsføring av atlantisk laks og ca. 60 bedriftsbesøk.

I tillegg er det gjennomført en rekke presentasjoner på ulike konferanser og møter i næringen.

PR og informasjon

PR og informasjonsaktiviteter står sentralt både i EFFs generelle virksomhet og innen markedsarbeidet. EFF har en aktiv og koordinerende rolle i arbeidet med markedsberedskap og kommunikasjon på vegne av næringen. Arbeidet skal bidra til en best mulig håndtering av potensielt negative saker, og skjer i tett samarbeid med næringens organisasjoner. I beretningsåret har EFF vært involvert i næringens kommunikasjon rundt temaer som dioksin, PCB, forvaltning, lakselus og kritisk oppmerksomhet om oppdrettslaks generelt, samt en rekke andre saker.

Internettssidene til EFF viser gode besøkstall for beretningsåret, hvor det var 114 356 besøkende på de to norske nettstedene www.godfisk.no og www.seafood.no. I gjennomsnitt hadde disse sidene 300 besøkende daglig. Forbrukersiden godfisk.no hadde i året som gikk 11 000 flere treff enn seafood.no. På seafood.no oppholder leseren seg i ca. 12,5 minutter og leser i gjennomsnitt ni oppslag. På godfisk.no er det flest besøkende fra klokken 13.00 – 16.00 på mandager og tirsdager. Gjennbesøket her er på 35 prosent. Over 30 000 besøkende var innom EFFs hjemmesider mer enn en gang i året som gikk – et antall vi er tilfredse med.

Det er gjennomført en lang rekke PR-aktiviteter i beretningsåret. Flere arrangementer har fun-

net sted i tilknytning til offisielle norske besøk i viktige markeder for sjømat. EFF samarbeider nært med utenrikstjenesten med disse aktivitetene. De viktigste har vært statsministerens besøk i Kina og Sør-Korea og fiskeriministerens besøk i Brasil.

I oppkjøringen mot Bocuse d'Or – VM i kokkekunst i januar 2003, der Norsk Ørret er valgt til å være hovedråvare, har det også vært gjort en lang rekke PR-aktiviteter gjennom hele 2002.

Store PR-tiltak blir evaluert med hensyn til effekt og resultat, og viser god uttelling i profileringen av norsk sjømat og fiskerinæringen for øvrig.

Markedsadgang

Sentrale arbeidsområder i beretningsåret har vært forhandlingene i Doha-runden i WTO, tiltredelser til WTO og forhandlinger om frihandelsavtaler gjennom EFTA. I dette arbeidet har EFF bidratt med omfattende grunnlagsdokumentasjon og analyser overfor næringsorganisasjonene og myndighetene. I tillegg har EFF vært involvert i arbeidet med laksesaken med EU og i forberedelsene til forhandlingene med EU som følge av at ti nye land blir medlemmer.

Videre formidler EFF informasjon til næringsaktørene om tollbetingelser, kvoter, endringer i importbestemmelser mv., for å bidra til at disse er i stand til å nyttiggjøre markedsadgangsvilkårene best mulig.

I beretningsåret har EFF arbeidet for å utvikle en mer omfattende generell grunnlagsdokumentasjon enn den som tidligere har vært tilgjengelig for markedsadgangsarbeidet. Denne dokumentasjonen omfatter nå i hovedsak tollbetingelser, historikk, eksportutvikling, generell landinformasjon og markedsforhold. Dokumentasjonen legges tilgjengelig for næringen via Internett. Grunnlagsdokumentasjonen anvendes i dag aktivt i aktuelle handelspolitiske prosesser. Videreutviklingen av dette materialet er i tråd med omleggingen av strategien innen markedsadgang som ble innledet på slutten av 2001, noe som innebærer en konsentrasjon av oppgaver rundt dokumentasjon og analyser, og nedprioritering av de tradisjonelle rådgivningsaktivitetene.

Markedsinformasjon

Formidling av norsk og internasjonal fiskeristatistikk med hovedvekt på norsk handelsstatistikk har vært en av EFFs viktigste oppgaver siden opprettelsen.

I dag distribueres månedsstatistikken til omlag 1 100 norske aktører, mens ukestatistikker for laks, ørret, makrell, sild og reker sendes til 780 ulike abonnenter.

EFF har i beretningsåret gjennomført en rekke markeds- og konkurrentanalyser. Sentrale arbeider har vært analyser av markedssituasjonen for laks, effekten av valutasituasjonen, nye markeder for konvensjonell sektor, konkurrentanalyser for pelagisk sektor og rekenæringen, sensorisk analyse av ørret i Japan, en rekke landanalyser som grunnlag for arbeidet med markedsadgang, og WTO-analyser.

I beretningsåret har EFF videreført arbeidet med en aktiv bransjevis markedsovervåking. Resultatene fra dette er blitt publisert i kvartalsrapporter som distribueres til næringsaktørene.

Analysene har vært gjennomført i nært samarbeid med næringsaktører, Fiskeridepartementet, næringsorganisasjoner, Norges forskningsråd, SND og sentrale finansinstitusjoner. Analysearbeidene har vært utført i samarbeid med 15 ulike FoU-institusjoner i inn- og utland.

Formidling av resultater fra arbeidet med informasjon til norsk fiskerinæring er høyt prioritert i EFF. Som en del av denne virksomheten er det i beretningsåret arrangert åtte ulike fagseminarer: Markedssituasjon laks, Konvensjonell Lofoten, Konvensjonell Kristiansund, Nor Fishing, Pelagiske dager, WTO-seminar, Rekekonferanse og Hvitfiskkonferanse. Til sammen deltok omlag 1 200 personer på disse seminarene.

I forbindelse med gjennomføring av ulike markedsanalyser har EFF hatt stor nytte av å trekke veksler på den kompetanse og innsikt som besittes av ulike fagmiljøer i Norge. Også utenlandske forsknings- og kunnskapsmiljøer blir stadig viktigere for EFF.

Hjemmemarkedet

I 2002 ble det investert om lag NOK 10,4 millioner i markedsarbeid for sjømat i Norge. Markedsaktivitetene består i hovedsak av PR, informasjon, opplæring og reklame direkte og indirekte rettet mot konsumentene:

- Forbrukerstimulerende PR-kampanjer og andre aktiviteter som skaper omtale og gir respons i media.
- Utarbeidelse og distribusjon av oppskriftshefter og andre bidrag til å skape aktiviteter i handelssystemet, slik at sjømat blir mer attraktiv både for forbrukerne og for de næringsdrivende.
- Skoleprogrammet «Fisk i 100» for alle landets

elever i niende klassetrinn, og andre tiltak særlig rettet mot barn og ungdom.

- Opplæringsprogrammer og kampanjestøtte til HoReCa-segmentet og institusjonskjøkken.
- Informasjon, opplæring og kunnskapsformidling til handelen og næringen om utviklingen i sjømatforbruket, forbrukernes behov, adferd og holdninger, i tillegg til løpende informasjon om kampanjer og aktiviteter.
- Reklamefilmer som leder seerne til den forbrukerrettede Internettsiden www.godfisk.no, som inneholder oppskrifter og informasjon om sjømat.

Forvaltningsoppgaver

EFF er pålagt visse forvaltningsoppgaver i henhold til Lov om regulering av eksporten av fiske og fiskevarer av 27. april 1990, Forskrift om eksportregulering av fisk og fiskevarer av 22. mars 1991, samt Midlertidig forskrift om særlige vilkår knyttet til eksport av lakseprodukter av 1. desember 1998.

Eksempler på forvaltningsoppgaver er godkjenning av eksportører, rådgivning til Fiskeridepartementet og sentrale myndigheter for øvrig og rådgivning til næringsaktører i spørsmål som gjelder forståelsen av eksportregelverket.

I tillegg til disse oppgavene kommer høringssaker og håndheving av forskrifter.

Ved årsskiftet 2002/2003 var det registrert 520 godkjente norske eksportører av sjømat.

Økonomi

Utvalgets virksomhet finansieres fullt ut av fiskerinnæringen, gjennom avgifter fastsatt i medhold av Fiskeeksportloven av mars 1990. Eksportutvalget har flere samarbeidspartnere, bl.a. fiskesalgslagene, Fiskeridepartementet, Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Norske Sjømatbedrifters Landsforening, Norges forskningsråd, flere banker mv. i forbindelse med utredninger, analyser og markedsførings tiltak overfor spesielle målgrupper mv.

Inntektene var på NOK 296 millioner i 2002, om lag 17 millioner lavere enn i 2001. Årsaken er redusert eksportverdi av norsk sjømat, noe som har ført til lavere inntekter fra eksportavgift for EFF. Markedsaktivitetene var 223,5 millioner. Dette er en nedgang fra 2001 på 143 millioner, tilsvarende 39 prosent. Årsaken er i hovedsak lavere inntekter og at EFF i 2001 bygde ned egenkapitalen, mens vi i 2002 har økt egenkapitalen. Driftsutgiftene var 51,5 millioner. Dette er en økning på 1,4

mill. eller 2,8 prosent fra 2001. Årsaken er økte driftskostnader ved utekontorene. Øvrige driftskostnader hadde en nedgang i 2002. Finansresultatet for 2002 ble på 2 mill. Dette er en nedgang fra 2001 på 2 mill og skyldes lavere gjennomsnittlig likviditetsbeholdning, samt lavere rentenivå.

Totalt sett fikk EFF et samlet resultat på 22,5 millioner for 2002, mot minus 100,2 millioner i 2001. Resultatet er tillagt egenkapitalen og medfører at egenkapital ved utgangen av 2002 var 89,8 millioner. Basert på foreliggende budsjett for 2003 tilsvarende egenkapitalen 3,8 måneders drift, noe Utvalget finner tilfredsstillende.

Etter Utvalgets oppfatning er forutsetningene for fortsatt drift til stede. Årsregnskapet for 2002 er satt opp under denne forutsetningen.

Organisasjonsforhold og arbeidsmiljø

EFF startet i 2001 arbeidet med å tilpasse organisasjonen til et lavere aktivitetsnivå. I løpet av 2002 ble organisasjonen nedbemannet med 11 årsverk – ni ved hovedkontoret og to ved utekontorene. Den interne organiseringen er tilpasset dette ved at virksomhetsområdene PR, informasjon, markedsadgang og markedsinformasjon er slått sammen til en enhet. Videre er økonomiseksjonen slått sammen med øvrig administrasjon. Dette har endret EFFs ledergruppe fra sju til fem personer. Det er ikke foretatt noen endringer i EFFs formelle relasjoner til samarbeidspartnere. Som følge av at EU-avtalen forutsettes avsluttet pr. 28. februar 2003 er det vedtatt en ytterligere nedbemanning ved hovedkontoret med fire personer og utekontoret i USA er vedtatt nedlagt.

Nedbemanningsprosess i kombinasjon med stor usikkerhet omkring den fremtidige budsjettssituasjon, har stilt store krav til innsats og fleksibilitet hos de ansatte i alle deler av organisasjonen.

Lakseavtalen med EU har de siste årene gitt ekstraordinære inntekter og medført økt aktivitet. Det siste året har det vært usikkerhet knyttet til avtalens fremtid. Ved inngangen til 2002 var det forutsatt at lakseavtalen skulle falle bort 30. juni 2003. Avtalen ble i løpet av året forlenget til 28. februar 2003.

I regi av EFF er det opprettet seks markedsgrupper, hvor ca. 60 personer – i all hovedsak næringsaktører – aktivt bidrar til EFFs markedsarbeid.

Markedsgruppene er rådgivende overfor EFF i forhold knyttet til innretningen på og prioriteringen av markedsarbeidet. I tillegg er det etablert flere ressursgrupper hvor næringsaktører og andre samarbeidspartnere aktivt deltar i utredninger, planprosesser m.v. Utvalget vil rette en stor takk til

deltagerne for innsatsen som legges ned i disse gruppene. De representerer en viktig kunnskapsbase og utgjør et stort aktivum i organisasjonens arbeid.

Fiskeridepartementet har påbegynt en vurdering av EFFs tilknytningsform til departementet, og på oppdrag fra departementet fremla Statskonsult i mars 2002 en rapport om temaet. Statskonsult konkluderer med at det er visse svakheter ved dagens tilknytningsform og styringspraksis mellom Fiskeridepartementet og EFF. Utvalget vil arbeide sammen med Fiskeridepartementet fremover for å avklare hvilke tilpasninger som eventuelt bør gjennomføres i EFFs tilknytningsform.

EFF har i 2002 hatt seks trainees/stipendiater. Formålet med denne ordningen er å utvikle markedskompetanse for fiskerinæringen. Samtidig som stipendiatene får utviklet sin kompetanse, representerer de viktige ressurser og kompetanser for EFFs markedsaktiviteter.

Sykefraværet i 2002 utgjorde for EFF 1 prosent av total arbeidstid. Dette er samme nivå som foregående år. EFF vil arbeide videre med å holde antall sykedager lavt.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt. Det iverksettes likevel løpende tiltak for forbedringer.

I løpet av beretningsåret har det ikke forekommet arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i personskader eller store materielle skader.

Det rettes en takk til de ansatte for god innsats og stor omstillingsvilje i 2002.

Det ytre miljøet

EFFs virksomhet forurensar ikke det ytre miljøet.

2.2 Økonomi

2.2.1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Eksportavgift inntektsføres på bakgrunn av innbetalinger fra Toll- og avgiftsdirektoratet som forestår innkreving fra eksportørene.

Eksportutvalget for fisk har ikke innsynsrett hos direktoratet. Påløpt eksportavgift pr. 31.12.02 består derfor av innbetalinger mottatt i 2003 som gjelder 2002.

Årsavgift fra eksportører inntektsføres fordelt over regnskapsåret, mens øvrige inntekter inntektsføres etter hvert som de påløper.

Klassifisering og vurdering av balanseposter
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det en uspesifisert avsetning som på generell basis skal dekke forventet tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjoner er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 prosent av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor)

2.2.2 Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	31.12.02	31.12.01
<i>Driftsinntekter</i>			
Eksportavgift		286 452 736	303 973 931
Årsavgift	4	8 340 596	7 984 500
Øvrige inntekter		738 076	955 403
Sum driftsinntekter		295 531 408	312 913 834
<i>Driftskostnader</i>			
Personalkostnader hovedkontor	5	19 411 314	19 692 792
Annen kostnad hovedkontor		7 666 820	7 893 683
Personalkostnader utekontor	5	13 400 212	11 379 616
Annen kostnad utekontor		7 292 817	7 310 699
Avskrivning på varige driftsmidler	2	3 701 593	3 752 195
Tap på fordringer	8	2 538	52 500
Sum driftskostnader		51 475 294	50 081 486
<i>Markedsinvesteringer</i>			
Markedsføringsaktiviteter	7	196 183 340	340 428 133
PR/Informasjon		6 529 665	6 873 973
Markedsinformasjon		7 055 469	9 488 857
Trainee		1 966 279	4 014 064
Evaluering		687 301	1 105 465
Markedsadgang		11 094 894	5 127 890
Sum markedsinvesteringer		223 516 948	367 038 382
Driftsresultat		20 539 166	-104 206 034
<i>Finansinntekter og finanskostnader</i>			
Finansinntekter		2 469 441	8 088 115
Finanskostnader		490 736	4 036 472
Sum finansinntekter		1 978 705	4 051 643
Resultat	1	22 517 871	-100 154 391
<i>Balanse</i>			
<i>Eiendeler</i>			
<i>Anleggsmidler</i>			
Varige driftsmidler			
Inventar, kontormask., edb-utstyr	2	5 750 761	8 988 401
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer	3	50 000	50 000
Langsiktige fordringer		1 729 413	1 348 954
Sum anleggsmidler		7 530 174	10 387 355

Omløpsmidler			
Påløpt eksportavgift		69 558 501	70 986 844
Kortsiktige fordringer		19 120 212	15 921 797
Bankinnskudd, kontanter		104 361 166	76 359 046
Sum omløpsmidler		193 039 879	163 267 687
Sum eiendeler		200 570 053	173 655 042
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Egenkapital	1	67 238 332	167 392 724
Årets resultat	1	22 517 871	-100 154 392
Sum egenkapital		89 756 203	67 238 332
Gjeld			
Avsetning til forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	6	2 970 819	2 091 077
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		52 248 451	59 745 563
Skyldig offentlige avgifter		1 836 523	1 881 517
Forskuddsbetalt eksportavg. fra eksportører		7 028 500	7 201 596
Annen kortsiktig gjeld		46 729 557	35 496 957
Sum kortsiktig gjeld		107 843 031	104 325 633
Sum egenkapital og gjeld		200 570 053	173 655 042

*Noter til regnskapet**Note 1 – Egenkapital*

Egenkapital pr 01.01	67 238 332	
Årets resultat	22 517 871	
Egenkapital pr. 31.12.	89 756 203	

Note 2 – Varige driftsmidler

	2002	2001
Anskaffelseskost		
pr. 01.01.	19 100 248	15 798 961
Tilgang	462 263	3 299 595
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	-13 811 750	-10 110 156
Bokført verdi pr. 31.12.	5 750 761	8 988 400
Årets ordinære avskrivninger 15–33 %	3 701 594	3 752 195

Det benyttes lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Den økonomiske levetiden er beregnet å være fra 3 til 7 år.

Note 3 – Aksjer/andeler

Selskap	2002	2001
Norwegian Seafood Export Council Inc.	35 000	35 000
Den Norske Matfestivalen i Ålesund AS	10 000	10 000
Norrøna Barnehage AS	4 000	4 000
Fagforum for Mat og Drikke AS	1 000	1 000
Bokført verdi pr. 31.12.	50 000	50 000

Note 4 – Årsavgift eksportører

Pr. 31.12.02 hadde Eksportutvalget for fisk godkjent 520 eksportører.

Antallet er fastsatt på grunnlag av faktisk registrerte eksportører ved årsskiftet.

Note 5 – Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte, godtgjørelser

	2002	2001
Lønnskostnader hovedkontor		
Lønninger	14 690 931	15 167 650
Arbeidsgiveravgift	968 245	1 041 364
Pensjonskostnader	2 382 018	1 499 093
Andre ytelser	1 370 120	1 984 685
Sum	19 411 314	19 692 792
Lønnskostnader Utekontor		
Lønninger	5 426 782	5 181 846
Arbeidsgiveravgift	391 300	324 708
Pensjonskostnader	559 547	119 338
Andre ytelser	7 022 582	5 753 724
Sum	13 400 212	11 379 616
Lønnskostnader Markedsaktiviteter		
Lønninger	3 587 062	4 373 268
Arbeidsgiveravgift	294 508	342 027
Pensjonskostnader	131 277	118 480
Andre ytelser	1 014 953	1 378 207
Sum	5 027 800	6 211 982

Lønnskostnader knyttet til markedsaktiviteter presenteres ikke som egen linje i regnskapet, men inngår i Markedsinvesteringer (kap. 2.1 Resultatregnskap).

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret har vært:

Ansatte ved hovedkontor	42	45
Utsendinger utekontorer	8	8
Lokalt ansatte utekontorer	6	8
Sum ansatte*	56	61

* Inklusive ansatte i permisjon og engasjement.

Eksportutvalget for fisk har i tillegg hatt 5 årsverk i en trainee-ordning.

Ytelser til ledende personer

	Adm. direktør	Utvalget
Lønn og andre ytelser	1 004 441	440 000

Adm. direktør er inkludert i EFFs kollektive pensjonsordning.

Honorarsatser for Utvalget

Leder	110 000
Nestleder	80 000
Styremedlemmer	50 000

Lån og sikkerhetsstillelser

Ansatte har lån fra Eksportutvalget for fisk på totalt kr 886 348. Lånene avdras fra 2 til 20 år. Renten tilsvarende normalrentesats fastsatt av myndighetene, som pr. dato utgjør 6 prosent. Lånene er sikret med pant i fast eiendom.

Revisor

Revisjonshonorar er i 2002 kostnadsført med kr 186 000.

Note 6 – Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningene behandles regnskapsmessig i henhold til norsk regnskapsstandard. Selskapets pensjonsordninger behandles som ytelsesplaner og omfatter 55 personer ved regnskapsårets utgang. Ordningen gir deltagerne rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden.

Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert gjennom fondsoppbygging organisert i et forsikringsselskap.

	31.12.02	31.12.01
Påløpte pensjonsforpliktelser	5 702 561	4 851 884
Verdi av forventet lønnsvekst	3 229 210	2 811 351
Verdi av pensjonsmidler	6 267 398	5 948 594
Uamortisert estimatavvik	306 447	376 436
Netto pensjonsforpliktelser	2 970 819	2 091 077
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 489 436	1 666 145
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	364 660	341 838
Forventet avkastning på pensjonsmidler	362 499	343 610
Administrasjonskostnader	73 550	72 538
Netto pensjonskostnad	2 491 597	1 736 911

Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	6,0 %	6,0 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	7,0 %	7,0 %
Forventet lønnsregulering	3,5 %	3,5 %
Forventet G-regulering	3,0 %	3,0 %
Forventet pensjonsregulering	3,0 %	3,0 %

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Note 7 – Markedsføringsaktiviteter

	Netto regnskap	Ekstern finansiering	Brutto regnskap
Generiske aktiviteter			
Alle markeder	4 951 594	–	4 951 594
Norge	9 980 821	(2 175 770)	7 805 051
Tyskland	239 595	–	239 595
Belgia	954 288	–	954 288
Frankrike	273 937	–	273 937
Spania	443 199	–	443 199
Portugal	205 799	–	205 799
Italia	3 127	–	3 127
Russland	131 181	–	131 181
Usa	182 388	–	182 388
Kina	497	–	497
Japan	221 689	–	221 689
Hong Kong	261 386	–	261 386
Brasil	378 562	–	378 562
Sum generisk	18 228 063	(2 175 770)	16 052 293
Ørret			
Tyskland	1 335 990	–	1 335 990
Frankrike	1 489 421	–	1 489 421
Russland	525 786	–	525 786
Japan	2 411 577	–	3 351 197
Sum ørret	5 762 774	–	5 762 774
Laks			
Alle markeder	5 678 234	–	5 678 234
Sverige	2 164 290	–	2 164 290
Finland	342 682	–	342 682
Tyskland	7 006 670	–	7 006 670
Nederland	31 730	–	31 730
Polen	6 598 133	–	6 598 133
Frankrike	49 637 762	–	49 637 762
Spania	8 123 431	–	8 123 431
Portugal	2 586 867	–	2 586 867
Italia	2 007 128	–	2 007 128
Russland	6 399 426	–	6 399 426
USA	1 979 676	–	1 979 676
Kina	4 356 139	–	4 356 139
Japan	16 466 094	–	16 466 094
Taiwan	1 051 811	–	1 051 811

Singapore	1 011 424	–	1 011 424
Hong Kong	1 038 508	–	1 038 508
Sør-Korea	1 469 738	–	1 469 738
Malaysia	507 961	–	507 961
Thailand	400 812	–	400 812
Sum laks	118 858 516	–	118 858 516
herav generisk laks eu	50 000 000	–	50 000 000
Hvitfisk fersk/fryst			
Alle markeder	276 667	–	276 667
Sverige	907 710	–	907 710
England	3 613 970	–	3 613 970
Tyskland	1 718 031	–	1 718 031
Frankrike	1 567 264	–	1 567 264
Spania	681 710	–	681 710
USA	2 469 636	–	2 469 636
Sum hvitfisk	11 234 988	–	11 234 988
Konvensjonell			
Alle markeder	379 342	–	379 342
Sverige	315 952	–	315 952
Frankrike	39 072	–	39 072
Spania	1 457 584	–	1 457 584
Portugal	6 822 548	–	6 822 548
Italia	4 740 707	–	4 740 707
Hellas	351 899	–	351 899
Mellom-Amerika	1 354 093	–	1 354 093
Brasil	8 969 216	–	8 969 216
Sum konvensjonell	24 431 020	–	24 431 020
Nye arter	6 249 761	(2 150 000)	4 099 761
Pelagisk			
Alle markeder	318 331	–	318 331
Tyskland	555 799	(100 000)	455 799
Polen	2 646 188	–	2 646 188
Russland	3 186 684	–	3 186 684
Ukraina	470 069	–	470 069
Japan	5 306 670	–	5 306 670
Sum pelagisk	2 483 741	(100 000)	12 383 741
Reker			
Alle markeder	268 775	–	268 775
Norge	32 864	–	32 864
Sverige	408 628	–	408 628
Finland	333 514	–	333 514
England	1 876 164	–	1 876 164
Sum reker	2 919 945	–	2 919 945
Sum	200 168 808	(4 425 770)	195 743 038
Ført under andre poster			440 302
Sum markedsføring			196 183 340

<i>Note 8 – Tap på fordringer</i>	31.12.02	31.12.01
Konstaterte tap på fordringer	77 537	52 500
Redusert avsetning til tap	75 000	
Inngått på tidligere avskrevne fordringer	–	–
Sum kostnadsførte tap på fordringer	2 537	52 500

2.2.3 Kontantstrømanalyse

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		2002	2001
Årets underskudd (-)/overskudd		22 517 871	-100 154 392
Ordinære avskrivninger		3 701 594	3 752 195
Økning i kortsiktige plasseringer		-3 198 414	12 194 557
Økning (-)/reduksjon i kortsiktige fordringer		0	-11 513 531
Reduksjon/økning (-) i påløpt eksportavgift		1 428 343	-5 568 684
Økning/reduksjon (-) i leverandørgjeld		-7 497 112	-28 706 744
Økning/reduksjon (-) i balanseført pensjonsforpliktelse		879 741	255 563
Endringer i andre tidsavgrensningposter		10 632 362	33 847 643
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	A	28 464 385	-95 893 393
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	B	-462 263	-3 299 595
Netto endring i likvider	A+B	28 002 122	-99 192 988
Likviditetsbeholdning 01.01.		76 359 046	175 552 034
Likviditetsbeholdning 31.12.		104 361 168	76 359 046

Vedlegg 2**Utdrag av årsmeldingene for Norges Råfisklag 2001 og 2002****1 Styrets beretning for 2001****1.1 Virksomhetens art**

Norges Råfisklag er en salgsorganisasjon som i medhold av Råfiskloven og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre organiserer førstehåndsomsetning av fisk. Laget ivaretar omsetning av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval.

Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et andelslag. Lagets eiere er fylkesfiskarlagene i salgslagets distrikt, Fiskebåtredernes Forbund og Norsk Sjømannsforbund. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Kristiansund, Trondheim, Svolvær og Vardø.

1.2 Målsetting

Ved organisert omsetning skal Norges Råfisklag gjennom gode og stabile fiskepriser sikre fiskernes inntekter og bidra til en lønnsom verdiskapning i norsk fiskerinæring.

1.3 Fort satt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsett drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2002 samt strategiplan for årene fremover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

1.4 Nøkkeltall

Omsetning i kvantum: 575.000 tonn fangst (rund vekt) i 2001

Omsetning i verdi: 6.280 millioner kroner i 2001

1.5 Styrets aktiviteter

Styret har i beretningsåret avholdt 6 møter og det er behandlet 115 saker, hvorav 101 var saker hvor vedtak ble fattet.

Møtene ble holdt:

11. og 12. januar	(Tromsø)
2. – 4. april	(Tromsø)
28. og 29. mai	(Hammerfest)
1. juni	(Hammerfest)
28. september	(Gardermoen)
29. og 30. november	(Tromsø)

Arbeidsutvalget (AU) har i beretningsåret avholdt 18 møter, hvorav 2 var telefonmøter. AU behandlet til sammen 58 saker, hvorav 45 var saker hvor vedtak ble fattet.

Styrets markedsturer

Italia: En gruppe av styrets medlemmer dro på markedstur til Italia primo oktober 2001. Opplegget innebar et dagsbesøk på tørrfiskfestivalen i Sandrigo i Veneto-området. Sandrigo er vennskapsby med Røst, og en stor delegasjon fra Røst deltok på festivalen. Festivalen viste med all tydelighet hvilken sterk posisjon norsk tørrfisk har i det italienske samfunnet. Hoveddelen av opplegget var imidlertid besøk hos flere fiskeprodusenter, fiskeauksjon, fiskemarked og Norges Eksportråd i Milano.

Portugal: En annen gruppe av styrets medlemmer reiste i samme periode til Portugal, nærmere bestemt til områdene rundt Lisboa, Aveiro og Porto. Gruppen besøkte anlegg for salting og tørking av klippfisk, hadde møter med den portugisiske klippfiskunionen og fikk se torskeprodukter eksponert i butikk. Norske produkter har en stor og viktig posisjon i Portugal, men kvaliteten er ustabil. Enkelte partier fra Norge har rett og slett for dårlig kvalitet. Det leveres også topp vare, men ustabiliteten trekker ned helhetsinntrykket, og det fremstår klart at man fra norsk side må bli flinkere til å sortere slik at kjøperne vet hva de har å forholde seg til. Et lokalt fiskemarked ble også avlagt et besøk. Under en avstikker over grensen til Vigo i Spania fikk styrerepresentantene en grundig gjennomgang av situasjonen i regionen av Eksportutvalget for fisk og en norsk produsent/eksportør.

Et hovedinntrykk fra begge turene var dessverre sviktende kvalitet på både norsk tørrfisk og norsk saltfisk/klippfisk. Dette førte blant annet til økt kvalitetsfokus i de prioriteringer styret gjør.

1.6 Årets omsetning

1.6.1 Generelt

I 2001 ble det omsatt fangst gjennom Norges Råfisklag for 6,3 milliarder kroner. Dette er ca. 71 millioner kroner mer enn omsetningen i 2000. Bak tallet skjuler det seg en vesentlig økt omsetningsverdi for fisk og fiskeprodukter, mens rekelandingene og verdien av disse viste en svært negativ utvikling. Med unntak av reker var det stort sett gode markedsforhold og god etterspørsel for de fleste av de produktene som omsettes gjennom laget.

1.6.2 Omsetningsformer

Norges Råfisklag tilbyr fiskerne ulike salgssopplegg. Oppleggene er i utgangspunktet basert på frivillighet, d.v.s. at fiskerne kan velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Unntakene finner vi i enkelte fiskerier og i spesielle situasjoner der laget finner at situasjonen tilsier at det er nødvendig å praktisere felles salgssordninger. Eksempler på det siste finner vi innenfor kvalomsetningen der auksjonssalg – med få unntak – gjennomføres for alle, og i fiskerier som er underlagt dirigering og andre reguleringsformer. De frivillige omsetningsformene er som følger:

Direkteavtaler – langsiktige og kortsiktige – mellom fiskere og kjøpere med lagets omsetningsbestemmelser og minstepriser som rammebetingelser.

Auksjon gjennom manuelle og elektroniske systemer, hvor fangstene selges til høystbydende.

Aktivt salg der lagets medarbeidere bistår fiskerne med å finne fram til kjøpere som kan tilby gunstige pris- og leveringsvilkår.

1.6.3 Dirigering/Regulering

I situasjoner med vanskelige avtaksforhold, eller når det anses nødvendig for å få til en mest mulig hensiktsmessig gjennomføring av fisket m.v., kan laget innføre dirigerings- og regulerings tiltak. I 2001 ble hjemmelen til slike tiltak benyttet i forhold til seinotfisket og i forhold til omsetningen av frosne råreker til pilling. Innføringen av regulerings tiltak innen frossenrekeomsetningen kom i

begynnelsen av mai 2001 etter at markedet for slike produkter nærmest kollapset, og lagets arbeidsutvalg så seg nødt til å suspendere minsteprisene for slike reker. Suspensjonen av minsteprisene for reker ble fulgt opp av utstrakt kontroll av fangstene og tvungen auksjon gjennom laget.

1.6.4 Kvantums- og verdiutvikling

Bak totaltallene skjuler det seg positive og negative utviklingstrekk. Omsetningen av fisk økte både kvantumsmessig og ikke minst verdimesig. Verdien av fiskeomsetningen økte med 420 mill. kroner, eller 8 prosent. Den motsatte utviklingen hadde vi for reker. Et sterkt prisfall med påfølgende reduksjon i deltakelse og dermed kvantum, førte til at verdien av rekelandingene ble redusert med hele 400 mill. kroner, eller 42 prosent. Verdien av krabbelandingene viste en gledelig utvikling med en vekst på nær 60 prosent. Dette skyldtes økte kvoter for kongekrabbe, og økt kvantum og pris for taskekrabbe. Det er også grunn til å trekke fram den svært gode utviklingen vi hadde i 2001 når det gjelder biprodukter av fisk. Verdien her økte med hele 66 prosent.

Utenlandske landinger i lagets distrikt er inkludert i ovennevnte tall. Verdimesig utgjorde de utenlandske landingene vel 2 milliarder kroner, hvilket er omtrent det samme som i 2000. Bak dette tallet skjuler det seg en vekst i verdien på fisk og fiskeprodukter på 6 prosent, og en nedgang i verdien av rekelandingene med 64 prosent. I tillegg ser vi at tendensen fortsetter med stadig større tilvirkningsgrad for produktene fra russiske fartøyer. Andelen ferskt råstoff fra den russiske flåten til industrien i Finnmark og Troms var i 2001 på under 20 prosent, hvilket er en klar nedgang fra 2000. Samtidig øker andelen tilvirket vare sterkt. Med tilvirket vare menes i hovedsak frossen filet. Kvantumsmessig økte utenlandske landinger av tilvirket vare med hele 40 prosent. Dette betyr at en stadig større andel av kvantumet fra den russiske flåten ikke er tilgjengelig som råstoff til industrien i Norge.

1.6.5 Førstehåndspriser og prisutvikling

Minsteprissystemet er ryggraden i lagets omsetningssystem. For mange fiskere er minsteprisen svært viktig som inntektsgaranti når de opptrer i områder og i fiskerier med liten eller ingen konkurranse mellom kjøperne. Laget legger betydelig vekt på å ha så god markeds kunnskap som mulig til bruk under prisdrøftelsene med kjøperne. Denne markeds kunnskapen sikrer at minsteprisene

reflekterer den aktuelle markedssituasjonen, og at fiskerne dermed får sin del av markedsprisen. Samtidig er det viktig å understreke at det av ett fiskeslag produseres en rekke produkter til mange markeder. Minsteprisen vil derfor reflektere et gjennomsnitt av markedsprisene, der de viktigste markedene får størst gjennomslag.

Oversikten som følger viser utviklingen i faktisk betalte priser fordelt på hovedvaregrupper som fisk, reker, taskekrabbe, småvalkjøtt og biprodukter. Prisene er oppgitt pr. kilo rund vekt for fisk, reker og krabbe, og for levert vekt av småvalkjøtt og biprodukter.

Faktisk betalte priser for enkelte grupper av produkter (øre pr. kg) 1997–2001:

	1997	1998	1999	2000	2001
Fisk (alle arter)	588	837	976	1007	1064
Reker	1202	1251	1200	1224	1055
Taskekrabbe	575	617	618	664	730
Småvalkjøtt	3011	2976	2839	3040	3062
Biprodukter ekskl. rognkj.rogn	433	473	445	532	768

Oversikten er basert på data fra lagets omsetningsstatistikk, hvor også merpriser utover minstepris inngår. Den kan kun benyttes som indikasjon på utviklingstrekk, fordi det er tale om gjennomsnittsbetraktninger hvor det ikke tas hensyn til forskyvninger fra ett år til et annet mellom de ulikt betalte arter, størrelser og kvaliteter innenfor gruppene.

Tabellen viser at fisk generelt sett har hatt en svært gunstig prisutvikling de siste 5 årene. Fra 2000 til 2001 økte gjennomsnittsprisen for fisk med 57 øre pr. kg, eller 5,7 prosent. Også for taskekrabbe og biprodukter har vi opplevd god prisøkning. For reker har gjennomsnittsprisen i perioden 1997–2000 variert fra kr 12 til kr 12,50 pr. kg, men i 2001 falt prisen til et gjennomsnitt på bare kr 10,55 pr. kg. Prisen på småvalkjøtt har økt en del fra 1999 til 2001.

1.6.6 Råstoffmarkedet

Styret har valgt en strategi som gjør at fiskerne i størst mulig utstrekning stilles fritt med hensyn til valg av omsetningsform. På grunn av flåtestrukturen og strukturen på kjøpersiden dominerer direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere som omsetningsform. Styret har vært og er fortsatt opptatt av å styrke tilbudet til fiskerne med aktive salgsfor-

mer som auksjon m.v. Dette er viktig for å skape dynamikk i råstoffmarkedet for derigjennom å styrke grunnlaget for pris til fisker. I 2001 ble det blant annet, i tillegg til etablerte ordninger med aktivt salg, foretatt auksjon av låssatte seinotfangster, aktiv formidling av direktehåvet notsei og auksjon av all frossen røreke til pilling, sistnevnte fra mai og ut året. Laget arbeidet også med et prosjekt for økt bruk av elektronisk auksjon for å utvide og effektivisere tilbudet.

De siste årene har vi fått en globalisering av råstoffmarkedet for fisk. Årsaken er at en stadig større del av råstoffet fryses om bord. Det er russiske fartøyer som dominerer når det gjelder ombordfrysing av råstoff. Ved at råstoffet er frosset er vedkommende fisker ikke avhengig av det lokale markedet for fisk, men kan selge til den godkjente kjøper som byr mest. Denne utviklingen har ført til økt konkurranse om råstoffet, og dermed bedre priser til fisker for slikt råstoff. Lokale fiskeproduksjonsanlegg har ikke hatt den samme evne til å betale disse høye prisene for ferskt råstoff fra kystflåten. Det har dermed blitt etablert et skille i pris mellom frosset råstoff og ferskt råstoff. Ved å satse på økt aktivt salg, ved å satse bevisst på leveranser av ferskt kvalitetsråstoff og ved å utnytte mulighetene som ligger i verdi på ferske biprodukter håper styret at dagens skille i prisnivå mellom frosset og ferskt råstoff kan bli mindre eller falle bort.

1.6.7 Føringsstilskudd fra fiskeriavtalen

Inkludert overførte midler fra 2000 hadde laget ca. 21,2 millioner kroner til disposisjon til føringsstilskudd i 2001. Rammen var i utgangspunktet for liten til å dekke hele behovet til føring. Det ble derfor i tillegg trukket inn 2,6 millioner kroner fra seinotfiskerne og krabbefiskerne/-kjøperne til bruk som føringsstilskudd innen disse fiskeriene. Etter at alle ordninger var gjort opp for 2001, gjestod imidlertid knapt 1 millioner kroner. Dette beløpet er søkt overført til 2002. Forbruket i 2001, inkludert inntrukket egenandel fra fisker, ble dermed på 22,8 mill. kroner. Midlene i 2001 ble benyttet slik:

Føringsordning:	Medgått beløp (mill. kr):
Fisk unntatt notfanget sei	15,9
Notfanget sei	4,1
Kystreker	0,3
Taskekrabbe	2,5
Sum	22,8

Forøvrig viser styret til utfyllende detaljer om omsetningen i 2001 i virksomhetsrapporten bak i beretningen.

1.7 Økonomi

1.7.1 Resultat 2001

Driftsresultatet viser et underskudd på 1,9 millioner kroner. Det negative driftsresultatet skyldes økning av lagets driftskostnader som følge av generell lønns- og prisvekst og økning av utbetalte bevilgninger. Lagets årsresultat etter skatt ga et overskudd på 13,8 millioner kroner som er nesten 10 millioner svakere enn året før.

Omsetningen i 2001 økte med 71 millioner i forhold til 2000, og utgjorde 6.280 millioner. Satser til lagsavgift har vært uendret gjennom hele beretningsåret (note 2), og satsene er uendret fra året før. Inntektene fra lagsavgiften er noe lavere enn i 2000, noe som skyldes større andel av ombordfrosne fangster enn året før.

Finansmarkedene var preget av generelt svakt aksjemarked som ble ytterligere svekket gjennom de dramatiske hendelsene i USA 11. september, samtidig som markedsrentene sank etter flere rentenedsettelse. Verdien av de markedsbaserte papirer ble nedjustert med ca. 4,6 millioner samtidig som realisert kurstap utgjorde 1,6 millioner. Virkningen av 4 dagers redusert oppgjørstid til fiskere for hele året reduserte likviditetsbeholdningen og reduserte dermed også renteavkastningen med anslagsvis ca. 2 millioner kroner. Datterselskapene fremstod i 2001 med negative resultater som belastet finansresultatet. Finansresultatet ble samlet 9,5 millioner svakere enn i 2000.

Til tross for et svekket økonomisk resultat ble lagets egenkapital vedlikeholdt også etter justering for skatt og prisstigning. Lagets økonomiske fundament er solid.

Konsernets resultat viser et overskudd på 13,8 millioner etter skatt.

1.7.2 Balansen pr. 31.12.2001

Lagets eiendeler utgjorde ved årets slutt 525 millioner hvorav 402 millioner er knyttet til omløpsmidlene. Kortsiktig gjeld var på 118 millioner og lagets egenkapital etter disponering av årets resultat er økt til 402 millioner. Arbeidskapitalen er svekket med 8 millioner og utgjorde ved årets slutt 284 millioner og netto betalingsmidler var på 81 millioner.

1.7.3 Kontantstrømanalysen

Kontantstrømanalysen viser at betalingsmidlene er redusert med 47 millioner. I hovedsak er reduksjonen knyttet sammen med økning i langsiktige fordringer og mindre kortsiktig gjeld.

1.7.4 Oppgjørsordningen

Oppgjørstiden til fiskerne ble som nevnt foran under «Resultat 2001» redusert i august 2000 slik at 2001 ble første hele året hvor dette fikk full virkning. Som forventet ble det større press på lagets likviditet, og nedkorting har anslagsvis kostet mellom 2 og 3 millioner kroner i lavere renteinntekter. For fiskerne har dette uten tvil medført en gevinst i form av bedre likviditet og renteinntekter, og tiltaket forsvares godt innenfor lagets solide økonomi.

Oppgjør gjennom laget forutsetter at det til en hver tid er tilstrekkelig med betalingsmidler for å kunne foreta utbetaling av oppgjør til fisker i henhold til fastsatt tidspunkt uavhengig av utestående hos fiskekjøper. Solid egenkapital og likviditet er en forutsetning for å kunne gjennomføre oppgjørsordningen, og framover er det viktig at lagets resultater og forvaltning bidrar til en slik soliditet.

I 2001 ble viktigheten av oppgjørsordningen klart synliggjort gjennom at fiskere ved flere konkrete tilfeller unngikk økonomiske tap som følge av konkurser og mislighold hos kjøperbedrifter.

1.7.5 Garantiordningen

Utestående hos fiskekjøper er sikret gjennom lagets garantiordning som er spesifisert i regnskapsnote 11.

1.7.6 Kapitalforvaltning

Styrets strategi for forvaltning av lagets overskuddslikviditet fungerer etter forventningene. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert strategi for å oppnå så godt økonomisk resultat som mulig. Strategien gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan lagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene. Resultatet av dette var at forvalterne av lagets midler i 2001, til tross for store problemer på markedene, faktisk oppnådde bedre resultater enn mange andre forvaltere.

1.7.7 Eiendomsforvaltning

Drift av eiendommer gir positivt resultatbidrag. Laget eier eiendommene Stortorget 2 og 1. etasje i Sjøgata 41/43 i sentrum av Tromsø og Fiskergata 22 i Svolvær. I tillegg eier lagets datterselskap Fiskernes Hus AS forretningsbygget Sjøgata 39 i Tromsø, samt at laget eier ca. 46 prosent av ANS Sjøgata 41/43 og 25 prosent av Samvirkegården AS i Tromsø.

1.7.8 Disponering av årets resultat

Styret innstiller overfor representantskapet at av overskuddet for 2001 på kr 13.822.771 overføres kr 14.251.300 til disposisjonsfondet og kr 428.529 dekkes av fond for vurderingsforskjeller.

1.8 Datterselskaper

1.8.1 Fiskernes Hus AS

Selskapet ble stiftet i 1996 og har som formål kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer. Selskapets aksjekapital er på 2,5 millioner kroner. Selskapet eier forretnings-eiendommen Sjøgata 39 i Tromsø. Regnskapet for 2001 viser et underskudd på 232 tusen kroner. Dette er en resultatforbedring fra 2000.

Selskapet inngår i konsernregnskapet. Selskapets eiendom forvaltes av eksternt eiendomsselskap.

1.8.2 Marinvest AS

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne, for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 26 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2001 viser et underskudd på 429 tusen kroner. I 2000 hadde selskapet et overskudd på vel 3 millioner kroner.

Selskapet inngår i konsernregnskapet. Selskapet har inngått administrasjonsavtale med Norges Råfisklag.

1.9 Organisasjonsmessige forhold

På representantskapsmøtet i 2000 ble det besluttet å etablere et utvalg som skulle utrede representa-

sjon i Råfisklagets styrende organer. Utvalget ble ledet av professor Abraham Hallenstvedt og leverte sin innstilling i mai 2001. Innstillingen ble behandlet av representantskapsmøtet i 2001 (se avsnitt foran om representantskapsmøtet). Utvalgets hovedkonklusjoner var at man burde slippe nye fagorganisasjoner for fiskere i Råfisklagets distrikt inn i lagets styrende organer innenfor gitte kriterier. I tillegg foreslo utvalget at styret burde reduseres fra 14 til 11 styremedlemmer, herunder at formannen burde velges på fritt grunnlag utenfor fordelingen mellom organisasjonene.

Representasjonsutvalget foreslo å benytte ordningen med indirekte medlemskap gjennom fiskernes fagorganisasjoner som den bærende medlemskapsordningen i laget. Ordningen med direkte medlemskap videreføres som et tilbud til de fiskere som ikke er indirekte medlemmer via noe faglag.

Det har vært liten interesse for ordningen med direkte medlemskap. Den 31.12.2001 hadde Råfisklaget 5 direkte-medlemmer.

Råfisklagets valgte styreformann, Edgar Ingebrigtsen, døde 2. februar 2001. Styrets nestformann overtok som følge av dette funksjonen som styreformann fram til representantskapsmøtet i 2001. Hilmar Bilkø ble av styret valgt til å fungere som nestformann i samme periode.

Lagets kontor i Vardø har de siste årene vært bemannet med tre ansatte. Høsten 2001 ble det foretatt ansettelser som økte antall ansatte ved kontoret til fire personer, noe som økte kapasiteten til blant annet kontroll- og informasjon i denne regionen. Kontoret vil også få økt ansvar for aktivitetene mot Russland.

1.10 Arbeidsmiljø og personale

Det har i beretningsåret ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker. Arbeidsmiljøet betraktes som godt. I beretningsåret var sykefraværet på 5,9 prosent, noe som er en viss oppgang fra året før. Dette skyldes i hovedsak at vi har fått flere tilfeller av langtidssykemeldinger som slår tungt inn i statistikken.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har bestått av to representanter fra de ansatte og to fra ledelsen. AMU behandler saker fortløpende og ivaretar oppfølgingen av aktiviteter innenfor helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Ved utgangen av året var det totalt 76 hel- og deltidsansatte i laget. Disse utførte totalt 71 årsverk.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner oppfattes som konstruktivt og positivt.

1.11 Ytre miljø

Konsernets selskaper forurensar ikke det ytre miljø.

1.12 Strategiarbeid

I beretningsåret har vi startet arbeidet med en større revisjon av strategiplanen for Råfisklaget. Gjeldende strategiplan løper for perioden 1998 – 2002. Arbeidet så langt har i det vesentligste bestått i å beskrive status i våre omgivelser så vel som i det indre liv i organisasjonen. Samtidig har styret trukket opp en del hovedprioriteringer i det strategiske arbeidet. Disse prioriteringene innebærer blant annet at laget skal ha høy prioritet på arbeidet med å beskytte de rammebetingelsene fiskerne og salgslagene jobber under. Forsvaret av Råfiskloven og Deltakerloven vil stå sentralt i det videre arbeidet, samtidig som man har prioritert arbeidet med utvikling av lagets kjernetjenester innenfor omsetning og oppgjør.

I beretningsåret har interessen for aktiviteter innenfor marint oppdrett økt i vesentlig grad. Mange har store forventninger til utviklingen på dette området, selv om det fortsatt er betydelig usikkerhet om hvor raskt utviklingen vil skje. Det er uansett nødvendig for fiskerne og deres organisasjoner å ta aktiv stilling til hvordan vi skal posisjonere oss i forhold til den framtidige utviklingen på denne sektoren. Det vil kunne skape betydelig uro hvis vi i løpet av noen år skulle få inn et betydelig kvantum oppdrettet marin fisk i de markedene som tradisjonelt betjenes av fiskernes produkter. På denne bakgrunn har Råfisklaget valgt å arbeide for at også oppdrettet marin fisk skal underlegges en organisert omsetning. Laget har også satt av ressurser til å følge opp utviklingen i grenselandet mellom villfangst og oppføring av fisk. Dette området påvirker både ressurskontrollen og de markedsmessige forhold.

Råfisklagets grafiske profil er oppgradert som en oppfølging av et mer omfattende arbeid med lagets informasjonsprofil og ansikt utad. Dette arbeidet har blant annet resultert i at laget har fått ny logo.

1.13 Godtgjørelser og honorarer

Godtgjørelse og honorar til representantskapet, styret, kontrollnemnda og administrerende direktør i Norges Råfisklag framgår av note 15 i regnskapskapet. Revisors honorar framgår også av samme note 15.

1.14 Utsikter for 2002

Kvotene for de viktigste fiskeslagene laget har omsetningsretten til viser følgende utvikling (tonn rund vekt):

Fiskeslag	1999	2000	2001	2002
Torsk	236.500	193.400	195.335	195.550
Sei, nord for 62° N	137.500	118.500	125.000	142.000
Hyse	41.000	33.400	50.835	50.835

Torske- og hysekvotene er uendret fra 2001, mens seikvoten nord for 62° N økte med 17.000 tonn. Også seikvoten sør for 62° N økte en del. Alt i alt har dermed norske fiskere noe mer kvantum tilgjengelig i 2002 enn i 2001 og 2000.

Minsteprisen for stor torsk ble redusert med 1 krone pr. kg i januar 2002. Dette har sammenheng med betydelig prisnedgang i saltfiskmarkedet, noe som bl.a. skyldes at det i de to foregående årene har vært produsert og solgt saltfisk av dårlig kvalitet. Spesielt ser det ut til at enkelte partier saltfisk produsert under vårtorskefisket i 2001 til dels har holdt svært dårlig kvalitet. Som følge av markedsproblemene for saltfisk torsk har fiskerne heller ikke fått de samme gode prisene som i 2001 for stor torsk. De øvrige fiskeprisene har stort sett holdt nivået fra 2001. Spesielt er det gledelig at prisene på sei har økt i forhold til vinterprisene i 2001.

Rekemarkedene er fortsatt vanskelige. Dette har sammenheng med for stor global produksjon av både pillede reker og skallreker, kombinert med problemer i viktige markeder som Japan og Kina. Slik situasjonen fortoner seg ved utgangen av 1. kvartal, er styret bekymret for rekeomsetningen under hovedsesongen i 2002.

Pr. uke 14 i 2002 er det omsatt totalt 215.000 tonn rund vekt fangst. Dette er noe mindre enn til samme tid i 2001, hvor det var omsatt 218.000 tonn. Leveransene fra utenlandske fartøy har vært stabile og utgjorde ca. 47.000 tonn pr. uke 14 begge årene.

Norske og utenlandske leveranser pr. uke 14 i 2002 (uke 14 i 2001 i parentes):

Reke	8.600	(8.400)
Hyse	17.500	(23.900)
Sei	27.800	(31.200)
Torsk/skrei	144.100	(134.000)

Torskeleveransene har økt fra 134.000 tonn pr. uke 14 i 2001 til 144.000 tonn i 2002. Norske fartøyer har stått for økningen, spesielt gjennom skreifisket i Lofoten. Omsetningen av sei og hyse er pr. uke 14 redusert fra 2001 til 2002 fra 31.200 tonn til 27.800 tonn for sei, og fra 23.900 til 17.500 tonn for hyse. For reker har det vært en økning i kvantum pr. uke 14 fra 8.400 tonn i 2001 til 8.600 tonn i 2002.

Tromsø, 31. desember 2001/10. april 2002

2 Styrets beretning 2002

2.1 Virksomhetens art

Norges Råfisklag er en salgsorganisasjon som i medhold av Råfiskloven og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre, organiserer førstehåndsomsetning av fisk. Laget ivaretar omsetning av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et andelslag. Lagets eiere er fylkesfiskarlagene i salgslagets distrikt, Fiskebåtrederne Forbund, Norsk Sjømannsforbund og Norges Kystfiskarlag. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Kristiansund, Trondheim, Svolvær og Vardø.

2.2 Målsetting

Ved organisert omsetning skal Norges Råfisklag gjennom gode og stabile fiskepriser sikre fiskernes inntekter og bidra til en lønnsom verdiskapning i norsk fiskerinæring.

2.3 Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2003 samt strategiplan for årene fremover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

2.4 Nøkkeltall

Omsetning i kvantum: 585.000 tonn fangst (rund vekt) i 2002

Omsetning i verdi: 5.792 millioner kroner i 2002

2.5 Styrets aktiviteter

Styret har i beretningsåret avholdt 7 møter, herav et telefonmøte. Det ble behandlet 100 saker, hvorav 90 var saker hvor vedtak ble fattet.

Møtene ble holdt:

10. og 11. januar	(Tromsø)
9. og 10. april	(Tromsø)
28. og 29. mai	(Tromsø)
31. mai	(Tromsø)
23. juni	(telefonmøte)
16. september	(Bodø)
28. og 29. november	(Tromsø)

Arbeidsutvalget (AU) har i beretningsåret avholdt 18 møter, herav 7 telefonmøter. AU behandlet til sammen 73 saker, hvorav 59 var saker hvor vedtak ble fattet.

Styrets markedsturer

Etter styremøtet i Bodø i september, delte styret seg i to grupper. En gruppe reiste til Helgeland og en gruppe reiste til Lofoten/Vesterålen. På programmet stod besøk og møter med lokale myndigheter og aktører i fiskeri- og havbruksnæringa. Et viktig tema var oppdrett av nye arter, spesielt de utfordringer man står overfor når villfanget og oppdrettet fisk av samme art skal håndteres og tilbys side om side i markedet. Utnyttelse og verdiskapning for biprodukter, var et annet tema.

Helgelandsgruppa besøkte Træna, Lovund, Sandnessjøen, Dønna, Herøy, Kirkøy/Vega, Velfjord og Brønnøysund. Lofoten-/Vesterålengruppa besøkte Leknes, Stamsund, Mortsund, Svolvær, Melbu og Sortland.

Styret tilegnet seg ny kunnskap på flere felt. Særlig om de erfaringer man har gjort innen oppdrett av torsk og kveite med hensyn til alt fra stamfisk, klekking og oppforing til produktutvikling og markedsarbeid. Styremedlemmene fikk også anledning til å diskutere felles utfordringer og eventuelt samarbeid/koordinering på markedssiden. At villfisknæringa og oppdrettsnæringa har gjensidig nytte av å ha en dialog, synes det ikke å være noen tvil om. Næringene bør tenke langsiktig og se nærmere på hvordan villfisk, villfanget/oppforet fisk og oppdrettet fisk kan utfylle hverandre og sikre stabilitet og helårslige tilførsler.

Viktigheten av ta vare på biprodukter og nyttiggjøre disse både til konsum og industrielle formål, kom klart fram. Også at vi i Norge har en jobb å gjøre i å utvikle sjømatprodukter i nye varianter og forpakninger til gamle og nye konsumenter,

både i inn- og utland. Det virker også opplagt for styret, at merkevarebygging rundt norske arter, produkter og spesialiteter, kombinert med topp kvalitetsbehandling av råstoff og produkter, er en forutsetning for å sikre Norges posisjoner i markedene for sjømat.

2.6 Årets omsetning

2.6.1 Generelt

I 2002 ble det omsatt fangster gjennom Norges Råfisklag for nærmere 5,8 milliarder kroner. Dette var en nedgang med nærmere 500 millioner kroner fra omsetningen i 2001. Årsaken til verdireduksjonen var prisfall ut over i 2002 for flere fiskearter på opptil 20–30 prosent. Bakgrunnen for prisetallet var hovedsakelig en sterk norsk krone og generelt vanskelige valutaforhold som har presset marginene for all norsk eksport. Også hard konkurranse i eksportmarkedene for saltfisk og frosne filet, samt utfordringer med hensyn til kvalitet, har virket negativt. I sum resulterte dette i 2002 i en samlet verdireduksjon for fisk på nesten 530 millioner kroner. Dette må sees i lys av at fangstkvantumet av fisk har vært rimelig stabilt de to siste årene. Henholdsvis 517.000 tonn og 520.000 tonn fisk ble landet i 2001 og 2002. Positivt var det at verdien av biprodukter av fisk kompenserte noe for verdifallet og økte med over 27 millioner kroner fra 2001 til 2002.

Rekeomsetningen utgjorde 544 millioner kroner i 2002, en nedgang med 5 millioner fra 2001. Det var andre år på rad at man for reker opplevde tøff konkurranse og stort prispress i markedet, og selv om verdinedgangen fra 2001 ikke var så stor, så ble nedgangen gjeldende for aktører som allerede hadde det økonomisk vanskelig etter 2001-sesongen.

2.6.2 Omsetningsformer

Norges Råfisklag tilbyr fiskerne ulike salgsopplegg. Oppleggene er i utgangspunktet basert på frivillighet, det vil si at fiskerne selv kan velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Unntakene finner man i enkelte fiskerier og i spesielle situasjoner der laget finner at situasjonen tilsier at det er nødvendig å praktisere felles salgssordninger. Eksempler på det siste finner man innenfor kvalomsetningen der auksjonsalg – med få unntak – gjennomføres for alle, og i fiskerier som er underlagt dirigering og andre reguleringsformer. De frivillige omsetningsformene er som følger:

Direkteavtaler – langsiktige og kortsiktige – mellom fiskere og kjøpere med lagets omsetningsbestemmelser og minstepriser som rammebetingelser.

Auksjon gjennom manuelle og elektroniske systemer, hvor fangstene selges til høystbydende.

Aktivt salg der lagets medarbeidere bistår fiskerne med å finne fram til kjøpere som kan tilby gunstige pris- og leveringsvilkår.

2.6.3 Dirigering/Regulering

I situasjoner med vanskelige avtaksforhold, eller når det anses nødvendig for å få til en mest mulig hensiktsmessig gjennomføring av fisket, kan laget innføre dirigerings- og reguleringsiltak. I 2002 ble hjemmelen til slike tiltak benyttet i forhold til avviklingen av vårtorskefisket i Finnmark, under seinotfisket og i omsetningen av frosne råreker til pilling. Innføringen av reguleringsiltak innen frosenrekeomsetningen kom i 2001 etter at markedet for slike produkter nærmest kollapset. Laget så det da nødvendig å suspendere minsteprisene for slike reker. Suspensjonen av minsteprisene for reker har både i 2001 og 2002 blitt fulgt opp av utstrakt kontroll av fangstene og obligatorisk auksjon gjennom laget.

2.6.4 Kvantums- og verdiutvikling

Omsetningen av fisk ble i 2002 videreført på omtrent samme nivå som året før – 520.000 tonn mot 517.000 tonn i 2001. Verdien derimot, falt med ca 10 prosent eller nesten 530 millioner kroner. Også for reker var det en negativ verdiutvikling. I 2001 førte et sterkt prisfall med påfølgende reduksjon i deltakelse, og dermed også kvantum, til at verdien av rekelandingene ble redusert med hele 400 millioner kroner fra totalverdi 951 millioner i 2000 til 549 millioner i 2001. I 2002 økte riktignok landet kvantum reker til 59.000 tonn, fra 52.000 tonn i 2001, men den samlede verdien av reker falt allikevel ytterligere med 5 millioner til totalt 544 millioner kroner i 2002.

Verdien av krabbelandingene viste i 2002 som i 2001 en positiv utvikling med en vekst siste år på vel 50 prosent. Det totale kvantum krabbe var ca. 3.200 tonn i 2001, men økte til nesten 4.000 tonn i 2002. Verdien var nesten 60 millioner kroner i 2001 og økte til vel 90 millioner kroner i 2002. Dette skyldtes betydelige landinger fra utenlandske fartøyer av kongekrabbeprodukter, hovedsakelig tilvirkede og frossede klør, samt økt fangsttinnssats, økt kvantum og økte priser for taskekrabbe. Også for biprodukter var det en positiv utvikling siste år

med et økt kvantum med 2.500 tonn til totalt 14.400 tonn og økt verdi med 27 millioner til totalt 135 millioner kroner.

Utenlandske landinger i lagets distrikt er inkludert i ovennevnte tall. Verdimessig utgjorde de utenlandske landingene nesten 1.780 millioner kroner, hvilket er en nedgang med 260 millioner fra 2001. Av dette utgjorde nedgangen for fisk nesten 225 millioner og reker vel 20 millioner kroner. Man ser også at tendensen fortsetter med stadig større andel ombordfrosset og tilvirkede produkter fra russiske fartøyer. Andelen ferskt råstoff landet i lagets distrikt fra utenlandske fartøyer, var i 2002 på under 15 prosent.

2.6.5 Førstehåndspriser og prisutvikling

Minsteprissystemet er ryggraden i lagets omsetningssystem. For mange fiskere er minsteprisen svært viktig som inntektsgaranti når de opptrer i områder og i fiskerier med liten eller ingen konkurranse mellom kjøperne. Laget legger betydelig vekt på å ha så god markedskunnskap som mulig til bruk under prisdrøftelsene med kjøperne. Denne markedskunnskapen sikrer at minsteprisene reflekterer den aktuelle markedssituasjonen, og at fiskerne dermed får sin del av markedsprisen. Samtidig er det viktig å understreke at det av ett fiskeslag produseres en rekke produkter til mange markeder. Minsteprisen vil derfor reflektere et gjennomsnitt av markedsprisene, der de viktigste markedene får størst gjennomslag.

Oversikten som følger viser utviklingen i faktisk betalte priser fordelt på hovedvaregrupper som fisk, reker, taskekrabbe, småkvalkjøtt og biprodukter. Prisene er oppgitt pr. kilo rund vekt for fisk, reker og krabbe, og for landet vekt av småkvalkjøtt og biprodukter.

Faktisk betalte priser pr. kg for enkelte grupper av produkter 1998–2002 (kroner – ikke inflasjonskorrigert)

	1998	1999	2000	2001	2002
Fisk (alle arter)	8,37	9,76	10,07	10,64	9,56
Reker	12,51	12,00	12,24	10,55	9,27
Taskekrabbe	6,17	6,18	6,64	7,30	7,46
Småkvalkjøtt	29,76	28,39	30,40	30,62	29,12
Biprodukter ekskl. rognkj. rogn	4,73	4,45	5,32	7,68	7,96

Oversikten er basert på data fra lagets omsetningsstatistikk, hvor også merpriser ut over minsteprisene inngår. Prisene kan kun benyttes som indikasjon på utviklingstrekk, fordi tabellen er basert på gjennomsnittsbetraktninger hvor det ikke tas hensyn til forskyvninger fra ett år til et annet mellom de ulikt betalte arter, størrelser og kvaliteter innenfor gruppene.

Oversikten viser at fisk har hatt en gunstig prisutvikling over flere år, men at man siste år har opplevd et fall med 108 øre pr. kg eller 10 prosent, tilbake til 1998/99-nivå. Prisutviklingen for reker er også svekket siste år med 128 øre pr. kg eller 12 prosent, og tilsvarende en svekkelse for småkvalkjøtt med 150 øre pr. kg eller 5 prosent.

For taskekrabbe har det vært en positiv prisutvikling siste år med 16 øre pr. kg eller 2 prosent, og sist men ikke minst en positiv utvikling for biprodukter fra 2001 til 2002 med 28 øre pr. kg eller 4 prosent.

2.6.6 Råstoffmarkedet

Styret følger en strategi som gjør at fiskerne i størst mulig grad stilles fritt med hensyn til valg av omsetningsform. På grunn av strukturen i flåten og på kjøpersiden, dominerer direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere som omsetningsform. Styret er opptatt av å styrke tilbudet til fiskerne med aktive salgsformer gjennom ulike former for auksjon. Dette er viktig for å skape dynamikk i råstoffmarkedet for derigjennom å styrke grunnlaget for pris til fisker.

I 2002 ble det i tillegg til de etablerte ordningene med aktivt salg, foretatt auksjon av låssatte seinotfangster, aktiv formidling av direktehåvet notsei og auksjon av frosne røreke til pilling. Laget arbeider også for økt anvendelse av elektroniske auksjonsverktøy. I 2002 etablerte man et eget system i Tromsø, på lik linje med hva man har fra før ved Kristiansund- og Svolværkontoret, og alle nødvendige forberedelser er gjort for fra neste år å igangsette elektroniske auksjoner fra Tromsøkontoret av frosne røreke til pilling. Ytterligere utvidelser vurderes.

Styret registrerer stadig en økt globalisering av råstoffmarkedet for fisk. Årsaken er at en stadig større del av råstoffet fryses om bord. Det er russiske fartøyer som dominerer når det gjelder ombordfrysing av råstoff. Ved at råstoffet er frosset er vedkommende fartøy ikke avhengig av det lokale markedet for fisk, men kan selge til den godkjente kjøper som byr mest. Denne utviklingen har ført til økt konkurranse om råstoffet, og dermed bedre priser til fisker for slikt råstoff. Lokale fiskepro-

duksjonsanlegg har ikke hatt den samme evne til å betale disse høye prisene for ferskt råstoff fra kyst-flåten. Det har dermed blitt etablert et skille i pris mellom frosset råstoff og ferskt råstoff. Ved å satse på økt aktivt salg, ved å satse bevisst på leveranser av ferskt kvalitetsråstoff og ved å utnytte mulighetene som ligger i verdi på ferske biprodukter, håper styret at skillet i prisnivå mellom frosset og ferskt råstoff kan bli mindre eller falle bort.

2.6.7 Føringstilskudd fra fiskeriatvanten

Inkludert ubrukte og overførte midler fra 2001, knapt 1 million kroner, hadde laget 24,5 millioner kroner til disposisjon til føringstilskudd i 2002. Inkludert i summen var 1,5 millioner kroner som laget hadde søkt om og fått innvilget på grunn av de ekstraordinære problemer man hadde på Sørøya, som var uten kjøp i beste sesong. Etter at alle ordninger var gjort opp for 2002, gjenstod vel 3,3 millioner kroner. Dette beløpet er søkt overført til 2003. Forbruket i 2002 ble dermed 21,2 millioner kroner og ble anvendt slik:

Føringsordning:	Medgått beløp (mill. kr):
Fisk unntatt notfanget sei	17,3
Notfanget sei	2,6
Kystreker	0,3
Taskekrabbe	1,0
Sum	21,2

Forøvrig viser styret til utfyllende detaljer om omsetningen i 2002 i lagets virksomhetsrapport.

2.7 Økonomi

2.7.1 Resultat 2002

Resultatregnskapet for 2002 viser et underskudd etter skatt på 3,6 millioner kroner. Årsaken til underskuddet er knyttet til nedgang i omsetningsverdi, svakt finansmarked og nedskrivning av investeringene i datterselskapet Marinvest AS. Driftsresultatet viser et underskudd på 8,6 millioner kroner. Det negative driftsresultatet skyldes en nedgang i verdien av lagets omsetning på 488 millioner kroner. På konsernbasis er driftsunderskuddet 7,3 millioner kroner.

Finansresultatet ble svekket som følge av store nedskrivninger av markedsverdier på aksjeporteføljen. Før skatt viser resultatet et overskudd på 594 tusen kroner. Økning i permanente forskjeller i

skattemessig resultat gir en skattekostnad på 4,2 millioner kroner (note 1). Konsernets resultat før skatt viser et overskudd på 916 tusen kroner.

Den totale omsetningen ble på 5.792 millioner kroner, noe som er 488 millioner lavere enn i 2001. Satsene for lagsavgift har vært uendret gjennom hele beretningsåret (note 2), og satsene er uendret fra året før.

Finansmarkedene var preget av fortsatt svekkelse i aksjemarkedet gjennom hele året. Årsaken til dette kan hensespeiles til svak internasjonal økonomi og svekkede resultater og forventninger til norske selskaper. Spesielt internasjonalt har det vært usikkerhet knyttet til terror og krigsfrykt, og dette påvirker også det norske aksjemarkedet. Markedsrentene har vært på et høyt nivå noe som igjen påvirker obligasjonskursene negativt, og medfører videre en sterk kroneverdi sammenlignet med våre viktigste eksportvalutaer – euro og dollar. Verdiene av de markedsbaserte papirer ble nedjustert med 8,6 millioner samtidig som det ble realisert kurstap på 3,7 millioner. Resultatene i datterselskaper og tilknyttede selskaper svekket finansresultatet med ca 7 millioner kroner.

Årsresultatet i 2002 gir negativ avkastning på egenkapitalen. Etter skatt og korrigert for prisstigning gir resultatet en svekkelse av egenkapitalen. Lagets økonomiske fundament er solid, men over tid er det ikke forsvarlig å svekke egenkapitalen.

Konsernets resultat viser et underskudd på 3,629 millioner kroner etter skatt.

2.7.2 Balansen pr. 31.12.2002

Lagets eiendeler utgjorde ved årets slutt 510 millioner hvorav 389 millioner er knyttet til omløpsmidlene. Kortsiktig gjeld var på 104 millioner og lagets egenkapital etter disponering av årets resultat er redusert til 399 millioner. Arbeidskapitalen utgjorde ved årets slutt 284 millioner og netto betalingsmidler var på 92 millioner.

2.7.3 Kontantstrømanalysen

Kontantstrømanalysen viser at betalingsmidlene er økt med 12 millioner. I hovedsak er økningen knyttet til operasjonelle aktiviteter og gjelder spesielt mindre utbetalinger av offentlige trekk.

2.7.4 Oppgjørsordningen

Gjennom 2002 fremstår lagets ordning for garanterte oppgjør for levert fangst som en svært viktig tjeneste for fiskerne. Det å sikre oppgjøret med rask og presis betaling har høy prioritet i lagets

administrasjon, og det brukes store ressurser, kompetanse og avansert teknologi for å utføre denne oppgaven.

I 2002 opplevde næringen en rekke store konkurser. Gjennom oppgjørsordningen har fiskerne unngått økonomiske tap med de konsekvenser dette ville fått for fartøy og mannskap.

I tillegg til å sikre betaling for fangstene, så medvirker oppgjørsordningen til like konkurransevilkår for kjøperne og like leveringsvilkår for fiskerne. Det er derfor svært viktig for ordningen at regelverket følges. Dessverre har vi hatt eksempler på at adgangen til å påføre forskudd på sluttseddel, noe som også skal sikre fiskekjøperne adgang til å motregne for ytelser til fiskerne, ikke har fulgt gjeldende regler. Slik praksis undergraver likebehandlingen, fiskerne påføres en stor risiko for å tape og oppfølgingen av utestående mot garantier blir vanskelig. Dette gjør at laget er nødt til å vurdere regelverket knyttet til forskuddsadgangen for å sikre likebehandling og for å unngå tap.

Opgjørsordningen krever solid likviditet, spesielt i perioder med høy omsetning og store utestående hos fiskekjøperne. Det må til en hver tid være tilstrekkelig med betalingsmidler for å kunne foreta utbetaling av oppgjør til fisker i henhold til fastsatt tidspunkt, uavhengig av betalingstidspunkt fra fiskekjøper. Solid egenkapital og likviditet er en forutsetning for å kunne gjennomføre oppgjørsordningen, og framover er det viktig at lagets resultater og forvaltning bidrar til en slik soliditet.

2.7.5 Garantiordningen

Utestående hos fiskekjøper er sikret gjennom lagets garantiordning som er spesifisert i regnskapets note 11. I løpet av 2002 ble avtalen om kredittforsikring sagt opp av forsikringsselskapet. De kjøperne som har vært tilknyttet forsikringsavtalen må i stedet stille bankgaranti, og enkelte kjøpere vil kunne få problemer med å skaffe tilstrekkelig størrelse på garantiene for 2003.

2.7.6 Kapitalforvaltning

Styrets strategi for forvaltning av lagets overskuddslikviditet fungerer etter forventningene. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert strategi for å oppnå så godt økonomisk resultat som mulig. Strategien gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan lagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene.

2.7.7 Eiendomsforvaltning

Drift av eiendommer gir positivt resultatbidrag. Laget eier eiendommene Stortorget 2 og 1. etasje i Sjøgata 41/43 i sentrum av Tromsø og Fiskergata 22 i Svolvær. I tillegg eier lagets datterselskap Fiskernes Hus AS forretningsbygget Sjøgata 39 i Tromsø, samt at laget eier ca. 46 prosent av ANS Sjøgata 41/43 og 25 prosent av Samvirkegården AS i Tromsø.

2.7.8 Disponering av årets resultat

Styret innstiller for representantskapet at underskudd kr 3.628.889 disponeres med overføring av kr 5.444.366 fra fond for vurderingsforskjeller og kr 1.815.477 til annen egenkapital.

2.8 Datterselskaper

2.8.1 Fiskernes Hus AS

Selskapet ble stiftet i 1996 og har som formål kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer. Selskapets aksjekapital er på 2,5 millioner kroner. Selskapet eier forretnings-eiendommen Sjøgata 39 i Tromsø. Regnskapet for 2002 viser et overskudd på 225 tusen kroner. Dette er en resultatforbedring fra 2001.

Selskapet inngår i konsernregnskapet. Selskapets eiendom forvaltes av eksternt eiendomsselskap.

2.8.2 Marinest AS

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne, for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 26 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2002 viser et underskudd på 7,0 millioner kroner. I 2001 hadde selskapet et underskudd på vel 1,8 millioner kroner.

Selskapet inngår i konsernregnskapet. Selskapet har inngått administrasjonsavtale med Norges Råfisklag.

2.9 Organisasjonsmessige forhold

De siste årene har det vært arbeidet aktivt med å utrede representasjonen i Råfisklagets styrende

organer. Årsmøtet i 2000 nedsatte et eget utvalg som utredet saken fram mot årsmøtet i 2001. I beretningsåret ble saken ferdigstilt med endelig vedtak på årsmøtet. Etter dette har Norges Kystfiskarlag blitt representert i lagets styre og representantskap.

Beretningsåret var også det første året hvor vedtektenes bestemmelser om maksimal sammenhengende tjenestetid i styret og kontrollnemnda, fikk direkte konsekvens for valgene til styret og kontrollnemnda. Disse bestemmelsene ble vedtatt av årsmøtet i 2000, men av hensyn til kontinuiteten i styrets og kontrollnemndas arbeid, trådte de først i kraft i 2002. Bestemmelsene om maksimal sammenhengende tjenestetid fremgår av vedtektenes §8.

2.10 Arbeidsmiljø og personale

Det har i beretningsåret ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker. Arbeidsmiljøet i organisasjonen, betraktes som godt.

Sykefraværet var i 2002 på 3,6 prosent, noe som er en fin nedgang fra 5,9 prosent for foregående år. Sykefraværet i 2002 er det laveste som er registrert i 5-års perioden 1998–2002. I 1997 var sykefraværet til sammenligning på 3,1 prosent. Svingningene i sykefraværet påvirkes i stor grad av hvorvidt organisasjonen har langtidssykmeldte.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to fra ledelsen. AMU behandler saker fortløpende og ivaretar oppfølgingen av aktiviteter innenfor helse, miljø og sikkerhet (HMS). Det er valgt verneombud ved alle kontorene og et hovedverneombud for hele laget.

I beretningsåret er det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i organisasjonen. Undersøkelsen er gjennomført i regi av Tromsø helse- miljø og sikkerhetstjeneste. Hovedkonklusjonen fra undersøkelsen er at det ikke er vesentlige områder som skiller seg ut med hensyn på forbedringsmuligheter, men det kan være behov for at intern informasjon og mellommenneskelige forhold likevel vies oppmerksomhet. Tilsvarende undersøkelser ble gjennomført i 1998 og 2000.

Ved utgangen av året var det totalt 77 hel- og deltidsansatte i laget. Disse utførte totalt 73,8 årsverk.

Samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner, oppfattes som konstruktivt og godt.

2.11 Ytre miljø

Konsernets selskaper forurenser ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for kontorvirksom-

het. Det er iverksatt papirinnsamling ved alle lagets kontorer, noe som bidrar til en mer miljøriktig avfallshåndtering med gjenbruk av papiravfall.

I lagets kontorbygg i Tromsø og Svolvær, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket til oppvarming på et lavest mulig nivå.

Styret besluttet i 2002 å tiltre et utkast til felles miljømål for norsk fiskeri- og havbruksnæring. Norges Råfisklag har sammen med andre sentrale organisasjoner i næringen deltatt i arbeidsgruppen for å komme fram til enhetlige miljømål. Lanseringen av det endelige resultat og innarbeidelse av mål hos den enkelte organisasjon, vil finne sted i 2003.

2.12 Strategiarbeid

I løpet av 2001 og 2002, ble det gjennomført en større revisjon av lagets strategiplan. Hovedtrekkene i lagets strategiske prioriteringer, ble presentert for representantskapet på årsmøtet. Den komplette strategiplanen med tilhørende handlingsplaner, ble godkjent av styret på møtet i september. Det er produsert en egen trykksak som presenterer lagets strategi og som er beregnet for bruk utad. Råfisklagets strategi er fokusert om tre hovedområder:

- Våre produkter og tjenester
- Våre rammebetingelser
- Vår organisasjon

Styret har formet strategiske mål og overordnede prioriteringer, innenfor hvert av disse områdene. Med utgangspunkt i disse er det laget konkrete handlingsplaner som ligger til grunn for lagets operative arbeid og prioriteringer.

Med utgangspunkt i de markedsmessige og kontrollmessige utfordringene laget møter hvis det i framtiden produseres et stort kvantum oppdrettet torsk, har laget i beretningsåret lagt vekt på å styrke kompetansen på dette området. Råfisklaget mener at også oppdrettet marin fisk, bør underlegges en organisert omsetning på samme måte som villfanget fisk. Dette vil bidra til å skape en større sikkerhet for primærprodusentene i den nye oppdrettsnæringen, samtidig som det gir et bedre grunnlag for kontroll med utviklingen.

Høsten 2002 økte intensiteten i EU-debatten, og det er rimelig å anta at debatten vil tilta videre under prosessen med å innfase nye medlemsland i EU. Fiskerne og fiskernes organisasjoner har vært sentrale i de tidligere EU-debattene. Med de konsekvensene et eventuelt EU-medlemskap vil ha for fiskerne, er det nødvendig at fiskernes organisa-

sjoner innehar en god kompetanse om EUs fiskeripolitikk. Råfisklaget har derfor iverksatt et arbeid for å oppdatere kunnskapen spesielt om EUs markedsordninger for fisk.

2.13 Godtgjørelser og honorarer

Godtgjørelse og honorar til representantskapet, styret, kontrollnemnda og administrerende direktør i Norges Råfisklag framgår av note 15 i regnskapet. Revisors honorar fremgår også av samme note 15.

2.14 Utsikter for 2003

Kvotene for de viktigste fiskeartene har vist følgende utvikling de siste årene (1000 tonn rund vekt):

Fiskeslag	2000	2001	2002	2003
Torsk	193	195	195	195
Sei, nord for 62° N	119	125	152	154
Hyse	33	51	51	57

Torskekvoten for 2003 er den samme som i de to foregående år. Seikvoten og hysekvoten økte litt. Ser man på hele perioden 2000–2003, har både seikvoten og hysekvoten økt relativt mye. Dette er isolert sett svært positivt for fiskerne og industrien, men rent markedsmessig kan det være utfordringer knyttet til en slik økning.

Markedssituasjonen og utsiktene for vinterseongen 2003 gjorde at laget måtte gå til det skritt å foreta en ytterligere reduksjon av minsteprisene på de viktigste fiskeslagene gjeldende fra nyttår. Fiskerne har dermed måttet tåle en stor prisnedgang i løpet av ett år.

For reker har det lave prisnivået fra 2002 fortsatt inn i 2003.

Situasjonen i markedene og kjøpsvilligheten fra industrien understrekes ved at det i år betales langt mindre merpriser utover minstepris enn det som har vært vanlig. I tillegg er verdien av biproduktene betydelig redusert hittil i år. Styret er på denne bakgrunn bekymret for økonomien til fiskerne, der flere har måttet tåle inntektstap på 20–30 prosent på kort tid.

Situasjonen på kjøpersiden har vært vanskelig på grunn av flere konkurser, men mest av alt fordi tilgangen til kreditt er blitt begrenset i forhold til i fjor. Dette har resultert i at laget i større grad enn tidligere har måttet suspendere kjøpere i påvente av oppgjør for kjøpt fisk. Situasjonen på kjøpersiden er hovedårsak til at laget måtte innføre ukekvoter for de ulike fartøygruppene medio februar 2003.

For å avhjelpe situasjonen med manglende kredittrammer hos kjøperne, støttet laget aktivt et forslag fra Arbeiderpartiet i Stortinget om en ordning med statlig garanti for driftskreditt til fiskeindustrien. Slik vi vurderer saken, var det store muligheter for å få den gjennom i Stortinget, men holdningen til FHL industri og eksport – som gikk mot ordningen – førte til at saken ble avvist av flertallet i nasjonalforsamlingen. Styret beklager sterkt FHLs holdning i denne saken.

Omsetningen i lagets distrikt i tonn pr. uke 14 i 2003, sammenlignet med uke 14 i 2002 (i parentes):

Torsk/skrei		
– norske fartøyer	107.100	(104.800)
Sei – norske fartøyer	25.400	(26.500)
Hyse – norske fartøyer	11.800	(8.800)
Reker – norske fartøyer	7.900	(2.500)
Samlet kvantum		
– utenlandske fartøyer	47.900	(38.300)

Kvantumsmessig er omsetningen noe lavere enn til samme tid i fjor. Verdimessig er situasjonen langt vanskeligere. De sterke prisreduksjonene man har hatt, gjør at verdien av lagets omsetning pr. uke 14 i 2003 er hele 750 millioner kroner lavere enn til samme tid i 2002. Norske fiskeres omsetning representerer nær 600 millioner kroner av denne nedgangen. Tallene viser at fiskerne har måttet ta en stor del av belastningen ved markedsprisnedgangen. Alvoret i situasjonen illustreres av de økonomiske vansker mange fiskere opplever. Fortsetter denne utviklingen resten av året, vil inntektssvikten for fiskerne bli alvorlig.

Tromsø, 31. desember 2002/7. april 2003

Vedlegg 3

Utdrag av årsmeldingene for Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag 2001 og 2002

1 Styrets beretning for 2001

Styret har i beretningsåret avholdt 10 styremøter, og behandlet 68 saker. I tillegg en mengde referatsaker og skriv.

1.1 Førstehåndsomsetningen verdi

Totalomsetningen i lagets distrikt i år 2001 kom opp i 2,004 milliarder kroner. Omsetningsverdien er ca. kr. 41,- mill. høyere enn i 2000, da totalomsetningsverdi var på kr. 1,963 milliard. I prosent utgjør økningen ca. 2 %. Årets totale omsetningsverdi er den nest høyeste i lagets historie. Av den totale omsetningsverdi utgjør direkte landinger av utenlandske fiskefartøyer ca. 170,- mill. kroner. I 2000 utgjorde utenlandske landinger ca. kr. 113,- mill.

Total omsetningsverdi 1997–2001 (verdi i 1000 kr)

1997	1 567 170
1998	1 890 782
1999	2 057 393
2000	1 963 360
2001	2 004 030

1.2 Kvantum

Totalt omsatt kvantum i 2001 ble på 183.521 tonn RUND vekt, mot 171.354 tonn i 2000, en økning på 12.167 tonn, eller ca. 7 %. Det har vært en nedgang i omsatt kvantum på Torsk med 8.702 tonn, på Brosme med 2.231 tonn, og Lange med 1.916 tonn. Det har vært økning i omsatt kvantum av Reker 6.607 tonn, Vassild 4.720 tonn, Sei 4.621 tonn, Snaabeluer 3.712 tonn og Blåsteinbit med 1.742 tonn. På andre arter har det vært små endringer.

Alle kvantumstall er oppgitt i RUND VEKT. For mer detaljer vises til Årsrapporten for 2001 bak i Årsmeldingen.

Totalt omsatt kvantum 1997–2001 (kvantum i tonn)

1997	214 346
1998	192 350
1999	193 388
2000	171 354
2001	183 521

1.3 Gjennomsnittspriser

For alle fiskeslag året under ett er gjennomsnittsprisen redusert med 54 øre pr. kg RUND vekt, fra kr 11,46 pr. kg i 2000 til kr. 10,92 pr. kg i 2001, eller ca. 5 %.

Gjennomsnittspriser totalt 1997–2001

1997	7,31
1998	9,83
1999	10,64
2000	11,46
2001	10,92

Når det gjelder priser og kvantum for de enkelte fiskeslag vises til spesifisert totalstatistikk for 2001 og 2000 bak i beretningen.

1.4 Minstepriser for 2001

Det ble avholdt møte med kjøperorganisasjonene den 15/01.01, hvor både kjøperne og salgslagets representanter fremkom med sine synspunkter på minsteprisene i 2001. Det ble enighet om følgende minstepriser for 2001, gjeldende fra og med mandag 22. januar 2001 og inntil videre:

Torsk – sløyd uten hode – 0/2,5 kg	kr 21,00 pr. kg
Torsk – rund – 0/2,5 kg (s/k)	kr 11,55 pr. kg
Storsei – sløyd uten hode – 0/2,3 kg	kr 6,65 pr. kg

Fersk trålsei (skallesei)	kr	3,45 pr. kg
Lyr sløyd u/hode – 0/2,3 kg	kr	6,65 pr. kg
Hyse – sløyd uten hode – 0/0,8 kg	kr	14,00 pr. kg
Hyse – sløyd m/hode – 0/0,8 kg (s/k)	kr	11,40 pr. kg
Hyse – sløyd u/hode – fisket med garn	kr	5,00 pr. kg
Kvitlange – sløyd uten hode – 0/2,0 kg	kr	14,00 pr. kg
Blålange – sløyd uten hode – 0/2,0 kg	kr	9,70 pr. kg
Brosme – sløyd uten hode – 0/1,0 kg	kr	10,50 pr. kg
Breiflabb-haler – 0/1,0 kg	kr	50,00 pr. kg
Breiflabb m/hode – 0/2,0 kg	kr	30,00 pr. kg
Breiflabb – frosne haler – 0/1,0 kg	kr	35,00 pr. kg
Pigghå rund 0/70 cm	kr	3,00 pr. kg
Torskerogn (hel)	kr	13,00 pr. kg
Torskerogn (sund)	kr	6,00 pr. kg
Seirogn (hel)	kr	8,00 pr. kg
Seirogn (sund)	kr	4,00 pr. kg

Minsteprisene gjelder for målsfisk, sunn og frisk vare.

1.5 Omsetnings- og Finansieringsforhold

Omsetningsforholdene

Året 2001 ble samlet sett et nytt godt år for omsetningen i Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag. Vi passerte 2 milliarder kroner for andre gang i historien, bare slått av rekordåret 1999. Prisutviklingen var imidlertid ujevnt fordelt på de forskjellige fiske-slag. Torsken hadde en generell prisoppgang, men samtidig falt prisene på torskefilet. Dette resulterte i at flere fabrikktrålere la om til å levere større andeler av fangstene som kapp fisk. Seien hadde en samla prisoppgang, dette skyldes en god prisutvikling på filet. Den øvrige seien hadde en negativ utvikling og falt med over 17%, men hadde betydelig økning i kvantum. Hyseprisen sank noe i året som gikk, mens brosmen og lange hadde en positiv prisutvikling, men noe nedgang i kvantum. Biproduktene hadde en svært positiv prisutvikling dette året med en økning på 49 %. Dette skyldes i hovedsak den kraftige prisøkningen på rogn fra torsk og sei. Blåkveiteprisene falt med over 10 % i 2001, med bare en marginal økning i kvantumet. Prisreduksjonen skyldes et generelt urolig marked for blåk-

veite i andre halvår, og at betalingsviljen viste seg å være mindre for blåkveite fra Hatton Bank.

Det internasjonale rekemarkedet var svært urolig i 2001. Landingene av reke i lagets distrikt økte med 142 %, mens gjennomsnittsprisen sank med nærmere 50 %.

Det lokale vinterfisket etter torsk hadde en relativt svak sesong kvantumsmessig, men gode priser kompenserte noe. Økt uttak av Sei og andre fiskeslag gav likevel en jevn god sesong for kystflåten.

Auksjonsprisene og kontraktsprisene i salgslaget holder seg fortsatt godt i forhold til andre salgslag. Gjennomføringen av auksjonene går stort sett uten nevneverdige problemer.

I oktober 2001 startet vi opp med de første elektroniske fryseauksjonene. Vi satser på å starte forsiktig og begrense denne auksjonsformen til typiske tradervarer. Det har vist seg at det oppstår en del praktiske utfordringer når vi får så mange nye kjøpere inn på systemet samtidig. Vi regner imidlertid med at dette vil gå seg til etter hvert som kjøperne får vent seg til systemet.

Finansieringsforholdene

For driftsåret 2001 har likviditetssituasjonen vært variabel. Kjøperne har generelt ordnet sine forpliktelser ved forfall. Innbetalingene fra kjøper har vært litt mindre regelmessig enn tidligere. Dette igjen har ført til at laget i 2001 har trukket mer kassekreditt enn før. Skatter og avgifter er betalt ved forfall.

Utestående saldo hos kjøperne har økt i driftsåret og lagt på gjennomsnitt ca. 100 mill. kr, som er noe høyere enn i fjor. Endringen har også i år medført økte renteinntekter fra kjøperne.

Driftsåret 2001 er et år over gjennomsnittet for laget med tanke på omsetning, likviditet, renter og betaling av fordringer for laget. Inntjeningssevnene som laget står for er i minste laget for at salgslaget skal kunne holde en normal rentabilitet av egenkapitalen, særlig når en vektlegger det store omsetningsvolumet. Skal laget klare utbetalingstiden til fisker til enhver tid, er laget avhengig av egenkapitalstørrelsen. Innbetalingene fra kjøperne varierer fra år til år. Dette avhenger av situasjonen på eksportmarkedene og finansinstitusjonenes utlånspolitikk.

Inntjeningen til laget gjennom lagsavgiften er på gjennomsnittlig 0,63 % i år 2001. For at laget skal gå i driftsmessig balanse er man avhengig av en totalomsetning på nærmere 2 milliarder kroner.

Lagets utbetalingstid til fisker er i snitt 18 dager, mens kjøper sikkerhetsstiller fangst på los-

setidspunktet, som regel med kredittforsikring eller bankgaranti. Renter til kjøper blir beregnet 30 dager etter levering, og blir dermed forfall til kjøper. For å mestre denne situasjonen har laget måttet øke bruken av kassekreditt i perioder. Dette fordi utbetalingstiden til fisker er kortere enn forfall og innbetaling fra kjøper. Laget krever bankgaranti eller kredittforsikring før levering til kjøper kan finne sted.

1.6 Statlige støttemidler

Fiskeriavtalen for 2001

Avtalen inneholdt følgende hovedposter:

Føringstilskudd	kr	31,0 mill.
Garantilott	kr	15,0 mill.
Driftstilskudd lineegnesentr	kr	11,0 mill.
Strukturtiltak i fiskeflåten	kr	30,0 mill.
Fiskeforsøk og rettledningstj	kr	4,0 mill.
Reservebeløp	kr	29,0 mill.
Sum	kr	120,0 mill.

Føringsmidler

Føringsmidler på tils. kr 31,- mill. – for hele landet. Vårt lag fikk tildelt kr 0,- i føringsmidler av ovennevnte totalbeløp. Ubrukte føringsmidler fra 2000 på kr 253.283,45 er godkjent overført til bruk som føring i 2001. Laget har således hatt totalt kr 253.283,45 til disposisjon som føringsmidler for 2001. Midlene som er utbetalt er gått til føring av levende sei, føring av krabbe, og transportstøtte til ål.

Andre tilskuddsordninger

I tillegg er det utbetalt føringstilskudd til biprodukter under torskefisket. For øvrig vises til tilskuddsregnskapet gjengitt i beretningen, når det gjelder totalt utbetalt tilskudd, og tildelte midler for 2001.

1.7 Andre saker

Ressurskontroll

Nattestenging

Iflg. brev av 15.12.00 fra Fiskeridepartementet vil de ha en vurdering fra salgslagene vedr. effekten av nattestenging ved landing av fangst. Salgslaget behandlet spørsmålet på styremøte den 19.01.01 og ga følgende uttalelse til Departementet: Salgslaget mener at effekten av en eventuell nattesten-

ging vil bli liten i salgslagets distrikt i forhold til kostnadene ved kontroll av en slik ordning. Dessuten er leveringer utenom den vanlige åpningstid normalt og nødvendig særlig i sesongfiskeriene. Det ville bli svært vanskelig for ikke å si umulig å avvikle sesongfiskeriene hvis man skulle innføre nattestenging. I salgslagets distrikt må alle fartøy melde inn sin fangst før salg og levering, og opplysninger om leveringssted og tidspunkt blir omgående meddelt Kontrollverket i Ålesund.

Forenklet regelverk

Iflg. brev av 22.12.00 fra Fiskeridepartementet ber de om forslag til et forenklet regelverk i fisket. Salgslaget behandlet saken på styremøte den 19.01.01 og foreslo følgende forenklinger i regelverket:

- Samlekvote for kystflåten.
- Bifangstavregning pr. tur ved landing for alle fartøy 0/28 m.
- Ny og bedre fangstdagbok tilpasset den enkelte fartøygruppe.
- Enklere regelverk ved utforming og godkjenning av rister i bruk i trålerflåten, og kortere behandlingstid ved godkjenning av ristene.

Styrking av salgslagenes ressurskontroll

I brev av 15.12.00 fra Fiskeridepartementet anmoder de salgslagene om å styrke ressurskontrollen. Likeledes ber de salgslagene gi en beskrivelse av følgende:

- Omfanget av eksisterende kontrollinnsats.
- Salgslagenes vurdering av omfanget av juks i næringen.
- Hvordan landinger kan offentliggjøres.

Saken ble behandlet på lagets styremøte den 19.01.01 og laget ga følgende uttalelse til Departementet: – Sunnmøre og Romsdal Fiskeslagslag startet med kvotekontroll i 1993. Bakgrunnen for dette var endringen av fiskerettighetene i Norge, og et lovmessig pålegg til salgslagene om å delta i ressurskontrollen. Videre har Saltvannsfiskeloven § 45 a medført at laget har medvirket og tilrettelagt til kontroll der dette har vært naturlig.

- Kvotekontrollen er bygget opp som en seddelkvote kontroll. Dataene som viser M-registrerte fartøyer som har levert i andre salgslags distrikt, blir sendt oss. Vår database samkjører disse dataene og avstemmer med levert kvantum mot kvoterettigheter. Saksbehandlingen følger Forvaltningslovens krav til behandling og klagerett. Salgslaget samarbeider med Fiskeridirektoratets regionskontor i Møre og Romsdal i kvote og omsetningskontroll. Dette

samarbeidet fungerer godt. Hoved problemstillingen innen kvotekontrollen er at kvoterettighetene ikke er oppdatert. Rettighetene tildeles av Fiskeridirektoratet og ajourholdet tilligger dem. Oppgaven må gis høyere prioritet. Det vi savner er raskere oppdatering og oversendelser av kvoterettighetsregisteret fra Bergen. For å unngå feil i saksbehandlingen er det viktig at dette registeret er kvalitetsikret.

- Kvotekontrollen har fungert siden 1993. Salgslaget har i perioden 1993–1999 kontrollert 150 000 sedler opp mot kvote. Det er foretatt 251 vedtak om inndraging. De fleste inndragingsvedtak er p.g.a. uunngåelig bifangst.
- Med hensyn til omfanget til den deltakelsen som laget gjør i ressurskontrollen finner laget at den er tilstrekkelig i forhold til den delen av kontrollen som naturlig tilligger salgslaget. Fangstene som meldes inn til laget for salg blir meddelt Fiskeridirektoratet umiddelbart når kjøper er definert. Dette setter kontrollmyndighetene i stand til enhver tid å vite landingen. Dette systemet har vært i drift i store deler av 90-tallet og ser ut fra våre erfaringer å fungere tilfredsstillende. Når det gjelder omfanget av juks i næringen vil salgslaget uttale at den senere tids utsagn og medie-oppslag vanskelig kan ha sin rot i virkeligheten. Vinklingen og presentasjonene ser ut til å mangle proporsjon. Salgslaget vil på sin side ikke innestå for at det ikke foregår regelunngåelse eller regelomgåelse i vårt distrikt. Men slik vi ser det er det særdeles vanskelig for oss å kunne danne oss et klart kvantifiserbart uttrykk for omgåelsene. Men erfaringsmessig ser salgslaget at det forekommer avvik mellom innmeldt fangstområde og til det sluttseddelførte fangstområdet.
- Salgslagets omsetningssystem er tuftet på auksjonsprinsippet og innmeldingsplikten. Dette omsetningssystemet er innarbeidet over 40 år. Innmeldingsplikten sørger for at fangsten er gjenstand for bud fra alle kjøpere i laget i prinsippet. Ingen vet hvem som får tilslaget og dermed hvor fangsten leveres før etter auksjonen. Som nevnt er dette systemet transparent i forhold til Fiskeridirektoratet, som kan disponere sin kontrollinnsats deretter. Etter at salget har funnet sted legges resultatet inn på egen salgsjournal som er tilgjengelig for alle kjøperne. I tillegg blir fangstene med båtnavn, art og kvantum sendt til pressen fortløpende fra vårt innmeldingssystem.
- Som kjent gjennomfører salgslaget kvotekontroll for fartøy hjemmehørende i vårt distrikt. Et viktig register for utøvelse av kontrollen er

kvoterettighetsregisteret. Har vi ikke rettighetsbilde, vil dette kunne medføre uriktig kontroll og unødige feil og støy i forhold til saksbehandlingsdelen av kvotekontrollen. Det er Fiskeridirektoratet i Bergen som ajourfører og distribuerer dette registeret til salgslagene. Vår erfaring i den senere tid er at dette arbeidet ikke er en prioritert oppgave i Fiskeridirektoratet. Vi vil på det sterkeste understreke viktigheten av at alle deler av kontrollen til en hver tid fungerer.

Forslag til lov om endringer i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. og i lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk

Forslaget til endringer i ovennevnte lover ble utsendt av Fiskeridepartementet i brev av 14.12.00. Begrunnelsen for forslag til endringer er ønsket om bedre kontroll med fangster som landes og som ikke omsettes umiddelbart. Med hjemmel i saltvannsfiskeloven § 9 og § 9 a er det anledning til å pålegge utøverne å utstede landingsseddel. Det er imidlertid ikke anledning til å kreve at fangsten veies. Regler om veiing av fangst er hjemlet i råfiskloven, men disse får først virkning når fangsten omsettes. Veiing er en vesentlig faktor når fangst skal kvantifiseres og for å sikre at dette gjennomføres uavhengig av om omsetning finner sted, foreslås endringer i både saltvannsfiskeloven og råfiskloven.

Salgslagets styre behandlet forslaget til endringer på møte den 19.01.01, og laget ga følgende uttalelse til Fiskeridepartementet:

- Styret i Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag vil presisere at landingsseddel allerede er innført i lagets distrikt, og at fangstene veies og påføres alle relevante opplysninger unntatt pris, dersom fangsten ikke er solgt. Salgslaget forlanger også landingsseddel/0-seddel når fartøyet/rederiet overtar egen fangst godkjent av salgslaget.

Når det gjelder forslag til endring av Saltvannsfiskelovens §45 a om at salgsorganisasjon skal «utføre» kontroll osv. vil styret gå inn for den tidligere benevnelsen om at salgsorganisasjon skal «medvirke» til kontroll osv.

Produktavgiften

Fra og med 1. Januar 2001 er produktavgiften satt opp med 0,4 %, fra 3,4 % til 3,8 %. Fra og med 1. Januar 2002 har Stortinget fastsatt produktavgiften til 3,6 %.

Fiskernes hus AS i Ålesund

Salgslaget eier for tiden totalt 90 aksjer i Fiskernes Hus i Ålesund. På styremøte den 10. Mai 2001 bestemte styret at lagets administrasjon skulle forsøke å innhente tilbud på flere aksjer i huset. På bakgrunn av nevnte styrevedtak har laget tilskrevet Norges Sildesalgslag som eier 50 aksjer i huset gjennom Sildinvest. Likeledes er det gjort ny henvendelse til SND som eier 40 aksjer overtatt fra tidligere Statens Fiskarbank. Fra Sildinvest AS har laget fått et tilbud på kr. 17 000,- pr. aksje. Lagets styre mente dette tilbudet lå altfor høyt, og har gitt Sildinvest AS et mottilbud på kr 6.660,- pr. aksje som tilsvarende den siste omsatte aksjekurs.

Norffishing 2002

Styret har bestemt at laget også skal delta på Norffishing 2002 med egen stand.

Møte med kjøperorganisasjonene i år 2001

Under minsteprisdrøftelsene med kjøperorganisasjonene den 15. januar 2001, ble det også drøftet og diskutert følgende tema:

- Kveisproblematikken
- Ulike omsetningsregler i Norges Råfisklag (sone 9) og Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag
- Prisopplysninger – Internett – Bedre sikring av informasjon
- Emballering av om bord frosne fisk

Når det gjelder kveisforholdet ønsker kjøperne å ta dette opp igjen med salgslagene når saken aktualiseres.

Når det gjelder ulike omsetningsregler så er denne saken nå løst – jfr. egen sak i årsmeldingen.

Det er et ønske fra kjøperorganisasjonene at salgslaget begrenser tilgjengeligheten av prisopplysninger etc, og sikrer bedre informasjonsflyten. Dette vil bli drøftet videre.

Når det gjelder emballeringsspørsmålet så har Fiskeridepartementet utsatt saken med 6 måneder inntil videre.

Nye forskrifter om emballering av om bord frosne fisk er nå gitt i K-melding nr. 3/2001 av 1. nov. 2001.

Inntrukne midler ved merfangst

Vest-Norges Fiskesalgslag har i brev av 04.04.00 og 07.09.00 til Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd tatt

opp spørsmålet om endring av forskriften til retten av inntrukne midler ved overfiske/merfangst.

I.h.t. forskriften er det det salgslaget hvor fartøyet er registrert som forestår kontroll med hensyn til kvote og oppfølging mot fartøy/rederi uansett hvor fisken er levert. Videre tilfaller inntrukne midler ved overfiske av kvote det salgslaget hvor fangsten landes, uansett hvor fartøyet er registrert. Dette kan i mange tilfeller føre til at et salgslag har arbeidet med kontroll og oppfølging uten å få vederlag for arbeidet. Etter diskusjon i Samarbeidsrådet og etter avtale med Vest-Norges Fiskesalgslag har styret i Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag fremmet følgende forslag til løsning av saken:

- Salgslagene i torskesektoren blir enige om å fordele inndratte midler etter følgende opplegg:
 - 50 % av inndratt verdi tilfaller det salgslag hvor fartøyet er registrert.
 - 50 % av inndratt verdi tilfaller det salgslag hvor fangsten blir landet.

Vest-Norges Fiskesalgslag har tiltrådt forslaget, mens Norges Råfisklag pr. dato ikke har svart. Salgslaget går ut i fra at hvis man blir enige om ovennevnte forslag så må dette godkjennes av Fiskeridepartementet.

Norges fiskarkvinnelag

Som det vil gå frem av oversikten over styrets bevilgninger så har salgslaget bevilget kr 82 000,- til Norges Fiskarkvinnelag for år 2001. Styret i salgslaget har imidlertid informert Norges Fiskarkvinnelag at de ikke kan påregne å få tilført så store midler fra salgslaget i fremtiden. Laget ber derfor Fiskarkvinnelaget å prøve å få på plass en annen og bedre finansieringsordning i årene som kommer.

Ulike omsetningsregler i Norges Råfisklag (sone 9) og Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag når det gjelder ferskfisktrålere

Denne saken er tatt opp av kjøperne i lagets distrikt gjennom NSL OG FNL, og kjøpernes argumenter er som følger: – Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag mener at all fisk skal omsettes gjennom auksjon. I Norges Råfisklags distrikt på Nordmøre kan kjøperne ta direkte kontakt med fartøy under fiske på feltet for avtale om pris og levering. I Sunnmøre og Romsdal er dette umulig for reglene åpner ikke for dette. Videre kan man i Råfisklaget ha leveringskontrakter (skriftlig og muntlig) for avtale om levering av fangster, hvor pris avtales

direkte mellom fisker og kjøper ved levering. Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag krever at det skal foreligge skriftlig avtale om pris. Prisen skal ikke være lavere enn de siste 3 ukers gjennomsnitt. Denne forskjellsbehandling mener NSL er urimelig.

Saken ble diskutert på et møte mellom Norges Råfisklag (sone9) og Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag den 27/2.01, samt at man samme dag hadde møte med kjøperorganisasjonene NSL og FNL. Man kom frem til følgende forslag: «Alle ferskfisktrålere skal melde inn i god tid før levering. I tilfelle det skal leveres etter kontrakt skal kjøper og pris offentliggjøres snarest etter levering.

Forhåndsavtaler skal gjøres skriftlig av salgslagene før båten går på sjøen. I område for Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag og Vest-Norges Fiskesalslag kreves dette gjort før hver tur starter. I området til Norges Råfisklags distrikt 9 kan avtalen gjelde i lengre tidsrom. Ved avbrudd i levering skal ny avtale settes opp.

Ovennevnte gjelder som en prøveordning inntil videre. Ved utgangen av år 2001 evalueres ordningen.

Når det gjelder bestemmelsen om at prisen ikke skal være lavere enn de siste 3 ukers gjennomsnitt går lagets styre inn for å dispensere fra denne bestemmelse når det gjelder fersk trålfisk (sei) slik at den nedre prisgrense er vedtatte minstepriser. Dette også som en prøveordning inntil videre og evaluering ved utgangen av år 2001.»

Saken har vært forelagt Møre Trållag som i skriv av 08.03.01 finner de foreslåtte ordninger for å løse problemene akseptable.

Lån til ansatte i salslaget

I.h.t. protokoll for år 2001 i forhandlingene mellom styrets lønnsutvalg og forhandlingsutvalget for ansatte ble partene enige om at alle fast ansatte kan låne inntil kr 100 000,- i bedriften. Maks. nedbetalingstid 10 år. Normal rentesats pr. tiden 6%. Søknadene skal behandles av styret.

Bonusordning for ansatte

Iflg. ovennevnte protokoll for år 2001 ble partene også enige om at bonusordningen skal forlenges i to nye år. Det vil si at den reforhandles i år 2003.

Undervisnings-/rekrutteringsfilm for havfiskeflåten

Etter søknad fra Fiskebåtrederne Forbund har styret bevilget kr. 100 000,- i støtte til produksjon av en undervisnings-/rekrutteringsfilm for havfis-

keflåten. Forutsetningen for styrets bevilgning er at det blir lagt inn en sekvens om lagets omsetningssystem.

Dispensasjon fra minstemålet for fiske etter sei til steinbitagn

I styremøte den 10. mai 2001 bestemte styret at laget skulle søke Fiskeridirektoratet om dispensasjon fra minstemålsbestemmelsene om at det kan fiskes og omsettes 100 tonn sei til steinbitagn. Forutsetningen for søknaden er at kvantumet taes av totalkvoten til notsei og at Fiskeridirektoratet står for avviklingen av fisket. Fiskeridirektoratet innvilget søknaden i telefax den 16. mai 2001. Fiskeridirektoratet understreket at tillatelsen kun gjelder dispensasjon fra minstemålet og at eventuell fangst skal seddelføres og belastes de deltakende fartøy sin kvote av sei i 2001 på vanlig måte.

Innmeldingsplikt til salgslaget

På styremøte den 11. juni 2001 bestemte styret at lagets administrasjon skulle sende ut sirkulære for å minne om innmeldingsplikten til salgslaget. Vi opplever fortsatt at det forekommer til dels store avvik mellom innmeldt kvantum til salgslaget og faktisk landet kvantum. Det forekommer også at enkelte fartøy unnlater å melde inn fangstene før landing. I nevnte sirkulære som ble utsendt 24. juli 2001 minner vi derfor om forretningsreglene § 1 hvor det fastslås at alle fangster som skal landes i vårt distrikt skal meldes inn til laget i god tid før landing. Videre har vi bedt fiskere som har hatt betydelig avvik mellom innmeldt kvantum og levert kvantum om å gå igjennom sine rutiner slik at innmeldingen blir så korrekt som mulig. Dette også for å sikre at bankgarantier eller eventuell annen sikkerhet for oppgjøret blir ivarettatt på best mulig måte. Salgslaget sikrer utestående basert på innmeldt kvantum fordi det er da salget foretas. Det kan bli store verdier som står usikret, hvis levert kvantum blir vesentlig større enn innmeldt.

Landing av fangster i lagets distrikt som er solgt til kjøpere i andre salgslag

Laget har merket seg at enkelte fartøy etter å ha solgt fangster gjennom andre salgslag til kjøper i andre distrikter lossrer fisken i vårt distrikt uten å varsle salgslaget. Dette gjelder i hovedsak frossenfisk som blir losset ved nøytrale lager. På bakgrunn av dette har salgslaget i sirk. Nr. 1/2001 utsendt 30. april 2001 presisert at fangster som

leveres i vårt distrikt uten at vi har fått melding om det, leveres for fiskers ansvar og risiko.

Norges Fiskarlag – Vederlag for tjenester år 2001

På lagets styremøte den 28. August 2001 vedtok styret at laget skulle utbetale Norges Fiskarlag kr 175.750,- som vederlag for utførte tjenester i 1. Halvår 2001.

Norges Fiskarlag – Økonomisk støtte til utgivelse av 75-års jubileumsbok

Styret har på møte den 28.08.01 bevilget kr 45 200,- til Norges Fiskarlag som økonomisk støtte til produksjon og utgivelse av en bok i anledning 75-års jubileet. Forutsetningen for bevilgningen er at andre salgslag bevilger sin del av prosjektet.

Forskrift om endring i forskrift 29. juni 1990 nr. 485 om førstehåndsomsetning av råfisk

Det er fastsatt ved kongelig resolusjon av 29. juni 2001 med hjemmel i lov av 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 2 følgende endring: § 1 tredje ledd skal lyde: – Forbudet i første og annet ledd omfatter råfisk brakt i land fra utenlandske fiskefartøy, uavhengig av tidligere omsetning av råfisken som har funnet sted på sjøen. Forskriften trådte i kraft 1. august 2001.

Maritim dag år 2001

Salgslaget deltok også på Maritim Dag 2001 på Høyskolen i Ålesund. Laget stilte med egen demonstrasjonsvegg, en del brosjyrer og årsmeldinger etc., og ga informasjon om salgslagets virksomhet og organisasjon. Besøket og vitebegjærligheten fra skoleelevene var stor, og laget ser det som viktig å delta i slike arrangementer. Dette vil også bli fulgt opp i kommende år.

Førstehåndsomsetning av ferskfisk

På styremøte den 18. september 2001 diskuterte styret situasjonen for ferskfiskomsetningen gjennom salgslaget. Dette på bakgrunn av at firma Pan Fish Asa har kjøpt opp både Vikenco, Sunnmørsfisk og hitfiskavdelingen i Ålesundfisk.

Styret bestemte at salgslaget skal arbeide med å tilrettelegge for etablering av nøytrale mottak for ferskfisk i lagets distrikt. Dette har nå salgssavdelingen i laget arbeidet med en tid, og om det lar seg realisere vil tiden vise. Grunnen til tiltaket er at

man frykter at et firma bli for dominerende i ferskfiskomsetningen i distriktet.

Frivillig førtidspensjon for lagets ansatte

Denne sak har vært bearbeidet og utredet over lengre tid. Saken er fremmet av de ansatte og forelagt til vurdering først i lønnsutvalget og deretter i flere styremøter.

Etter en grundig gjennomgang har styret på møtet den 18. September 2001 vedtatt å gå inn for å innføre en frivillig førtidspensjonsordning for ansatte i salgslaget fra fylte 62 år, etter opplegg fra Vital Forsikring ASA. Kort oppsummert går ordningen ut på at man reduserer pensjonen fra fylte 77 år, gruppelivsforsikringen trappes ned og en frivillig førtidspensjon fra fylte 62 år på 66 % av lønn innføres. Ved denne løsningen vil merutgiftene for salgslaget bli minimale.

Sak Fjordlaks – Ocean Trawlers

I sak for Sunnmøre herredsrett har Fjordlaks AS krevd fastsettelsesdom for at selskapet ikke plikter å betale lagsavgift for kjøp av fisk fra Ocean Trawlers AS. Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag har i motsøksmål krevd lagsavgift for leveranser foretatt i tidsrommet 22.6.1999 til 11.1.2000 med til sammen kr 248 062,-. Fjordlaks AS har motsøksmålsvis krevd tilbakebetalt avgift som er betalt for leveranser forut for 29.1.1999 med til sammen kr 464 882,-.

De lovtolkningsspørsmål som saken reiser er avklart ved en forskriftsendring som trådte i kraft den 1.8.2001 da forskrift om førstehåndsomsetning av råfisk ble tilføyd et nytt § 1 tredje ledd sålydende: «Forbudet i første og andre ledd omfatter råfisk brakt i land fra utenlandske fiskefartøy uavhengig av tidligere omsetning av råfisken som har funnet sted på sjøen.»

Etter forhandlinger ble det den 23. oktober 2001 inngått et forlik mellom Fjordlaks AS og salgslaget vedr. utenlandske landinger i perioden frem til 01.08.01. Partene er enig om at forliket skal behandles konfidensielt og er enige om at der utad kun opplyses at forlik er inngått og at det er basert på overveielser av prosessøkonomisk art uten at noen av partene har oppgitt sine rettslige standpunkt. Det ble også i oktober måned 2001 inngått et forlik med Ocean Trawlers basert på samme standpunkter.

Retningslinjer for felles kjøleauksjoner mellom Norges Råfisklag (sone 9) – Vest-Norges Fiskesalslag og Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag

I 1997 ble ovennevnte salgslag enige om retningslinjer for felles kjøleauksjoner. Regelverket gjaldt fra og med 1. januar 1997. Senere er det foretatt en del endringer i 1999. Et punkt i dette regelverket har skapt en del problemer som blant annet fiskerne i vårt lags distrikt vil ha fjernet. Dette gjelder regelen om at fisker er forpliktet til å levere fangsten i salgsdistriktet til kjøperen hvis pakken er på over 20 tonn. Lagets styre har i flere styremøter behandlet denne saken, og i styremøte den 11. juni 2001 gjorde styret følgende vedtak:

- Styret mener at salgslagene hovedoppgave er å gjøre en best mulig jobb for fiskerne. Styret er derfor av den formening at 20 tonn regelen bør fjernes fra det felles auksjonsregelverket mellom lagene. Begrunnelsen for dette var at aktive fiskere og redere i lagets distrikt mener at regelverket ikke er fleksibelt nok, og at det skaper problemer for fartøyene. Styret i salgslaget mener at regelverket må være slik utformet at fiskerne får levere fangsten der de finner det mest lønnsomt både p.g.a. tid og avstander. Dette forslaget fikk ikke gehør hos de to andre salgslagene, som foreslo en forhøyelse av tonn grensen fra 20 til 25 tonn. For å prøve å komme frem til en enighet mellom salgslagene og for å prøve å opprettholde et felles auksjonsregelverk for kjølesalg har lagets styre gjort et nytt vedtak av 27. nov. 2001 sålydende:
- Lagets styre viser til sitt vedtak av 11. juni 2001 hvor man gikk inn for å fjerne 20 tonn regelen.

For å komme frem til en enighet salgslagene imellom vil lagets styre endre tidligere forslag til følgende:

- Auksjonspakker på over 40 tonn (2 trailere) må leveres i salgslagsdistriktet der auksjonspakken blir solgt.

Vest-Norges Fiskesalslag og Norges Råfisklag (sone 9) har meddelt at de ikke kan akseptere lagets forslag. Saken vil bli tatt opp igjen av lagets styre på nyåret i 2002.

Forhåndssalg av kontrakter for ferskfisktrålere

På initiativ fra enkelte fiskere ble spørsmålet om forhåndssalg av kontrakter for ferskfisktrålere tatt opp i et møte i Møre Trållag den 19. oktober 2001. Trållaget oversendte etter møte følgende vedtak til

salgslaget: – Ferskfiskkontrakter skal på auksjon og skal gjelde for en tur av gangen. Kontraktene skal skrives før båten går fra land for den aktuelle turen.

Salgslagets styre behandlet saken på møte den 27. november 2001, og styret gjorde følgende vedtak: – Lagets styre vil gå inn for at man gjennomfører en ordning med auksjon av forhåndskontrakter for ferskfisktrålere i samarbeid med Norges Råfisklag (sone 9) og Vest-Norges Fiskesalslag. Kontraktene skal gjelde for en tur av gangen og ordnes av salgslagene før båten går på tur.

Argumenter for å innføre ovennevnte ordning er blant annet at ved et slikt system får alle fiskere like muligheter til omsetning av fangst, og alle kjøpere får like muligheter til kjøp av fangst. I tillegg har som nevnt Møre Trållag foreslått en slik ordning. Det har vist seg vanskelig å få de to andre salgslagene med på en slik ordning. Saken vil bli drøftet på nytt i lagets styre i 2002.

Bevilgninger foretatt av styret i 2001

Sunnmøre Museum:	kr	5 000,-
Norges Fiskarkvinnelag:	kr	82 000,-
Redningsselskapet:	kr	30 000,-
Fiskebåtredernes Forbund		
– produksjon av Utdannings-		
rekutteringsfilm for		
Havfiskeflåten:	kr	100 000,-
Søre Bjørnsund Museum:	kr	4 000,-
Kystens Landsstemne i Bud:	kr	1 500,-
Omsorgsstifelsen		
– barnekampanje:	kr	3 000,-
NSL-Matfestivalen i Ålesund:	kr	10 000,-
«Stopp Sellafeld»:	kr	2 000,-
Norges Fiskarlag		
– Jubileumsbok	kr	45 200,-
Fosnavåg Gjestebrygge:	kr	5 000,-
Fræna Ungdomsskole-		
fiskeriprosjekt	kr	5 000,-
Ålesunds Rederiforening		
årsmøte 01:	kr	25 000,-
Norges Kystfiskarlag årsmøte 01:	kr	2 000,-
Tilsammen	kr	319 700,-

Fiskernes ulykkeskasse

Styret i 2001: Jan Skjærvø, Trondheim, formann, Hilmar Blikø, Måneset, Otto Benjaminsen, Halsnøy, Kjell Paulsen, Bergen.

Utligningssummen var i 2001 kr 400 000,-. Stønadssummene var i 2001 kr 50 000,- ved ulykkes-

død og kr 50 000,- ved 100 % medisinsk invaliditet som følge av ulykke.

1.8 Sluttord

Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag hadde i år 2001 en total omsetningsverdi på 2,004 milliard kroner. Dette er den nest høyeste omsetningsverdi i lagets historie. I forhold til år 2000 så er dette en økning på ca. 41,- millioner kroner, eller ca. 2 %, da omsetningsverdien var på 1,963 milliarder kroner.

Totalt omsatt kvantum ble også høyere enn i år 2000 og økningen var på 12.167 tonn rund vekt. Fra 171.354 tonn rund vekt til 183.521 tonn. Økningen skyldes i første rekke høyere kvantum av Reker, Vassild, Sei og Uer. Både på Torsk, Lange og Brosme har det vært nedgang i kvantumet.

Gjennomsnittsprisene har vist en varierende tendens, noen priser har vist oppgang mens andre har gått ned. Spesielt rekeprisene har vist en kraftig nedgang på ca. 50% i forhold til år 2000.

Totalt har gjennomsnittsprisene for alle fiskeslag sett under ett gått ned fra kr. 11,46 pr. kg rund vekt i 2000 til kr 10,92 i 2001. Det vil si en nedgang i gjennomsnitt på 54 øre pr kg., eller ca. 5 %.

Selv om total omsetningsverdi er den nest høyeste i lagets historie er driftsresultatet lite i forhold til omsetningen. Dette skyldes lave lagsavgifter som trekkes inn fra fisker ved førstehåndsomsetningen. Totalt sett utgjør lagsavgiftene kun 0,63 % av brutto omsetningsverdi. Dette er imidlertid en økning i forhold til år 2000 da lagsavgiftene utgjorde 0,56 %.

Gjennom året har omsetningen stort sett gått greit uten store vanskeligheter.

Årets regnskap viser et positivt driftsresultat på ca. kr 305 000,-. Overskuddet før skatter er på ca. 5,5 million kroner. Finansinntektene er på ca. 5,2 million.

Lagets egenkapital pr. 31/12.2001 er kommet opp i ca. 62,8 millioner kroner. Når det gjelder sikring av lagets utestående hos kjøperne er det fra og med 1. januar 2001 innført også kredittforsikring i tillegg til de vanlige bankgarantier som salgslaget har hatt i flere år.

Salgslaget har også i 2001 hatt et godt og fruktbart samarbeid med andre salgslag gjennom Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd. I dette forum har det vært tatt opp og diskutert felles saker, blant annet når det gjelder rammebetingelser og førstehåndsomsetningen. Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd er et viktig forum for i felleskap å kunne forsvare best mulig fiskernes opparbeidede rettigheter.

Laget har som tidligere også i 2001 samarbeidet med Norges Råfisklag (sone 9) og Vest-Norges Fiskesalslag med felles-auksjoner.

Salgslaget har i 2001 også hatt møter med kjøperorganisasjonene: A/L Unidos – FNL-Ålesund og NSL. I tillegg til de årlige minsteprisdrøftelser har man tatt opp og diskutert saker av felles interesse.

Videre har salgslaget hatt et godt samarbeid både med Norges Fiskarlag, Sunnmøre og Romsdal Fiskarlag, Aalesunds Rederiforening og Norsk Sjømannsforbund, avd. Ålesund.

Salgslaget skal også i år 2002 ha en egen stand på fiskerimessen NORFISHING i Trondheim. Besøket på salgslagets stand i tidligere messer har vært tilfredsstillende, og man har fått presentert laget på en god måte. Det er viktig at laget som det nest største salgslaget innen torskesektoren presenterer seg overfor offentligheten.

Den 14. og 15. juni 2001 arrangerte salgslaget møte i Ålesund for Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd. I følge deltagerne var opplegget godt og vi fikk presentert laget og byen med omegn på en fin måte. Dette forum består av alle salgslagene i torskesektoren, samt Norges Sildesalgslag og med deltagelse fra Norges Fiskarlag. De som møtte fra hvert salgslag var styreformenn og direktører. Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd har to faste årlige møter, et om våren og et om høsten.

Kvot/seddelkontroll i salgslagets distrikt har vært fulgt opp som tidligere år. Salgslaget kontrollerer fiskesedlene mot tildelt kvote, og fatter inn-dragningsvedtak i de tilfeller hvor overfiske finner sted.

Når det gjelder utenlandske landinger fikk man på plass en ny forskrift fra og med 1. august 2001. Etter den nye forskriften er det ikke tvil om at alle direktelandinger av fisk skal omsettes i førstehånd gjennom salgslagene.

At fiskerne på landsmøtet i Norges Fiskarlag kom til enighet om fordeling av ressursene er også av stor betydning for salgslagenes virksomhet og for Råfiskloven.

Fiskeriministeren har annonsert at han vil se på og vurdere spørsmålet om langsiktige avtaler mellom fisker og kjøper. Skulle dette bli gjennomført kan det få store negative konsekvenser for lagets auksjonssystem. Laget vil følge nøye dette spørsmålet og vil kjempe for at det auksjonssystemet som vi har praktisert gjennom nærmere 50 år kan bli opprettholdt.

Salgslaget arbeider også med å få etablert et nøytralt mottaksanlegg for ferskfisk i distriktet. Dette for å prøve å motvirke den sentraliseringen som er skjedd i det siste år på kjøpersiden, og for å

sikre nødvendig konkurranse og fleksibilitet i førstehåndsomsetningen av ferskfisk.

Salgslaget driver førstehåndsomsetning av fisk og fiskeprodukter i Sunnmøre og i Romsdal.

I årsregnskapet er fortsatt drift forutsetningen lagt til grunn da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som tilsier noe annet.

Arbeidsmiljøet i bedriften anses tilfredsstillende. Sykefraværet i 2001 var på 71 dager hvilket tilsvarer 1,53 % av total arbeidstid. Det var i 2001 ikke noen personskader. Salgslaget hadde i 2001 ingen større skader eller ulykker på sitt materiell.

Bedriften forurensar ikke det ytre miljø.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av salgslagets stilling pr. årsskiftet. Effekten av implementering av ny regnskapslov fremgår av note 1. Kontantstrømmen i 2001 var positiv, jfr. kontantstrømpstillingen.

Etter styrets oppfatning er salgslagets finansielle stilling god. Egenkapitalandel er 28 %. Styret foreslår at årets overskudd disponeres slik:

Til felleseid andelskapital:	kr 878 880,-
Annen egenkapital:	kr 3 086 346,-
Totalt:	kr 3 965 226,-

Salgslagets frie egenkapital er kr 51,9 mill.

Til slutt vil styret takke alle fiskere for god innsats på havet i 2001, og ønske lykke til på havet videre i år 2002. Videre vil styret takke lagets ansatte for det arbeid og den innsats som er nedlagt for salgslaget i året som nå ligger bak oss. Styret vil videre takke Fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag, faglagene i lagets distrikt, andre salgslag, kjøperorganisasjonene, og alle andre forbindelser for et godt samarbeid i 2001, og håper på fortsatt godt samarbeid i årene som ligger foran oss.

2 Styrets beretning for 2002

Styret har i beretningsåret avholdt 11 styremøter, hvorav et møte pr. telefon, og behandlet 52 saker. I tillegg en mengde referatsaker og skriv.

2.1 Førstehåndsomsetningen verdi

Totalomsetningen i lagets distrikt i år 2002 kom opp i 1,752 milliarder kroner. Omsetningsverdien er ca. kr. 250,- mill. lavere enn i 2001, da totalomsetningsverdi var på kr. 2,004 milliard. I prosent utgjør nedgangen ca. 13%.

Av den totale omsetningsverdi utgjør direkte

landinger av utenlandske fiskefartøyer ca. 82,- mill. kroner. I 2001 utgjorde utenlandske landinger ca. kr. 170,- mill.

Total omsetningsverdi 1998–2002 (verdi i 1000 kr)

1998	1 890 782
1999	2 057 393
2000	1 963 360
2001	2 004 030
2002	1 752 721

2.2 Kvantum

Totalt omsatt kvantum i 2002 ble på 187.126 tonn RUND vekt, mot 183.522 tonn i 2001, en økning på 3.604 tonn, eller ca. 2%.

Det har vært en nedgang i omsatt kvantum på Torsk med 2.925 tonn, på Brosme med 218 tonn, og Lange med 259 tonn. Videre en nedgang på Blåsteinbit med 2.596 tonn, Blåkveite med 1.436 tonn, Uer med 8.861 tonn, og med Vassild på 5.378 tonn.

Det har vært økning i omsatt kvantum av Sei med 24.178 tonn, Hyse 1.216 tonn, Reker med 1.104 tonn, og med Lyr på 421 tonn.

På andre arter har det vært små endringer.

Alle kvantumstall er oppgitt i RUND VEKT. For mer detaljer vises til Årsrapporten for 2002 bak I Årsmeldingen.

Totalt omsatt kvantum 1998–2002 (kvantum i tonn)

1998	192 350
1999	193 388
2000	171 354
2001	183 521
2002	187 125

2.3 Gjennomsnittspriser

For alle fiskeslag året under ett er gjennomsnittsprisen redusert med 156 øre pr. kg RUND vekt, fra kr.10,90 pr. kg i 2001 til kr. 9,34 pr. kg i 2002, eller ca. 14%.

Gjennomsnittspriser totalt 1998–2002

1998	9,83
1999	10,64
2000	11,46
2001	10,92
2002	9,37

Når det gjelder priser og kvantum for de enkelte fiskeslag vises til spesifisert totalstatistikk for 2002 og 2001 bak i beretningen.

2.4 Minstepriser for 2002

Det ble avholdt møte med kjøperorganisasjonene den 31/01.02, hvor både kjøperne og salgslagets representanter fremkom med sine synspunkter på minsteprisene i 2002. Det ble enighet om følgende minstepriser for 2002, gjeldende fra og med mandag 6. februar 2002 og inntil videre:

Torsk – sløyd uten hode	
– 0/2,5 kg	kr 20,00 pr. kg
Torsk – rund	
– 0/2,5 kg (s/k)	kr 11,00 pr. kg
Storsei – sløyd uten hode	
– 0/2,3 kg	kr 6,85 pr. kg
Fersk trålsei (skallesei)	kr 3,60 pr. kg
Lyr sløyd u/hode – 0/2,3 kg	kr 6,85 pr. kg
Hyse – sløyd uten hode	
– 0/0,8 kg	kr 14,25 pr. kg
Hyse – sløyd m/hode	
– 0/0,8 kg (s/k)	kr 11,60 pr. kg
Hyse – sløyd u/hode	
-fisket med garn	kr 5,50 pr. kg
Kvitlange -sløyd uten hode	
– 0/2,0 kg	kr 15,70 pr. kg
Blålange – sløyd uten hode	
– 0/2,0 kg	kr 10,00 pr. kg
Brosme – sløyd uten hode	
– 0/1,0 kg	kr 11,25 pr. kg
Breiflabb-haler – 0/1,0 kg	kr 55,00 pr. kg
Breiflabb m/hode – 0/2,0 kg	kr 27,00 pr. kg
Breiflabb – frosne haler	
– 0/1,0 kg	kr 35,00 pr. kg
Pigghå rund 0/70 cm	kr 3,00 pr. kg
Kveite – frossen over 6 kg	kr 40,00 pr. kg
Kveite – under 6 kg	kr 20,00 pr. kg
Blåkveite – frossen o/5 kg	
Japsekutt u/spor	kr 22,00 pr. kg
Blåkveite – frossen 3–5 kg	
Japsekutt u/spor	kr 20,00 pr. kg
Blåkveite – frossen 2–3 kg	
Japsekutt u/spor	kr 18,00 pr. kg
Blåkveite – frossen 1–2 kg	
Japsekutt u/spor	kr 16,00 pr. kg
Blåkveite – frossen under	
1 kg Japsekutt u/spor	kr 12,00 pr. kg
Torskerogn (hel)	kr 20,00 pr. kg
Torskerogn (sund)	kr 15,00 pr. kg
Sei rogn (hel)	kr 9,00 pr. kg
Sei rogn (sund)	kr 6,00 pr. kg

For frossen Gråkveite skal det taes hensyn til prisreduksjon. For Norsk kuttet frossen Blåkveite reduseres minste-prisene med kr. 2,00 pr. kg. Minsteprisene gjelder for målsfisk, sunn og frisk vare.

I telefonstyremøte den 11. juni 2002 ble minsteprisen for Hyse satt til kr. 13,00 på grunn av den rådende omsetningssituasjonen.

2.5 Minstepriser for 2002

Den 13. august 2002 forlangte kjøperorganisasjonene nye minsteprisdrøftelser p.g.a. en vanskelig markedssituasjon. Etter møtet ble det enighet om følgende nye minstepriser, gjeldende fra og med 14. august 2002 og inntil videre:

Torsk – sløyd uten hode	
– 0/2,5 kg	kr 17,50 pr. kg
Torsk – rund	
– 0/2,5 kg (s/k)	kr 9,65 pr. kg
Storsei – sløyd uten hode	
– 0/2,3 kg	kr 6,00 pr. kg
Fersk trålsei (skallesei)	kr 3,60 pr. kg
Lyr sløyd u/hode	
– 0/2,3 kg	kr 6,00 pr. kg
Hyse – sløyd uten hode	
– 0/0,8 kg	kr 12,75 pr. kg
Hyse – sløyd m/hode	
– 0/0,8 kg (s/k)	kr 10,20 pr. kg
Hyse – sløyd u/hode	
-fisket med garn	kr 5,50 pr. kg
Kvitlange -sløyd uten hode	
– 0/2,0 kg	kr 15,00 pr. kg
Blålange – sløyd	
uten hode – 0/2,0 kg	kr 10,00 pr. kg
Brosme – sløyd uten hode	
– 0/1,0 kg	kr 11,00 pr. kg
Breiflabb-haler – 0/1,0 kg	kr 55,00 pr. kg
Breiflabb m/hode	
– 0/2,0 kg	kr 28,00 pr. kg
Breiflabb – frosne haler	
– 0/1,0 kg	kr 35,00 pr. kg
Pigghå rund 0/70 cm	kr 3,00 pr. kg
Kveite – frossen over	
6 kg	kr 40,00 pr. kg
Kveite – under 6 kg	kr 20,00 pr. kg
Blåkveite – frossen o/5kg	
Japsekutt u/spor	kr 21,00 pr. kg
Blåkveite – frossen 35 kg	
Japsekutt u/spor	kr 19,00 pr. kg
Blåkveite – frossen 23 kg	
Japsekutt u/spor	kr 17,00 pr. kg

Blåkveite – frossen 12 kg	
Japsekutt u/spor	kr 15,00 pr. kg
Blåkveite – frossen under	
1 kg Japsekutt u/spor	kr 11,00 pr. kg
Torskerogn (hel)	kr 20,00 pr. kg
Torskerogn (sund)	kr 15,00 pr. kg
Sei rogn (hel)	kr 9,00 pr. kg
Sei rogn (sund)	kr 6,00 pr. kg

For frossen Gråkveite skal det taes hensyn til prisreduksjon. For Norsk kuttet frossen Blåkveite reduseres minsteprisene med kr. 2,00 pr. kg for de enkelte størrelser. For småfisk 25 % reduksjon – for små/små 50 % reduksjon Minsteprisene gjelder for målsfisk – sunn og frisk vare.

På grunn av omsetningsvansker måtte Utvalget i.h.t. vedtektenes § 15 sette ned minsteprisen for fersk og trålfanget Hyse fra og med 29. nov. 2002 som følger:

- Hyse u/hode til Kr. 11,25 pr. kg.
- Hyse m/hode til Kr. 9,00 pr. kg.

Videre måtte Utvalget sette ned minsteprisen for Kvitlange til kr 13,00 pr. kg fra og med 16/12.02 på grunn av avtaksvansker.

2.6 Omsetnings- og Finansieringsforhold

Omsetningsforholdene

Året 2002 ble et spesielt år med sterk nedgang i prisene, spesielt i andre halvår. De fleste fiske-slagene, som Torsk, Brosme, Lange, Hyse og Sei falt kraftig i pris mot slutten av første halvår og nedgangen fortsatte ut året. Dette resulterte også i at vi måtte sette ned minsteprisene for viktige fiske-slag flere ganger i løpet av 2002. Andre fiskeslag som vassild, uer, snabeluer og blåsteinbit hadde en kraftig tilbakegang både kvantumsmessig og prismessig. Det er sannsynligvis en sammenheng mellom pris og kvantum. I tillegg innvirket reguler-ingene sterkt til lavere kvantum av vassild og uer.

For frossenfisk fungerte imidlertid selve om-setningssystemet og auksjonene som de skulle. Det er vanskeligere å auksjonere i et fallende mar-ked, men med et innarbeidet system og erfarne medarbeidere gikk dette arbeidet stort sett som normalt.

For ferskfisk hadde vi større utfordringer. Vi vil beskrive situasjonen for omsetningen av ferskfisk utenom sesongfiskeriene i lagets distrikt som kri-tisk. Vi er avhengig av få kjøpere med til dels lav likviditet. Dette gjelder både for kystflåten og stør-re fartøy med ferskt råstoff. Sesongfiskeriene gikk

imidlertid greit takket være at flere kjøpere er med i disse periodene.

Rekefangstene levert i lagets distrikt er i all hovedsak ombordprodusert reke som blir tatt over av rederiene for egen eksport. Kvantumet steg med 1.104 tonn mens gjennomsnittsprisen falt med 3 kr til kr 12,56.

Breiflabbfisket ble halvert i 2002 i forhold til året før. Vi antar dette i hovedsak skyldes dårligere forekomster/tilgang av denne arten i områdene rundt lagets distrikt.

Landingene av biprodukter økte med 461 tonn til 4.018 tonn i år 2002. Gjennomsnittsprisen gikk ned med 1.09 kr til 10,83 kr. Dette skyldes i all hovedsak nedgang i prisene på rogn fra sei og torsk.

Året sett under et hadde vi en oppgang i total-kvantumet på 2 % og en nedgang i prisene på 14,2 %. Dette reduserte omsetningen med 251 mill. Fra 2.004 mill. i 2001 til 1.753 mill. i 2002. En ned-gang på 12,54 %.

Finansieringsforholdene

I driftsåret 2002 har likviditetssituasjonen vært svært variabel. Kjøperne har dette året generelt ordnet sine forpliktelser noe senere enn tidligere år. Innbetalingene fra kjøper har vært litt mindre regelmessig enn tidligere. Dette igjen har ført til at laget også i 2002 har trukket på kassekreditt. Skat-ter og avgifter er betalt ved forfall.

Utestående saldo hos kjøperne har økt i drifts-året og lagt på gjennomsnitt 110 mill. kr, som er noe høyere enn året før. Renteinntektene er noe redusert i forhold til 2001.

Driftsåret 2002 var et år preget av store sving-ninger i makroøkonomien, sterk krone og høy ren-te har redusert inntjeningen i næringen. Dette for-planter seg over til førstehåndsomsetningsleddet i form av å dra kreditter maksimalt i både tid og størrelse, særlig gjaldt dette annet halvår.

Inntjeningen i salgslaget er i minste laget for at laget skal kunne holde en normal rentabilitet av egenkapitalen, særlig når en vektlegger det store omsetningsvolumet.

Skal laget klare utbetalingstiden til fisker til enhver tid, er laget avhengig av egenkapitalstørrel-sen. Innbetalingene fra kjøperne varierer fra år til år. Dette avhenger av situasjonen på eksportmar-kedene og finansinstitusjonenes utlånspolitik, samt øvrige økonomiske rammebetingelser. Bru-ken av kassekreditt medfører en dobling av de-betrente kostnaden.

Inntjeningen til laget gjennom lagsavgiften er på gjennomsnittlig 0,62 % i år 2002, og omsetnin-

gen ble på totalt kr 1.750 milliarder kroner. For at laget skal gå i driftsmessig balanse er laget avhengig av en totalomsetning på nærmere 2 milliarder kroner.

Lagets utbetalingstid til fisker er i snitt 18 dager, mens kjøper sikkerhetsstiller fangst på losetidspunktet. Kjøper belastes med renter 30 dager etter levering. For å mestre denne situasjonen har laget måttet øke bruken av kassekreditt i perioder. Dette fordi utbetalingstiden til fisker er kortere enn forfall og innbetaling fra kjøper.

Laget har i 2002 krevd bankgaranti eller kredittforsikring før levering til kjøper kan finne sted. Ordningen med kredittforsikring ble avvirket pr. 31/12.02.

2.7 Statlige støttebidrag

Fiskeriavtalen for 2002

Avtalen inneholdt følgende hovedposter:

Føringstilskudd	kr	34,0 mill.
Garantiløst	kr	11,0 mill.
Driftstilskudd		
lineegnesentraler	kr	11,0 mill.
Strukturtiltak i fiskeflåten	kr	30,0 mill.
Fiskeforsøk og rettledningstjeneste:	kr	3,0 mill.
Reservebeløp:	kr	26,0 mill.
Sum:	kr	115,0 mill.

Føringsmidler

Føringsmidler på tils.kr. 34,- mill. -for hele landet.

Vårt lag fikk tildelt kr. 100 000,- i føringsmidler av ovennevnte totalbeløp. Ubrukte føringsmidler fra 2001 på kr. 66 945,35 er godkjent overført til bruk som føring i 2002. Laget har således hatt totalt kr. 166 945,35 til disposisjon som føringsmidler for 2002.

Alle midlene til bruk i 2002 er utbetalt til føring av levende sei, og til føring av krabbe.

For øvrig vises til tilskuddsregnskapet gjengitt i beretningen, når det gjelder totalt utbetalt tilskudd, og tildelte midler for 2002.

2.8 Andre saker

Norges Fiskarlag – vederlag for tjenester i 2. halvår 2001

På lagets styremøte den 18. januar 2002 vedtok styret at laget skulle utbetale Norges Fiskarlag kr. 217.930,- som vederlag for utførte tjenester i

2. halvår 2001. Av beløpet er kr 42.180,- merverdiavgift.

Produktavgiften

Stortinget har fastsatt produktavgiften for år 2002 til 3,6 %. Fra og med 1. juli 2002 har myndighetene satt ned produktavgiften fra 3,6 % til 2,8 %.

Nøytralt mottaksanlegg for ferskfisk

Laget har over en periode arbeidet med spørsmålet om å få etablert et nøytralt ferskfiskmottak i distriktet. Salgslaget styre ser positivt på å få etablert et slikt anlegg, og har i den forbindelse på møte den 18. januar 2002 vedtatt å avsette kr. 100 000,- til en konkret søknad for etablering av et slikt anlegg. Det foreligger forskjellige planer og ideer for et anlegg av denne type, men i skrivende stund er der ikke noe konkret prosjekt på beddingen.

Dispensasjon fra minstemålet for fiske etter sei til steinbitagn

Etter forespørsel søkte laget den 27/12.01 Fiskeridirektoratet om dispensasjon fra minstemålsbestemmelsene om at det i lagets distrikt kan fiskes og omsettes 100 tonn sei til steinbitagn i år 2002. Forutsetningen for søknaden var at kvantumet tas av totalkvoten til notsei og at Fiskeridirektoratet stod for avviklingen av fisket.

Fiskeridirektoratet innvilget søknaden i telefax av 7. januar 2002. Fiskeridirektoratet understreket at tillatelsen kun gjelder dispensasjon fra minstemålet. Eventuell fangst skal seddelføres og belastes de deltakende fartøy sin kvote av sei i 2002 på vanlig måte.

Norges fiskarkvinnelag

Som det vil fremgå av oversikten over styrets bevilgninger så har salgslaget bevilget kr. 77.880,- til Norges Fiskarkvinnelag for år 2002. Styret har satt som forutsetning av andre salgslag bevilger støtte i samsvar med fordelingsforslaget fra Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd.

Videre ber styret Norges Fiskarkvinnelag arbeide for å opprette lokallag i Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslags distrikt.

Møte med kjøperorganisasjonene i år 2002

Under minsteprisdrøftelsene med kjøperorganisasjonene den 31. januar 2002, ble det også tatt opp og drøftet følgende tema:

Langsiktige kontrakter

Kjøperorganisasjonene og salgslaget la frem sine synspunkter på langsiktige kontrakter. Salgslaget meddelte i den forbindelse at FHL skulle inviteres til lagets årsmøte i mai 2002 og at de ville bli forespurt om å holde et innlegg om FHLs næringspolitiske program for 2002–2005, når det gjaldt førstehåndsomsetningen. I den forbindelse vises til sak 5 i protokollen for Årsmøtet i år 2002.

Salgsresultater på nett

Saken ble diskutert og det kom frem flere forslag om å innføre et system som gjør det vanskeligere å få tak i salgsresultater på nett. Salgslaget vil vurdere saken og det var enighet om å prøve å legge inn en høyere terskel.

Gamle/nye paller

Salgslaget informerte om problemet med gamle og dårlige paller ved lossing av fangst. Kjøperorganisasjonene vil tilskrive sine medlemmer og be om at det benyttes skikkelige paller ved lossing.

Startpris ved trippelauksjoner

Det ble diskutert praktiseringen i salgslaget når det gjelder startpriser ved trippelauksjoner. Salgslaget vil prøve å få til en bedre orden fremover.

Kvalitet på fisk

Begge parter er enige om å arbeide for bedre kvalitet.

Prisdrøftelser den 13. august i 2002

Under nye prisdrøftelser den 13. august i 2002 med kjøperorganisasjonene ble følgende tema diskutert uten at det ble gjort konkrete vedtak:

- Startpriser ved auksjoner.
- Leveranser i Danmark.
- Losseutgifter.

Årsrapport for år 2001 fra statens kontrollør

På styremøte den 22. mai 2002 ble årsrapport for år 2001 fra Statens kontrollør Ola Solbjørg referert og tatt til orientering.

Felles auksjonsregelverk mellom salgslagene.

Den 1. januar 1997 ble Norges Råfisklag (sone 9), Vest-Norges Fiskesalslag og vårt salgslag enige om et felles auksjonsregelverk for auksjon på kjøp.

I.h.t. regelverket må fisker forplikte seg til å levere fangsten i salgslagsdistriktet til kjøperen hvis pakken er på over 20 tonn. Denne passusen i

regelverket ønsker vårt salgslag nå å ta bort fordi det hindrer fleksibilitet i omsetningen, alternativt øket til 40 tonn.

På et møte mellom salgslagene den 14. februar i 2002 ble saken tatt opp og diskutert. Man kom ikke frem til enighet da de andre to salgslag kun ville gå med på en økning til 25 tonn.

Auksjon av kontrakter for ferskfisktrålere

På grunn av den konsentrasjon vi har sett i kjøperstanden av ferskfisk i det siste, bl.a. at flere store kjøpere har gått inn i Pan Fish systemet, har Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag med støtte fra Møre Trållag gått inn for å prøve å auksjonere ut ferskfiskkontrakter i samarbeid med Norges Råfisklag (sone 9) og Vest-Norges Fiskesalslag.

Saken ble tatt opp på et møte med de to andre lagene den 14. februar 2002. Salgslagene ble på dette møtet enige om å legge denne saken på is inntil videre. Dette på grunn av at enkelte politikere i det siste har hevdet at salgslagene må finne seg i å godta langsiktige kontrakter, og at det derfor ikke var politisk fornuftig å fremme denne saken nå.

Fiskerifaglig opplæringsprosjekt for Nordre Sunnmøre – videreføring av rekrutteringsprosjektet

Etter søknad har lagets styre bevilget kr. 35 000,- pr. år over 2 år, til sammen kr. 70 000,- til videreføring av rekrutteringsprosjektet under FONS.

Prosjekt «forebyggende HMT-tjeneste for fiskere»

Styret har etter søknad bevilget økonomisk støtte til et forprosjekt: «Forebyggende HMT-tjeneste for fiskere». Dette er et prosjekt som på sikt tar sikte på å bidra til bedre helse, miljø og sikkerhet om bord på fiskefartøylene i distriktet.

Norges fiskarlag – vederlag for tjenester 1. Halvår 2002

Styret vedtok på møte den 12. august 2002 at laget skulle utbetale Norges Fiskarlag kr 191.146,- som vederlag for utførte tjenester for 1. halvår 2002. Av beløpet er kr 36.996,- merverdiavgift. Grunnen til at beløpet varierer fra et år til et annet er at vederlaget beregnes på grunnlag av omsetningsverdien i de enkelte salgslag for angjeldende år.

Endring av forskrift om omsetning av råfisk (råfiskforskriften)

Fiskeridepartementet har nå foreslått å utvide salgslagenes omsetningsrett til å gjelde flere arter. Dette for å bedre kontrollen med omsetningen, og også fordi Norge har forpliktet seg gjennom internasjonale avtaler til å registrere uttak av en rekke arter.

Forslaget går ut på å utvide salgslagenes omsetningsrett til også å gjelde følgende arter: – Bairds smooth head – Båkjeft – Dolkfisk – Flekkpagell – Forkbeard – Havabbor – Stripet Havabbor – Orange roughy – Slirefisk – Vrakfisk – Rød Beryx – Leppefisk – Berggyllt – Blåhai – Gapeflyndre og Havål.

En utvidelse av salgslagenes omsetningsrett til å omfatte nevnte arter innebærer at omsetningen av disse artene også må skje gjennom eller med godkjenning av et salgslag. Forskriften vil tre i kraft i løpet av år 2003.

Norffishing 2002

Salgslaget hadde også i år 2002 egen stand på Norffishing. Laget er fornøyd med besøket på standen under messedagene. Pr-verdien av en slik messedeltagelse er selvfølgelig vanskelig å anslå.

Konkurser i fiskeindustrien i lagets distrikt i år 2002

Scanpesca as, Ålesund, gikk konkurs den 25. juni 2002. Dette er svært negativt for førstehåndsomsetningen av spesielt iså lange fra banklineflåten. Firmaet har gjennom mange år kjøpt det meste av dette produktet og har betalt forholdsvis gode priser. Salgslagets utestående på konkurstidspunktet ble dekket av kredittforsikringen v/Gerling NCM, og laget hadde derfor intet økonomisk tap ved konkursen.

Sunnmøre Sjøprodukter as, Molde, gikk konkurs den 30. august 2002. Dette firmaet var en forholdsvis stor kjøper både av små og store fangster, og det er meget beklagelig at laget har mistet en så betydelig kjøper i lagets søre distrikt. Salgslagets utestående ved konkursåpning var også i dette tilfellet dekket av kredittforsikringen v/Gerling NCM, slik at laget heller ikke ved denne konkursen led økonomisk tap.

Brødr. Roald As, Vigra, gikk konkurs den 23. september 2002. Salgslaget måtte her bokføre et tap på ca. kr. 590 000,-.

Sunnmørsfisk As, Fosnavåg, gikk konkurs den 31. oktober 2002. Dette firma var en stor og viktig

kjøper både av små og store fangster i lagets søre distrikt. Hvis man ikke hadde fått i gang ny produksjon og drift ved anlegget ville dette skapt store omsetningsproblemer for førstehåndsomsetningen på Søre-Sunnmøre. Imidlertid har vi nå fått en avklaring med hensyn til ny drift på anlegget til Sunnmørsfisk. Dette gjør situasjonen for omsetningen i søre distrikt atskillig lysere på sikt.

Ved konkursen i Sunnmørsfisk hadde laget kredittforsikring gjennom Gerling NCM på utestående. Imidlertid er det oppstått en uoverensstemmelse mellom kredittforsikringselskapet og salgslaget med hensyn til forståelsen og tolking av avtaleteksten i politen ved dette tilfelle. Saken er ennå ikke løst og er overlatt til juridisk ekspertise.

Kredittforsikringen v/Gerling NCM

Kredittforsikringen ble sagt opp den 31. desember 2002 på grunn av store tap for kredittforsikringselskapet. Dette har skapt likviditetsproblemer for kjøperne i lagets distrikt. Salgslaget informerte kjøperne som hadde kredittforsikring allerede den 16. oktober 2002 om at forsikringsordningen ville opphøre.

Forhåndskontrakter for kystflåten

På grunn av konkursene på søre Sunnmøre ble det svært få kjøpere igjen i dette distriktet og liten konkurranse om fangstene. Styret besluttet derfor i møte den 12. desember 2002 at ordningen med ukeskontrakter for kystflåten skulle oppheves fra og med 1. januar 2003.

Begrunnelsen for vedtaket er at alle fiskere skal få like muligheter for omsetning av sine fangster.

Bevilgninger foretatt av styret i 2002

Romsdal Sjøredningskorps		
– ny båt i Romsdal:	kr	15 000,-
Norges Fiskarkvinnelag for år 2002:	kr	77.880,-
Norges Småkvallfangerlag		
– IWC-møte i 2002:	kr	10 000,-
Søre Bjørnsund Museum:	kr	4 000,-
FONS – Rekrutteringsprosjekt	kr	35 000,-
N. sildesalgslag –		
Jubileumsutgave Rednings.:	kr	5 000,-
Prosjekt «Forebyggende HMT-tjeneste fiskere»:	kr	10 000,-
Den Norske Matfestivalen 2002:	kr	20 000,-

Sunnm. og R. Fiskarlag –	
Årsmøtemiddag -02:	kr 15 000,-
Den Indre Sjømannsmisjon:	kr 10 000,-
Norges Kystfiskarlag- landsmøte	
2002:	kr 2 000,-
Sør-Norges Trålerforenings 50-	
års jubileum:	kr 2 000,-
Produksjonsstøtte TV-serie	
«Kysten/folket»:	kr 3 000,-
Tilsammen	kr 208.880,-

Fiskernes ulykkeskasse

Styret i 2002: Jan Skjærvø, Trondheim – formann, Hilmar Blikø, Måneset, Otto Benjaminsen, Halsnøy, Kjell Paulsen, Bergen

Utligningssummen var i 2002 kr 400 000,-. Stønadssummene var i 2002 kr 50 000,- ved ulykkesdød og kr 50 000,- ved 100 % medisinsk invaliditet som følge av ulykke.

2.9 Sluttord

Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag hadde i år 2002 en total omsetningsverdi på 1,752 milliard kroner. I forhold til år 2001 så er dette en nedgang på ca. 250,- millioner kroner, eller ca. 13 %, da omsetningsverdien var på 2,004 milliarder kroner. Totalt omsatt kvantum ble høyere enn i år 2001 og økningen var på 3.604 tonn rund vekt. Fra 183.522 tonn rund vekt til 187.126 tonn. Økningen skyldes i første rekke høyere kvantum av Sei, som økte med hele 24.178 tonn. Det var også økning i kvantumet av Hyse og Reker.

Både på Torsk, Lange, Brosme, Uer, Blåsteinbit og Vassild har det vært nedgang i kvantumet.

Gjennomsnittsprisene har vist en kraftig nedgang på de aller fleste arter. Spesielt har prisene gått kraftig ned i andre halvår av 2002.

Totalt har gjennomsnittsprisene for alle fiskeslag sett under ett gått ned fra kr 10,90 pr. kg rund vekt i 2001 til kr 9,33 i 2002. Det vil si en nedgang i gjennomsnitt på 156 øre pr kg., eller ca. 14 %.

Driftsresultatet før tap ble på minus 1,4 millioner kroner. Dette skyldes en omsetningssvikt på hele 250,- millioner kroner, samt at den gjennomsnittlige lagsavgiften er redusert fra 0,63 % til 0,62 %. I tillegg måtte laget bokføre tap på utestående på ca. 918 000,-. Dette på grunn av flere bedrifter i lagets distrikt gikk konkurs i 2002. Salgsinntektene er redusert med kr 1,7 million. Videre at lagets utgifter stiger i takt med kostnadsutviklingen i samfunnet for øvrig.

I første halvår av 2002 gikk omsetningen stort

sett greit og til noenlunde akseptable priser. Problemene startet for fullt i andre halvår hvor man fikk en langt tregere omsetning og et kraftig fall i førstehåndsprisene.

Overskuddet før skatter er på ca. 1,7 million kroner. Finansinntektene er på ca. 4,2 million. Lagets egenkapital pr. 31/12.2002 er kommet opp i ca. 64,- millioner kroner.

Når det gjelder sikring av lagets utestående hos kjøperne har vi i 2002 hatt kredittforsikring i tillegg til vanlige bankgarantier. Kredittforsikringen ble imidlertid oppsagt pr. 31.12.2002 av Kredittforsikringsselskapet Gerling NCM. Dette vil skape og har skapt likviditetsproblemer hos kjøperne, og har i neste omgang gått utover lagets omsetning og priser på førstehånd til fisker.

I tillegg til ovennevnte likviditetsproblemer, er markedsforholdene for kjøper og eksportører vanskelig for tiden. Dette skyldes blant annet høy rente, sterk kronekurs og dermed vanskelige valutaforhold på markedene. Totalt sett har dette skapt omsetningsproblemer og et negativt prispress særlig i andre halvdel av året 2002 og i starten av år 2003.

Salgslaget har også i 2002 hatt et godt og fruktbart samarbeid med andre salgslag gjennom Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd. I dette forum har det vært tatt opp og diskutert felles saker, blant annet når det gjelder rammebetingelser og førstehåndsomsetningen. Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd er et viktig forum for i felleskap å kunne forsvare best mulig fiskernes opparbeidede rettigheter.

Laget har som tidligere også i 2002 samarbeidet med Norges Råfisklag (sone 9) og Vest-Norges Fiskesalslag med fellesauksjoner.

Salgslaget har i 2002 også hatt møter med kjøperorganisasjonene: FHL, Ålesund og NSL. I tillegg til de årlige minsteprisdrøftelser har man tatt opp og diskutert saker av felles interesse.

Videre har salgslaget hatt et godt samarbeid både med Norges Fiskarlag, Sunnmøre og Romsdal Fiskarlag, Aalesunds Rederiforening og Norsk Sjømannsforbund, avd. Ålesund.

Året 2002 ble et helt spesielt år når det gjelder konkurser i fiskeindustrien i lagets distrikt. Det ble begjært fire konkurser av forholdsvis store bedrifter. To bedrifter på Søre Sunnmøre: Sunnmøre Sjøprodukter og Sunnmørsfisk ble tatt under konkursbehandling. Videre ble både Scanpesca og Brødr. Roald slått konkurs. Disse konkursene har negativ virkning for førstehåndsomsetningen gjennom laget og for konkurransen og prisene til fisker. Søre-Sunnmøre ble spesielt rammet da det ikke ble stort flere bedrifter igjen som hadde mu-

ligheter til å ta unna fangstene, særlig i torskesesongen. Sunnmørsfisk AS kom heldigvis i gang igjen med ny drift i februar/mars måned 2003.

Når det gjelder konkursen i Scanpesca vil dette få svært negative følger for omsetningen av isa lange fra banklineflåten. Hvis ikke denne bedriften kommer på fote igjen er det svært små muligheter til omsetning av isa lange i lagets distrikt.

Salgslaget hadde også i år 2002 en egen stand på fiskerimessen NORFISHING i Trondheim. Besøket på salgslagets stand var tilfredsstillende, og man fikk presentert laget på en god måte. Det er viktig at laget som det nest største salgslaget innen torskesektoren presenterer seg overfor offentligheten.

Kvote/seddelkontroll i salgslagets distrikt har vært fulgt opp som tidligere år. Salgslaget kontrollerer fiskesedlene mot tildelt kvote, og fatter inn-dragningsvedtak i de tilfeller hvor overfiske finner sted. Det pågår for tiden et arbeid sammen med Fiskeridirektoratet for å styrke kvotekontrollen.

Salgslaget arbeider fortsatt med å få etablert et nøytralt mottaksanlegg for ferskfisk i distriktet. Dette for å prøve å motvirke den sentraliseringen som er skjedd i det siste år på kjøpersiden, og for å sikre nødvendig konkurranse og fleksibilitet i førstehåndsomsetningen av ferskfisk.

Salgslaget driver førstehåndsomsetning av fisk og fiskeprodukter i Sunnmøre og i Romsdal.

I årsregnskapet er fortsatt drift forutsetningen lagt til grunn da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som tilsier noe annet.

Arbeidsmiljøet i bedriften anses tilfredsstillende. Sykefraværet i 2002 var på 141 dager hvilket

tilsvarer 3,41 % av total arbeidstid. Det var i 2002 ikke noen personskader.

Salgslaget hadde i 2002 ingen større skader eller ulykker på sitt materiell. Bedriften forurensrer ikke det ytre miljø.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av salgslagets stilling pr. årsskiftet. Effekten av implementering av ny regnskapslov fremgår av note 1. Kontantstrømmen i 2002 var positiv, jfr. kontantstrømoppstillingen.

Etter styrets oppfatning er salgslagets finansielle stilling god. Egenkapitalandel er 39 %.

Styret foreslår at årets overskudd disponeres slik:

Til felleseid andelskapital:	kr	343 352,-
Annen egenkapital:	kr	658 715,-
Totalt:	kr	1 002 067,-

Salgslagets frie egenkapital er kr 52,6 mill.

Til slutt vil styret takke alle fiskere for god innsats på havet i 2002, og ønske lykke til på havet videre i år 2003. Videre vil styret takke lagets ansatte for det arbeid og den innsats som er nedlagt for salgslaget i året som ligger bak oss.

Styret vil videre takke Fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag, faglagene i lagets distrikt, andre salgslag, kjøperorganisasjonene, og alle andre forbindelser for et godt samarbeid i 2002, og håper på fortsatt godt samarbeid i årene som ligger foran oss.

Vedlegg 4

Utdrag av årsmeldingene for Vest-Norges Fiskesalslag 2001 og 2002

1 Styrets beretning for 2001

Driftsåret 2001 har vært et år med positiv omsetningsutvikling for Vest-Norges Fiskesalslag, med oppgang både i kvantum og verdi i forhold til 2000. Det var forventet at vi skulle få et noe bedre år enn forrige driftsår, og omsetningen landet svært nær budsjettert omsetning på kr. 280 mill. Gjennom laget ble det totalt omsatt 20.919 tonn omregnet til fersk kappet vekt, til en førstehandsverdi av kr. 280,8 mill. Dette er en økning på 1.894 tonn eller 10%. Verdien gikk opp med kr. 23,4 mill., som tilsvarer en oppgang på 9% sammenlignet med fjoråret. Gjennomsnittsprisen har gått ned med kr. 0,34 fra kr. 12,80 i 2000 – til kr. 12,46 i 2001 som tilsvarer en nedgang på 2,7%. Omsetning på i underkant av 300 mill. må regnes som normalår.

Det har i 2001 vært god prisutvikling. Verdimessig viktige fiskeslag, som torsk, sei, brosme, lange og breiflabb har hatt positiv prisutvikling, mens prisen på blåkveite og hyse har gått marginalt ned. Torskeprisene steg med 4%, iset sei med 12%, frossen brosme med 24%, iset lange med 17%, frossen lange med 34%, breiflabbhaler med 6%, men prisen på blåkveite og hyse sank med henholdsvis 6% og 3%.

Kvotene innenfor hvitfisk har i 2001 vært på omtrent på samme nivå som i 2000. På slutten av året har klippfiskmarkedet tatt seg noe opp. Når vi ser på økning i seikvoter i 2002, er det meget positivt at også prisen på sei har hatt betydelig prisoppgang. I vårt salgslagsdistrikt er sei det fiskeslaget det er landet desidert mest av.

Heller ikke i 2001 har det vært utenlandske landinger av frossen fisk i Salslagets distrikt. I 1999 ble det landet 4.970 tonn til en verdi av kr. 71,6 mill. Det har ikke vært mulig å lande utenlandsk fanget frosset råstoff i lagets distrikt siden 15.11.99, dette skyldes at vi ikke har grensekontrollstasjon som er godkjent av ESA (EFTA sitt kontrollorgan). Å få godkjenning som kontrollsenter, har vist seg å være en «mølle» uten like, der forskjellige myndigheter skylder på hverandre. Det er 3 kjøpere som har søkt om godkjenning som kontrollsenter i vårt

distrikt og det forventes at dette er på plass i løpet av 2002.

Landinger i utlandet av fartøy fra salgslagets distrikt gikk opp fra 449 tonn i 2000 til 541 tonn i 2001. Verdien gikk ned fra kr. 7,7 mill. i 2000 til kr. 5,2 mill. Snittprisen gikk ned fra kr. 17,28 til kr. 9,73.

Auksjonssamarbeidet for den mobile flåten, mellom Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, Vest-Norges Fiskesalslag og Norges Råfisklag avd. Kristiansund har fungert tilfredsstillende. De større fartøyene har de siste årene delt fangstene opp i flere auksjonspakker, dette har bidratt til at fisker har fått bedre pris.

Strengt kravene til hygiene og bygningsmessig standard har ført til at flere mindre fiskemottak har stanset opp. Noen fiskemottak er godkjent som «pakkestasjon», med lavere krav til bygningsstandard.

Salgslaget har ikke bokført tap på fordringene på våre kunder i år 2001. Vest-Norges Fiskesalslag Salg AS ble opprettet i 1996 med kr. 500.000,- i aksjekapital. år 2001 er dette selskapet nyttet til omsetning av levende ål.

Under landsmøtet til Norges Fiskarlag i Trondheim ble truslene fra «Fiskebåt» om organisering i NHO lagt bort. I ettertid har det vært en del fiskere som har meldt seg ut av Norges Fiskarlag og inn i Norges Kystfiskarlag. Uansett tilknytning ville det vært en klar styrke om all organisering av fiskere kunne samles under en «paraply», med enhetlig innstilling utad i fiskerispørsmål.

Salslaget har et godt samarbeid med de andre salgslagene, gjennom Fiskesalslagenes Samarbeidsråd. Her blir det tatt opp felles saker – spesielt når det gjelder rammebetingelser og førstehandsomsetning – for best mulig å forsvare fiskernes rettigheter.

«Fisk i 100» (fisk i skolen) er et prosjekt som salgslagene deltar i for å gjøre fisk som mat, bedre kjent blant ungdom. Prosjektet startet i 1998 og har fått bred dekning i skolen og fremstår som et vellykket prosjekt.

I forhandlingene om en ny fiskeriattale for år

2002 ble det enighet mellom Norges Fiskarlag og Fiskeridepartementet om en ny avtale på totalt kr. 33 mill. i føringstilskudd. Dette ga en tildeling av føringstilskudd på kr. 2,7 mill. til Vest-Norges Fiskesalslag.

I meldingsåret er det avholdt 6 styremøter. 58 saker er tatt opp til behandling i styret.

1.1 Reguleringer/stopp i fisket

Seinotfisket

Det har ikke vært stopp eller reguleringer i seinotfisket i lagets distrikt i 2001. Det har i perioden frem til 01.06. vært gitt dispensasjon for direktehåvet netsei til filetering.

1.2 De enkelte fiskeslag

Kvitlange

Omsetningen av iset kvitlange i lagets distrikt i 2001 viser at nedgangen fra de foregående år fortsetter. Totalt ble det omsatt 804 tonn kappet råfisk til en førstehandsverdi av kr. 17,8 mill. Dette er en nedgang på 162 tonn eller 16,7%. Omsetningsverdien gikk ned med kr. 0,4 mill. eller 2%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. gikk derimot opp med kr. 3,31, fra kr. 18,84 til kr. 22,16.

Omsetningen av frossen kvitlange har også gått ned i 2001. Fra 457 tonn i 2000 til 361 tonn i 2001, en nedgang på 96 tonn eller 21%. Førstehandsverdien økte allikevel fra kr. 8,0 mill. i 2001 til kr. 8,5 mill. i 2001. En økning på kr. 0,5 mill. eller 6%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. økte med kr. 6,06, fra kr. 17,56 til kr. 23,62.

Brosme

Lagets omsetning av iset brosme forsetter den positive trenden fra 2000. Omsetningen gikk opp fra 315 tonn i 2000 til 409 tonn i 2001, en økning på 94 tonn eller 30%. Førstehandsverdien økte fra kr. 3,5 mill. til kr. 4,9 mill. en økning på kr. 1,4 mill. eller 41,4%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. gikk opp med kr. 0,96, fra kr. 11,06 til kr. 12,02.

Omsetningen av frossen brosme har steget sterkt i 2001. Fra 518 tonn i 2000 til 702 tonn i 2001, en økning på 184 tonn eller 35,4%. Førstehandsverdien steg fra kr. 6,2 mill. til kr. 10,4 mill. en økning på kr. 4,2 mill. eller 67,5%. Gjennomsnittsprisen økte med kr. 2,86 fra kr. 12,04 til kr. 14,90.

Skjellbrosme

Økningen i landingen av skjellbrosme har fortsatt fra 2000. Det ble landet 327 tonn i 2001 mot 148 tonn i 2000. Dette er en økning på 179 tonn eller hele 120,3%. Førstehandsverdien økte også fra kr. 0,6 mill. til kr. 3,2 mill., en økning på kr. 2,6 mill. eller hele 420%. Gjennomsnittsprisen økte også med kr. 5,72 fra kr. 4,21 til kr. 9,92.

Blålange

Blålange er som kjent et fiskeslag som regnes som bifangst i fisket etter kvitlange og brosme. Dette fiskeslaget hadde en nedgang fra 2000 til 2001. Det ble omsatt 51 tonn i 2001, en nedgang på 51 tonn eller 50%. Førstehandsverdien gikk ned med kr. 0,5 mill. eller 46,8%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. ble kr. 12,46 en økning på kr. 0,79 eller 6,7%.

Torsk

– Levende torsk

Totalt ble det omsatt 75 tonn levende torsk til en førstehandsverdi av kr. 1,6 mill. i 2001. Dette er en nedgang fra 2000 på 4 tonn, eller 5,4%. Verdien økte med kr. 0,56 mill. eller 3,6%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. økte med kr. 1,89 fra kr. 19,94 i 2000 til kr. 21,83 i 2001.

– Iset og frossen torsk

Omsetningen av iset og frossen torsk viser nedgang i både kvantum og verdi i 2001. Totalt ble det landet 2.268 tonn i 2001 mot 2.851 tonn i 2000. En nedgang på 583 tonn, eller 20,5%. Førstehandsverdien var på kr. 49,1 mill. i 2001 mot kr. 59,1 mill. i 2000. En nedgang på kr. 10 mill. eller 17%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. for iset torsk gikk opp med kr. 0,86 eller 4,4%. For frossen torsk gikk prisen opp med kr. 0,67 eller 3,1%.

– Frossen torskefilet

I 2000 ble det landet 222 tonn frossen torskefilet, det er ikke landet noe frossen torskefilet i 2001.

Sei

– Levende sei

Omsetningen av levende sei har gått ned i 2001. Det ble omsatt 3.696 tonn i 2001 mot 4.095 tonn i 2000, en nedgang på 399 tonn eller 9,7%. Omsetningsverdien gikk litt opp fra kr. 9,9 mill. i 2000 til kr. 10 mill. i 2001, en økning på kr. 0,1 mill. eller 1%. Gjennomsnittsprisen i 2001 ble kr. 2,72. I 2000 var den kr. 2,43 en økning på 12%.

– Iset og frossen sei

Omsetningen av sei viser en sterk oppgang i både kvantum og verdi. Det ble omsatt 5.797 tonn kappet sei til en verdi av kr. 36,2 mill. I kvantum er dette en oppgang på 1.559 tonn fra 2000, eller 36,8%. Verdien gikk opp med kr. 12,7 mill. eller 54,1%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. for iset sei i 2001 var kr. 6,16, mot kr. 5,50 i 2000, en økning på kr. 0,66 eller 12%. For frossen sei var gjennomsnittsprisen i 2001 kr. 7,55 mot kr. 6,99 i 2000, en økning på kr. 0,56 eller 8%.

Det blir fortsatt tilført vårt distrikt saltfisk sei fra andre salgslags områder, noe som gjør at kjøperne ikke tar imot så mye sei i vårt område.

– Frossen seifilet

Salget av den eneste fabrikktråleren fra vårt distrikt i år 2000 slår ut på denne omsetningen. Det lille som ble landet er fra kystfiskere i 2001.

Blåkveite

Omsetningen av blåkveite har gått opp fra 542 tonn i 2000 til 1.103 tonn i 2001. En økning på 561 tonn eller 103,4%. Verdien i 2001 er på kr. 26,2 mill. mot kr. 13,6 mill. i 2000, en økning på pr. 12,6 mill. eller 91,6%. Leveransene av blåkveite varierer fra år til år, da dette fiskeslaget regnes som bifangst for havfiskeflåten.

Pigghå

Fisket etter pigghå varierer fra år til år. Markedsprisen er også veldig variabel, derfor har ikke salslaget minstepris på dette fiskeslaget. I 2001 ble det landet 241 tonn mot 258 tonn i 2000, dette er en nedgang på 17 tonn eller 6,7%. Verdien har gått ned fra kr. 1,64 mill. i 2000 til kr. 1,62 mill. i 2001, en nedgang på kr. 0,02 mill. eller 1,4%. Gjennomsnittsprisen har steget fra kr. 6,35 i 2000 til kr. 6,71 i 2001.

Breiflabb

Fisket etter breiflabb økte kraftig på slutten av 90 årene, for første gang på flere år er det nå en nedgang både i kvantum og verdi. I 2001 ble det landet 276 tonn mot 312 tonn i 2000, en nedgang på 35 tonn. Verdien minket fra kr. 24,5 mill. i 2000 til kr. 22,9 mill. i 2001. Gjennomsnittsprisen på breiflabbhaler økte fra kr. 78,49 i 2000 til kr. 82,95 i 2001.

*Hyse**Iset og frossen hyse.*

Det ble i 2001 landet 1.126 tonn hyse til en verdi av kr. 21,0 mill., dette er en nedgang fra 2000 på 162 tonn eller 12,6% og verdimessig en nedgang på kr. 2,1 mill. eller 9,3%. Gjennomsnittsprisen økte med kr. 0,67 fra kr. 18,01 i 2000 til kr. 18,68 i 2001. Hyse blir mest fanget som bifangst i de tradisjonelle fiskeriene.

– Hysefilet

Det ble ikke landet hysefilet i 2001.

Lysing

Fisket etter lysing er blitt et viktig fiskeri for kystflåten i de senere årene. Det ble landet 117 tonn i 2001 mot 120 tonn i 2000, en nedgang på 3 tonn eller 3%. Verdien gikk ned fra kr. 4,5 mill. i 2000 til kr. 4,3 mill. i 2001, en nedgang på kr. 0,2 mill. eller 5,7%. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr. 37,52 i 2000 til kr. 36,50 i 2001.

Krabbe

I 2001 ble det i samarbeid med Sigurd Løkeland AS opprettet en henterute for krabbe fra Selje i nord til Atløy i sør. Det har ikke vært noen endringer i leveringsmuligheter i andre deler av lagets distrikt. Det ble i 2001 landet 327 tonn krabbe til en verdi av kr. 2,8 mill. Dette er en økning fra 2000 på 39 tonn. Gjennomsnittsprisen gikk opp fra kr. 7,75 i 2000 til kr. 8,81 i 2001.

Levende ål

I 2001 har vi solgt levende ål til en best mulig pris til enhver tid, i løpet av året. Det ble landet 40,4 tonn i 2001 mot 39,8 tonn i 2000, en oppgang på 0,6 tonn eller 1,6%. Verdien i 2001 var kr. 1,7 mill. mot kr. 1,4 mill. i 2000, en oppgang på kr. 0,3 mill. eller 23%. Gjennomsnittsprisen ble kr. 43,53 en oppgang på kr. 7,56 fra år 2000. Det gjøres oppmerksom på at etterbetalingen for 2000 kommer til uttrykk i verdi, men ikke i kvantum for 2001.

Steinbit

Fisket etter grå-, flekk- og blåsteinbit er bifangst for autolineflåten. Fisket etter blåsteinbit er blitt en større og større del av bifangsten de senere årene.

– Gråsteinbit

Det ble landet 56,3 tonn i 2001 mot 42,7 tonn i 2000, en økning på 13 tonn eller 31,7%. Verdien i 2001 var på kr. 0,7 mill. mot kr. 0,5 mill. i 2000, en økning på kr. 0,2 mill. eller 34,3%. Gjennomsnittsprisen gikk opp fra kr. 16,53 i 2000 til kr. 20,49 i 2001, en økning på kr. 3,96 eller 24%.

– Flekksteinbit

I 2001 ble det landet 123,8 tonn mot 47,7 tonn i 2000, en stor økning på 76,1 tonn eller hele 159,2%. Verdien i 2001 økte også mye – i fra kr. 0,8 mill. i 2000 til kr. 2,5 mill. en økning på kr. 1,7 mill eller hele 221,3%. Gjennomsnittsprisen gikk opp fra kr. 16,53 i 2000 til kr. 20,49 i 2001, en økning på kr. 3,96 eller 24%.

– Blåsteinbit

Omsetningen av dette fiskeslaget har steget enormt i 2001. Det ble landet 2.484 tonn i 2001 mot 535 tonn i 2000, en økning på 1.949 tonn eller 364,4%. Verdien i 2001 er på kr. 14,2 mill. i motsetning til kun kr. 2,5 mill. i 2000, en enorm økning på kr. 11,7 mill. eller 471,1%. Gjennomsnittsprisen har steget fra kr. 4,66 i 2000 til kr. 5,73 i 2001, en økning på kr. 1,07 eller 23%.

1.3 Utenlandske landinger

Det er ikke blitt landet frossen fisk fra utenlandske fartøy i lagets distrikt i 2001. Det er landet 95,9 tonn fersk fisk til en verdi av kr. 2,1 mill. med en gjennomsnittspris på kr. 21,94.

1.4 Landinger i utlandet

I 2001 landet fiskefartøy fra Vest-Norges Fiske-salslags distrikt 541 tonn i utlandet, til en verdi av kr. 5,2 mill. Dette er en økning i kvantum fra 2000 på 92 tonn, men verdien gikk ned med kr. 2,5 mill. fra 2000. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr. 17,28 i 2000 til kr. 9,73 i 2001.

1.5 Lagets økonomi

Etter en omsetning på kr. 280,8 mill. er regnskapet gjort opp med et overskudd på kr. 1.166.936,-.

Etter regnskapsårets utgang er det ikke inn-trått forhold som er av betydning for vurdering av resultatregnskapet og balanse.

Forøvrig vises til regnskapet for år 2001.

1.6 Sluttord

Salgslagets har i dag 7 ansatte hvorav 3 på deltid.

Antall sykedager har vært 71.

Salslaget er i ferd med å installere ny program-vare for drift. Dette er et samarbeidsprosjekt mel-lom Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, Vest-Nor-ges Fiskesalslag og Rogaland Fiskesalslag.

Arbeidsmiljøet må betegnes som godt.

Selskapet har ikke aktiviteter som forurensar det ytre miljø.

Utgangspunktet for styrets arbeid vil være å sikre fiskerne gode priser og betalingsbetingelser, samt like muligheter innenfor omsetningssyste-mene – avhengig av de rammebetingelser som myndighetene måtte vedta.

I årsregnskapet er fortsatt drift lagt til grunn, da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som skulle tilsi noe annet.

Styret takker lagets ansatte, medlemmer, fag-lag, myndigheter og andre samarbeidspartnere for et godt og konstruktivt samarbeid i året som har gått.

2 Styrets beretning for 2002

Driftsåret 2002 har vært et år der omsetningen kvantumsmessig er på linje med 2001, men verdi-en har gått noe ned. Gjennom laget ble det totalt omsatt 20.765 tonn omregnet til fersk kappet vekt, til en førstehandsverdi av kr. 258,4 mill. Dette er en nedgang på 153,9 tonn eller 0,7%. Verdien gikk ned med kr. 22,3 mill., som tilsvarer en nedgang på 8% sammenlignet med fjoråret. Gjennomsnittsprisen har gått ned med kr. 0,96 fra kr. 12,46 i 2001 – til kr. 11,50 i 2002 som tilsvarer en nedgang på 7,6%.

Prisutviklingen i 2002 har hatt en negativ trend, spesielt i 2. halvår. En vesentlig årsak er valutasitu-asjonen og et særnorsk høyt rentenivå som har forverret eksportindustriens konkurransevilkår. Torskeprisene sank med 13%, iset sei med 13,5%, frossen brosme med 23,4%, frossen lange med 30,9%, breiflabbhaler med 5%, og prisen på blåk-veite og hyse sank med henholdsvis 28,9% og 17%.

Det har ikke vært utenlandske landinger av frossen fisk i Salslagets distrikt i 2002, men det har vært landinger av utenlandsk fanget iset fisk. I 2002 ble det landet 280 tonn til en verdi av kr. 3,5 mill.

De 3 kjøperne som søkte om godkjenning som kontrollsenter for mottak av utenlandsk fanget frosset råstoff, har i løpet av året fått godkjent an-leggene – det har imidlertid ikke ført til landinger ennå.

Landinger i utlandet av fartøy fra salgslagets distrikt gikk opp fra 541 tonn i 2001 til 1.229 tonn i 2002. Verdien gikk opp fra kr. 5,2 mill. i 2001 til kr. 15,8 mill. i 2002. Snittprisen gikk opp fra kr. 9,73 til kr. 12,84.

Auksjonssamarbeidet for den mobile flåten, mellom Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, Vest-Norges Fiskesalslag og Norges Råfisklag avd. Kristiansund har fungert tilfredsstillende, der vi forsøker å ha mest mulig like auksjonsregler.

Salgslaget har ikke bokført tap på fordringene på våre kunder i år 2002.

Vest-Norges Fiskesalslag Salg AS ble opprettet i 1996 med kr. 500.000,- i aksjekapital. Dette selskapet har de siste årene vært nytt til omsetning av levende ål.

Salslaget har et godt samarbeid med de andre salgslagene, gjennom Fiskesalslagenes Samarbeidsråd. Her blir det tatt opp felles saker – spesielt anliggender som gjelder rammebetingelser og førstehåndsomsetning – for best mulig å forsvare fiskernes rettigheter. Det er faste møter hvert halvår, der også Norges Fiskarlag og Fiskeridepartementet deltar.

I forhandlingene om en ny fiskeriavtale for år 2002 ble det enighet mellom Norges Fiskarlag og Fiskeridepartementet om en ny avtale på totalt kr. 33 mill. i føringstilskudd. Dette ga en tildeling av føringstilskudd på kr. 2,7 mill. til Vest-Norges Fiskesalslag.

I meldingsåret er det avholdt 7 styremøter. 48 saker er tatt opp til behandling i styret.

2.1 Reguleringer/stopp i fisket

Seinotfisket

Det var stopp i seinotfisket fra 09.05.02 – 27.05.02, dette på grunn av stort låssatt kvantum innmeldt som skapte vansker for opptak innen rimelig tid.

I perioden fra 01.02. – 31.08. og fra 29.10. – 31.12.02 har det vært gitt dispensasjon for direktehåvet notsei til filetering.

2.2 De enkelte fiskeslag

Kvitlange

Omsetningen av iset kvitlange i lagets distrikt i 2002 viser en gledelig oppgang. Totalt ble det omsatt 1.357 tonn kappet råfisk til en førstehåndsverdi av kr. 31,1 mill. Dette er en oppgang på 553 tonn eller 68,8%. Omsetningsverdien gikk opp med kr. 13,2 mill. eller 74,4%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. gikk opp med kr. 0,74, fra kr. 22,16 til kr. 22,89.

Omsetningen av frossen kvitlange har også gått opp i 2002. Fra 361 tonn i 2001 til 694 tonn i 2002, en oppgang på 333 tonn eller 92%. Førstehåndsverdien økte fra kr. 8,5 mill. i 2001 til kr. 11,3 mill. i 2002. En økning på kr. 2,8 mill. eller 32,8%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. gikk ned med kr. 7,29, fra kr. 23,62 til kr. 16,33.

Brosme

Lagets omsetning av iset brosme viser en liten økning i kvantum, men nedgang i verdi. Omsetningen gikk opp fra 409 tonn i 2001 til 423 tonn i 2002, en økning på 13,5 tonn eller 3,3%. Førstehåndsverdien minket fra kr. 4,9 mill. til kr. 4,7 mill. en nedgang på kr. 0,18 mill. eller 3,8%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. gikk ned med kr. 0,83, fra kr. 12,02 til kr. 11,19.

Omsetningen av frossen brosme har steget noe mer i kvantum, men også denne har sunket i verdi i 2002. Fra 702 tonn i 2001 til 900 tonn i 2002, en økning på 198 tonn eller 28,3%. Førstehåndsverdien sank fra kr. 10,4 mill. til kr. 10,3 mill. en nedgang på kr. 0,18 mill. eller 1,7%. Gjennomsnittsprisen gikk ned med kr. 3,48 fra kr. 14,90 til kr. 11,42.

Skjellbrosme

Landingene av skjellbrosme har etter en oppgang i 2001 nå sunket igjen. Det ble landet 225 tonn i 2002 mot 327 tonn i 2001. Dette er en nedgang på 103 tonn eller 31,3%. Førstehåndsverdien minket også fra kr. 3,2 mill. til kr. 1,7 mill., en nedgang på kr. 1,5 mill. eller 48%. Gjennomsnittsprisen minket også med kr. 2,39 fra kr. 9,92 til kr. 7,54.

Blålange

Blålange er som kjent et fiskeslag som regnes som bifangst i fisket etter kvitlange og brosme. Landingene av dette fiskeslaget ligger omtrent på samme nivå i 2002 som i 2001 når det gjelder kvantum, men det har også her vært nedgang i verdi. Det ble omsatt 51 tonn i 2002 – omtrent som i 2001. Førstehåndsverdien gikk ned med kr. 0,15 mill. eller 23,1%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. ble kr. 9,53 en nedgang på kr. 2,94 eller 23,6%.

Torsk

– Levende torsk

Totalt ble det omsatt 86 tonn levende torsk til en førstehåndsverdi av kr. 2,0 mill. i 2002. Dette er en oppgang fra 2001 på 11 tonn, eller 14,7%. Verdien økte med kr. 0,4 mill. eller 25%. Gjennomsnittsprisen

sen pr. kg. økte med kr. 1,99 fra kr. 21,83 i 2000 til kr. 23,81 i 2002.

– Iset og frossen torsk

Omsetningen av iset torsk viser nedgang i både kvantum og verdi i 2002. Totalt ble det landet 839 tonn i 2002 mot 887 tonn i 2001. En nedgang på 48 tonn, eller 5,4%. Førstehåndsverdien var på kr. 16,1 mill. i 2002 mot kr. 18,1 mill. i 2001. En nedgang på kr. 2 mill. eller 11%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. for iset torsk gikk ned med kr. 1,20 til kr. 19,28. Omsetningen av frossen torsk gikk derimot opp i 2002. Totalt ble det landet 2.377 tonn i 2002 mot 1.380 tonn i 2001. En oppgang på 997 tonn eller 72,2%. Førstehåndsverdien steg fra kr. 30,9 mill. i 2001 til kr. 44,1 mill. i 2002 en økning på kr. 13,2 mill. eller 42,5%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. gikk ned med kr. 3,87 til kr. 18,56.

Sei

– Levende sei.

Omsetningen av levende sei har gått opp i 2002. Det ble omsatt 4.649 tonn i 2002 mot 3.695 tonn i 2001, en oppgang på 954 tonn eller 25,8%. Omsetningsverdien gikk opp fra kr. 10 mill. i 2001 til kr. 13 mill. i 2002, en økning på kr. 3 mill. eller 30%. Gjennomsnittsprisen i 2002 ble kr. 2,81. I 2001 var den kr. 2,72 – en økning på 3,4%.

– Iset og frossen sei.

Omsetningen av sei viser nedgang i både kvantum og verdi. Det ble omsatt 5.168 tonn kappet sei til en verdi av kr. 28,6 mill. I kvantum er dette en nedgang på 630 tonn fra 2001, eller 10,9%. Verdien gikk ned fra 2001 med kr. 7,6 mill. eller 21%. Gjennomsnittsprisen pr. kg. for iset sei i 2002 var kr. 5,33, mot kr. 6,16 i 2001, en nedgang på kr. 0,83 eller 13,5%. For frossen sei var gjennomsnittsprisen i 2002 kr. 7,85 mot kr. 7,55 i 2001, en økning på kr. 0,30 eller 4%.

Det blir fortsatt tilført vårt distrikt saltfisk sei fra andre salgslags områder, noe som gjør at kjøperne ikke tar imot så mye i seisesongen.

Blåkveite

Omsetningen av blåkveite har gått ned fra 1.103 tonn i 2001 til 847 tonn i 2002. En nedgang på 256 tonn eller 23,2%. Verdien i 2002 er på kr. 14,3 mill. mot kr. 26,2 mill. i 2001, en nedgang på kr. 11,9 mill. eller 45,4%. Leveransene av blåkveite varierer mye fra år til år, da dette fiskeslaget regnes som bifangst for havfiskeflåten.

Pigghå

Markedsprisen på pigghå varierer veldig, derfor har ikke salslaget minstepris på dette fiskeslaget. I 2002 ble det landet 176 tonn mot 241 tonn i 2001, dette er en nedgang på 64 tonn eller 26,8%. Verdien har gått ned fra kr. 1,62 mill. i 2001 til kr. 0,88 mill. i 2002, en nedgang på kr. 0,74 mill. eller 45,6%. Gjennomsnittsprisen har sunket fra kr. 6,71 i 2001 til kr. 4,98 i 2002.

Breiflabb

Nedgangen i landinger av breiflabb fortsetter. I 2002 ble det landet 214 tonn mot 276 tonn i 2001, en nedgang på 62 tonn. Verdien minket fra kr. 22,9 mill. i 2001 til kr. 16,9 mill. i 2002. Gjennomsnittsprisen på breiflabbhaler sank fra kr. 82,95 i 2001 til kr. 78,85 i 2002.

Hyse

– Iset og frossen hyse.

Det ble i 2002 landet 1.378 tonn hyse til en verdi av kr. 21,3 mill. dette er en oppgang fra 2001 på 252 tonn eller 22,3% og verdimessig en liten oppgang på kr. 0,3 mill. eller 1,5%. Gjennomsnittsprisen sank med kr. 3,18 fra kr. 18,68 i 2001 til kr. 15,50 i 2002.

Lysing

Det ble landet 105 tonn i 2002 mot 116 tonn i 2001, en nedgang på 11 tonn eller 10%. Verdien gikk ned fra kr. 4,3 mill. i 2001 til kr. 3,3 mill. i 2002, en nedgang på kr. 1 mill. eller 21,5%. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr. 36,50 i 2001 til kr. 31,82 i 2002.

Krabbe

I 2001 ble det i samarbeid med Sigurd Løkeland AS opprettet en henterute for krabbe fra Selje i nord til Atløy i sør, denne ruten ble opprettholdt i 2002 og utvidet til henting også fra Solund og Gulen. Det har ikke vært noen endringer i leveringsmuligheter i andre deler av lagets distrikt. Det ble i 2002 landet 466 tonn krabbe til en verdi av kr. 3,8 mill. Dette er en økning fra 2001 på 139 tonn. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr. 8,81 i 2001 til kr. 8,27 i 2002.

Levende ål

Det ble landet 41,2 tonn i 2002 mot 40,4 tonn i 2001, en oppgang på 0,8 tonn eller 1,8%. Verdien i 2002 var kr. 1,3 mill. mot kr. 1,7 mill. i 2001, en nedgang på kr. 0,4 mill. eller 27%. Gjennomsnittsprisen ble kr. 31,19 en nedgang på 12,34 mot 2001. I siste del av ålesesongen falt prisen betydelig, da markedet ble mettet med oppdrettsål.

Steinbit

Fisket etter grå-, flekk- og blåsteinbit er stort sett bifangst for autolineflåten. Interesse for direktefiske etter blåsteinbit har variert mye de senere årene.

– Gråsteinbit

Det ble landet 47,8 tonn i 2002 mot 56,3 tonn i 2001, en nedgang på 8,5 tonn eller 15%. Verdien i 2002 var på kr. 0,4 mill. mot kr. 0,7 mill. i 2001, en nedgang på kr. 0,3 mill. eller 46,4%. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr. 13,65 i 2001 til kr. 8,61 i 2002, en nedgang på kr. 5,04 eller 36,9%.

– Flekksteinbit

I 2002 le det landet 237,5 tonn mot 123,8 tonn i 2001, en økning på 113,7 tonn eller 91,8%. Verdien i 2002 økte også mye i fra kr. 2,5 mill. i 2001 til kr. 4,3 mill. en økning på kr. 1,8 mill eller 71,1%. Gjennomsnittsprisen gikk ned fra kr. 20,49 i 2001 til kr. 18,28 i 2002, en nedgang på kr. 2,21 eller 10,8%.

– Blåsteinbit

Omsetningen av dette fiskeslaget har gått kraftig ned i 2002. Det ble landet 673 tonn i 2002 mot 2.484

tonn i 2001, en nedgang på hele 1.811 tonn eller 72,9%. Verdien i 2002 er på kr. 2,6 mill. i motsetning til kr. 14,2 mill. i 2001, en nedgang på kr. 11,6 mill. eller 81,4%. Gjennomsnittsprisen har sunket fra kr. 5,73 i 2001 til kr. 3,94 i 2002, en nedgang på kr. 1,79 eller 31,2%.

2.3 Lagets økonomi.

Etter en omsetning på kr. 258,4 mill. er regnskapet gjort opp med et overskudd på kr. 667.305,-.

Etter regnskapsårets utgang er det ikke inntrått forhold som er av betydning for vurdering av resultatregnskapet og balanse.

Forøvrig vises til regnskapet for år 2002.

2.4 Sluttord

Salgslagets har i dag 7 ansatte hvorav 3 på deltid.

Antall sykedager har vært 85, hvorav hovedtyngden er en langtidssykemeldig.

Arbeidsmiljøet må betegnes som godt.

Selskapet har ikke aktiviteter som forurensar det ytre miljø.

Utgangspunktet for styrets arbeid vil være å sikre fiskerne gode priser og betalingsbetingelser, samt like muligheter innenfor omsetningssystemene – avhengig av de rammebetingelser som myndighetene måtte vedta.

I årsregnskapet er fortsatt drift lagt til grunn, da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som skulle tilsi noe annet.

Styret takker lagets ansatte, medlemmer, faglag, myndigheter og andre samarbeidspartnere for et godt og konstruktivt samarbeid i året som har gått.

Vedlegg 5

Utdrag av årsmeldingene for Rogaland Fiskesalgslag 2001 og 2002

1 Styrets beretning for 2001

1.1 Driften

Det er for beretningsåret 2001 – Salgslagets 55. – avholdt 5 styremøter. I alt er det behandlet 49 saker, 12 referatsaker og 37 vedtaksaker.

Med den strukturen det er på omsetningen og den datamengden som går gjennom selskapet, vil det sette store krav til program- og maskinvaren på datasiden.

Det er fortsatt selskapets målsetning å være fullt oppdatert på datasiden for der igjennom å kunne foreta avregninger og oppgjør til riktig tid og gi interesserte aktører ferskest mulige statistikker. I løpet av året er det foretatt store endringer på programsiden som først vil gi full uttelling i løpet av 2002.

Sammen med de andre salgslagene er selskapet med i prosjektet «Fisk i 100» (fisk i skolen) som ble startet i 1998 og som går over 5 år. Prosjektet har som målsetning å gjøre fisk som mat og næring bedre kjent blant barn og ungdom.

Salgslagsavgiften har i 2001 vært 2,50 % for leveringer i Norge og 1,75 % for leveringer i utlandet.

Regnskapet er gjort opp med et overskudd på kr. 1 197 871 etter skatt og er disponert slik:

Avsatt til felleseid andelskapital	kr.	293 300
Avsatt til annen egenkapital	kr.	904 571

Regnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

Arbeidsmiljøet er godt.

Det totale sykefravær var på 15 dager i løpet av året og det har ikke vært skader eller ulykker på arbeidstedet.

Selskapet forurensar ikke det ytre miljø.

1.2 Organisasjon

I løpet av året har det vært levert fangster fra 425 registrerte og 464 uregistrerte fiskere.

Salgslaget har ved årsskiftet 3 ansatte i heltidsstillinger.

1.3 Norges Fiskarlag

Regnskapet er belastet med kr. 32 600 som er Rogaland Fiskesalgslag S/L sitt kjøp av tjenester fra Norges Fiskarlag.

1.4 Førstehåndsomsetningen for fisk

Året 2001 har vært preget av et meget godt rekefiske, mens derimot totalkvantumet viser en nedgang på hele 19 % fra året før.

Seifisket var på nivå med fjoråret fram til sommeren, men kvotebegrensningen førte til et ubetydelig seifiske i 2. halvår i forhold til fjoråret.

Landanleggene i Rogaland har kapasitet til å ta imot mer råstoff, noe som vil kunne føre til en mer effektiv og jevn produksjon.

Andelen av leveringer i utlandet viser en liten nedgang fra tidligere år og var i 2001 på ca. 21 %. Dette inkluderer leveranser fra to bomtrålere.

Utenlandske fiskeres levering i Rogaland viser en økning og utgjør nå 2,5 % av brutto omsetning.

Det har vært avholdt 2 ordinære møter med kjøperne i Rogaland.

Førstehåndsomsetningen gjennom Laget har vært drevet etter samme prinsipper som tidligere.

Verdien av 1. håndsomsetningen utgjorde kr. 188 666 386 som er en økning på kr. 9 104 965 i forhold til i fjor. Det totale kvantum har gått ned fra 11.943 tonn i 2000 til 9.622 tonn (kappa vekt) i 2001.

Pr. 31.12.01 hadde følgende firma gyldig kjøpetillatelse:

Sirevaag A/S, Sirevåg	fisk og skalldyr
FONN Egersund AS, Egersund	fisk og skalldyr
Kjell Meling, Kvitsøy	skalldyr
Koralfisk AS, Husøy	fisk og skalldyr
Kvitsøy Preserving AS, Kvitsøy	skalldyr
Neptun Stavanger A/S, Stavanger	fisk og skalldyr
Prima Seafood AS, Skudeneshavn	fisk og skalldyr
Skude Fryseri A/S, Skudeneshavn	fisk og skalldyr
Utsira Fiskeindustri A/S, Utsira	fisk og skalldyr
Vassøy Krabbe, Vassøy	fisk og skalldyr
Rennesøy Reker, Rennesøy	fisk og skalldyr
Kvitsøy Seatrading, Kvitsøy	fisk og skalldyr
Våjen Fisk AS, Vedavågen	fisk og skalldyr
Rennesøy Krabbe, Rennesøy	krabbe
Åkra Fisk, Åkrehamn	fisk og skalldyr
Vea Havprodukter	krabbe
Romseland & Co., Hervik	ål
Rennesøy Fisk og Skalldyr	fisk og skalldyr

Andre mottakstasjoner (understasjoner)

Thorleif Ydstebø, Kvitsøy
 Hellvik Fiskemottak (FONN), Hellvik
 Erling Østebøvik, Skjoldastraumen
 Johs. Ørnes, Skartveit
 Romseland & Co, Hervik
 Jostein Hjorteland, Skiftun
 Åkra Sjømat, Åkrehamn

Dispensasjoner for kaisalg til forbruker

Det er i 2001 innvilget 64 dispensasjoner for salg av fisk og skalldyr direkte fra båt til forbruker. Dette representerer en omsetning på kr. 9 228 007,-.

1.5 Fiskeomsetningen

Av de enkelte fiskesorter ble det levert

2001	Mengde (tonn)	Pris	Verdi (kappa vekt)
Sei	3.234	7,11	23.0 mill. kr
Torsk	580	21,03	12.2 mill. kr
Hyse	231	12,46	2.8 mill. kr
Lyr	218	11,28	2,4 mill. kr
Lange	129	11,00	1,4 mill. kr
Piggvar	43	73,15	3,1 mill. kr
Rødspette	1.043	15,60	16,2 mill. kr
Sjötunge	69	91,26	6,3 mill. kr
Pigghå	274	9,69	2,6 mill. kr
Breiflabb	165	76,62	12,6 mill. kr

2000	Mengde (tonn)	Pris	Verdi (kappa vekt)
Sei	6.302	6,05	38,1 mill. kr
Torsk	872	19,42	16,9 mill. kr
Hyse	461	11,61	5,3 mill. kr
Lyr	213	10,80	2,3 mill. kr
Lange	166	10,07	1,6 mill. kr
Piggvar	37	75,45	2,8 mill. kr
Rødspette	629	14,62	9,2 mill. kr
Sjötunge	161	76,91	12,3 mill. kr
Pigghå	172	10,59	1,8 mill. kr
Breiflabb	112	67,87	7,6 mill. kr

I tallene for sei er inkludert 128 tonn notsei.

Omsetningssituasjonen for reker

Rekefisket utgjorde 46 % av Salgslagets 1. händs-omsetning.

Totalkvantumet viser en økning på 897 tonn i 2001 (fra 1.951 tonn i 2000 til 2.848 tonn i 2001).

Kvotene for Nordsjøen og Skagerrak har vært slått sammen og fordelt pr. båt med 35 tonn i den første 4-måneders perioden og 30 tonn i de to siste. Totalkvoten ble ikke fisket opp i noen av kvote-periodene og derfor ble båtkvoten opphevet i alle tre periodene. Årsfangsten for reker viser at det var igjen 838 tonn av den totale kvote på 8.040 tonn reker i Skagerrak og Nordsjøen.

– Råreker

Kvantumet med råreker er gått opp fra 1.003 tonn i 2000 til 1.531 tonn i 2001. Prisene har dessverre gått ned fra kr. 14,12 pr. kg til kr. 13,92.

Den tollfrie kvoten til EU for pillede reker i lake var oppbrukt pr. 02.08.01. Gjennom hele året har det vært et press på prisen for råreker og vi har vært nødt til å redusere minsteprisen tre ganger i løpet av året.

– Salt/sjøkokte reker

Saltkokte reker har et kvantum på 583 tonn, en økning på 192 tonn fra 2000. Gjennomsnittsprisen har imidlertid gått ned fra kr. 49,55 i 1999 til kr. 47,91 i 2001.

Sjøkokte reker viser også en økning i kvantum, fra 556 tonn i 2000 til 733 tonn i 2001. Prisene viser en fortsatt økning og er gått opp fra kr. 50,82 i 2000 til kr. 52,43 i 2001.

– Eksport av kokte reker til Sverige

Minsteprisen for sjø- og saltkokte reker til Sverige har vært kr. 34,00 i hele perioden. Det ble eksportert 369 tonn til en gjennomsnittspris på kr. 40,05. Den tollfrie kvoten på 800 tonn kokte reker var brukt opp pr. 15.08.01. Den tollfrie kvoten vil være den samme i 2002.

– Rekekonger

Det er levert 69 tonn rekekonger. Dette er en nedgang på 38 tonn fra fjoråret, mens gjennomsnittsprisen har gått opp fra kr. 58,16 til kr. 60,31.

Hummer

Kvantumet med hummer som er solgt gjennom Laget viser en nedgang fra året før, fra 10.099 kg i 2000 til 7.803 kg i 2001. Prisene derimot har vist en positiv utvikling fra kr. 219,40 i 2000 til kr. 233,54 i 2001.

Ål

Fra fjoråret er det viss optimisme i åleomsetningen og det er en økende interesse for ålefisket.

Totalkvantumet har gått opp fra 47.910 kg til 60.476 kg, samtidig som prisen for gul ål har gått opp fra kr. 37,85 til kr. 44,83. Den tilsvarende økningen for blank ål er fra kr. 41,57 til kr. 47,01.

Carl Lauridsen Aps, Danmark og FONN Egersund AS har stått for kjøpet også dette året.

Krabbe

Minsteprisen for krabbe til produksjon ble øket til kr. 7,00 pr. kg med virkning fra 27.08.01.

Krabbeprodusentene har et skrikende behov for mer råstoff. I den forbindelse er det startet forsøk med føring av krabbe fra Egersund til

Karmøy. Til dette er det utbetalt et føringstilskudd på kr. 0,60 pr. kg.

Den totale mengde krabbe som er solgt gjennom Laget er gått ned fra 382 tonn til 332 tonn.

1.6 Samarbeid med andre salgslag

I tillegg til det generelle samarbeidet med andre salgslag gjennom Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd, har vi et samarbeid med Skagerakfisk S/L på reker og Vest-Norges Fiskesalgslag på ål.

1.7 Minsteprisforhandlinger

Det ble avholdt ordinære prisforhandlinger i januar og september.

I tillegg har det vært avholdt telefonmøter vedr. rekeprisene og åleprisene når markedssituasjonen tilsa det.

I forhandlingene har vært benyttet prissammenligninger med andre salgslag, samtidig som den aktuelle markedssituasjonen har vært hensyntatt.

1.8 Kassapoolen

Det er kjøpt inn 4.046 kasser og 10 fiskekar til utprøving på større båter i 2001. Poolen er finansiert med et trekk på fisker og kjøper med 6 øre pr. kg.

Fiskemottakene Koralfisk AS, Husøy, Sirevaag AS, Sirevåg og FONN Egersund A/S, Egersund har stått for rengjøringen av kassene til en godtgjørelse på kr. 2,10 pr. stk. Den totale belastning for kassavask beløper seg til kr. 563 518,- mot kr. 732 236,- i 2000.

Kontoen hos Rogaland Fiskesalgslag S/L viser pr. 31.12.01 en positiv balanse på kr. 165 132,- mot kr. 191 530,- året før.

Følgende personer har administrert poolen: Torger Torgersen, formann, kjøpernes representant, Ludvig Egge, kjøpernes representant, Berner Høie, fiskernes representant, Tore Kr. Knutsen, fiskernes representant, Arne Mong, fiskernes representant

1.9 Fiskeriavtalen 2001

Tilskuddsordninger

Føring

Overført udisponerte midler	
fra 2000	kr. 223 673
Bevilget 2001	kr. 900 000
	kr. 1 123 673

Disponering av tilskuddsmidlene

Føringstilskudd reker/krabbe	kr.	238 195
Føringstilskudd fisk	kr.	670 819

1.10 Fiskeriavtalen 2002

	mill. kr.
Føringstilskudd	33,0
Dette fordeler seg slik:	
Norges Råfisklag	22,0
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag	0,1
Vest-Norges Fiskesalslag	2,7
Rogaland Fiskesalgslag S/L	1,0
Skagerakfisk S/L	1,5
Norges Sildesalgslag	5,7
Total bevilgning for 2002	120,0

1.11 Fiskernes ulykkeskasse

Fiskernes Ulykkeskasse hadde ved utgangen av 2001 dette styret: Jan Skjervø, Trondheim, formann, Hilmar Blikø, Måneset, nestformann, Otto Benjaminson, Halsnøy, Kjell Paulsen, Bergen

Utligningssummen var i 2000 kr. 400 000.

Stønadssummen var i 2000 kr. 35 000 ved ulykkesdød og kr. 40 000 ved 100 % medisinsk invaliditet som følge av ulykkeshendinger.

Samlede utbetalinger i 2000 var kr. 468 900.

2 Styrets beretning for 2002**2.1 Driften**

Det er for beretningsåret 2002 – Salgslagets 56. – avholdt 5 styremøter. I alt er det behandlet 37 saker, 22 referatsaker og 15 vedtaksaker.

Investeringsene på datasiden som ble foretatt i 2001 har gitt full uttelling i løpet av året. Dette har ført til at vi er bedre oppdaterte på datasiden enn noen gang og gjør oss bedre i stand til å gi interesserte aktører ferskest mulige statistikker direkte eller på vår hjemmeside www.rogfisk.no.

Sammen med de andre salgslagene er selskapet med i prosjektet «Fisk i 100» (fisk i skolen) som ble startet i 1998 og som går over 5 år. Prosjektet har som målsetning å gjøre fisk som mat og næring bedre kjent blant barn og ungdom.

Salgslagsavgiften har i 2002 vært 2,50 % for leveringer i Norge og 1,75 % for leveringer i utlandet.

Regnskapet er gjort opp med et overskudd på kr. 740 488 etter skatt og er disponert slik:

Avsatt til felleseid andelskapital	kr.	250 219
Avsatt til annen egenkapital	kr.	490 269

Regnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

Arbeidsmiljøet er godt.

Det totale sykefravær var på 10 dager i løpet av året og det har ikke vært skader eller ulykker på arbeidssstedet.

Selskapet forurensar ikke det ytre miljø.

2.2 Organisasjon

I løpet av året har det vært levert fangster fra totalt 520 registrerte norske fiskere, hvorav 430 fra Rogaland. I tillegg har vi hatt leveranser fra 408 uregistrerte fiskere.

Salgslaget har ved årsskiftet 3 ansatte i heltidsstillinger.

2.3 Norges Fiskarlag

Regnskapet er belastet med kr. 28 900 som er Rogaland Fiskesalgslag S/L sitt kjøp av tjenester fra Norges Fiskarlag.

2.4 Førstehåndsomsetningen for fisk

Året 2002 har vært preget av et normalt rekefiske, mens totalkvantumet viser en nedgang på 6 % fra året før.

De aller fleste markeder har vært presset, noe som har ført til prisnedgang for flere fiskesorter.

Andelen av leveringer i utlandet viser en nedgang fra tidligere år og var i 2002 på ca. 16 %. Dette inkluderer leveranser fra to bomtrålere.

Utenlandske fiskeres (33) levering i Rogaland viser en økning og utgjør nå 3,1 % av brutto omsetning.

Det har vært avholdt 2 ordinære prisforhandlingsmøter med kjøperne i Rogaland. I tillegg har det vært avholdt 2 møter med kjøperne om omsetningsformer hvor dispensasjonssalg har vært hovedtema, 2 møter med rekeprodusentene om markedssituasjonen for råraker og flere telefonmøter om prisen på kokte reker.

Førstehåndsomsetningen gjennom Laget har vært drevet etter samme prinsipper som tidligere.

Verdien av 1. håndsomsetningen utgjorde kr. 161 344 675 som er en nedgang på kr. 27 321 711 i forhold til i fjor. Det totale kvantum

har gått ned fra 9.622 tonn i 2001 til 9.063 tonn (kappa vekt) i 2002.

Pr. 31.12.02 hadde følgende firma gyldig kjøpetillatelse:

Sirevaag A/S, Sirevåg
FONN Egersund AS, Egersund
Koralfisk AS, Husøy
Neptun Stavanger A/S, Stavanger
Prima Seafood AS, Skudeneshavn
Skude Fryseri A/S, Skudeneshavn
Vassøy Krabbe AS, Vassøy
Rennesøy Reker AS, Rennesøy
Kvitsøyfisk AS, Kvitsøy
Våjen Fisk AS, Vedavågen
Åkra Sjømat, Åkrehamn
Romseland & Co., Hervik
Rennesøy Fisk og Skalldyr, Rennesøy
Scan Seafood AS, Haugesund

Andre mottakstasjoner (understasjoner)

Hellvik Fiskemottak, Hellvik
Erling Østebøvik, Skjoldastraumen
Johs. Ørnes, Skartveit
Romseland & Co, Hervik
Jostein Hjorteland, Skiftun

Dispensasjoner for kaisalg til forbruker

Det er i 2002 innvilget 51 dispensasjoner for salg av fisk og skalldyr direkte fra fisker til forbruker, mot 64 året før. Dette representerer en omsetning på kr. 8 183 856.

2.5 Fiskeomsetningen

Av de enkelte fiskesorter ble det levert

2001	Mengde (tonn)	Pris	Verdi (kappa vekt)
Sei	3.234	7,11	23.0 mill. kr
Torsk	580	21,03	12.2 mill. kr
Hyse	231	12,46	2.8 mill. kr
Lyr	218	11,28	2,4 mill. kr
Lange	129	11,00	1,4 mill. kr
Piggvar	43	73,13	3,1 mill. kr
Rødspette	1.043	15,60	16,2 mill. kr
Sjötunge	69	91,26	6,3 mill. kr
Pigghå	274	9,69	2,6 mill. kr
Breiflabb	165	76,61	12,6 mill. kr

2002	Mengde (tonn)	Pris	Verdi (kappa vekt)
Sei	3.290	4,82	15,8 mill. kr
Torsk	488	21,76	10,6 mill. kr
Hyse	284	10,58	3,0 mill. kr
Lyr	179	11,24	2,0 mill. kr
Lange	105	10,08	1,0 mill. kr
Piggvar	38	73,32	2,8 mill. kr
Rødspette	835	14,72	9,2 mill. kr
Sjötunge	161	76,91	12,2 mill. kr
Pigghå	179	8,28	1,4 mill. kr
Breiflabb	133	69,35	9,2 mill. kr

I tallene for sei er inkludert 712 tonn notsei.

2.6 Omsetningssituasjonen for reker

Rekefisket utgjorde 53 % av Salgslagets 1. håndsomsetning.

Totalkvantumet viser en nedgang på 136 tonn i 2002 (fra 2.848 tonn i 2001 til 2.712 tonn i 2002).

Kvotene for Nordsjøen og Skagerrak har vært slått sammen og fordelt pr. båt med 35 tonn i den første 4-måneders perioden og 30 tonn i de to siste. Totalkvoten ble ikke fisket opp i noen av kvoteperiodene og derfor ble båtkvoten opphevet i alle tre periodene. Årsfangsten for reker viser at det var igjen 513 tonn av den totale kvote på 8.040 tonn reker i Skagerrak og Nordsjøen.

– *Råreker*

Kvantumet med råreker er gått ned fra 1.531 tonn i 2001 til 1.428 tonn i 2002. Prisene har vært under et konstant press gjennom hele året og vi har måttet akseptere dramatiske reduksjoner i minsteprisene. Dette har ført til at gjennomsnittsprisen for råreker har gått ned fra kr. 13,92 pr. kg til kr. 11,74. I tillegg ble det fra 23.08 innført ukekvote for alle råreker unntatt de største.

Den tollfrie kvoten til EU for pillede reker i lake ble ikke oppbrukt i løpet av året.

– *Salt/sjøkokte reker*

Saltkokte reker har et kvantum på 416 tonn, en nedgang på 167 tonn fra 2001. Gjennomsnittsprisen har imidlertid gått opp fra kr. 47,91 i 2001 til kr. 52,51 i 2002. Sjøkokte reker viser en økning i kvantum, fra 733 tonn i 2001 til 867 tonn i 2002. Prisene viser en fortsatt økning og er gått opp fra kr. 52,43 i 2001 til kr. 54,60 i 2002.

– *Eksport av kokte reker til Sverige*

Minsteprisen for sjø- og saltkokte reker til Sverige har vært kr. 35,00 i hele perioden. Det ble eksport-

ert 234 tonn saltkokte reker til en gjennomsnittspris på kr. 42,70, mot 369 tonn til kr. 40,05 året før.

Eksporten av sjøkokte reker øker stadig og kom opp i et kvantum på 86 tonn til en gjennomsnittspris på kr. 36,79 pr. kg.

Den tollfrie kvoten på 800 tonn kokte reker var brukt opp pr. 24.10.02. Den tollfrie kvoten vil være den samme i 2003.

– Rekekonger

Det er levert 28 tonn rekekonger. Dette er en nedgang på 41 tonn fra fjoråret, samtidig har gjennomsnittsprisen gått ned fra kr. 60,31 til kr. 58,02.

Hummer

Kvantumet med hummer som er solgt gjennom Laget viser en nedgang fra året før, fra 7.803 kg i 2001 til 5.799 kg i 2002. Prisene har også vist en negativ utvikling fra kr. 233,54 i 2001 til kr. 206,22 i 2002.

Ål

Interessen for ålefisket er fortsatt til stede selv om det omsetningsmessig har vært et vanskelig år.

Totalkvantumet har gått opp fra 60.476 kg til 69.920 kg, men samtidig har prisen for gul ål gått ned fra kr. 44,83 til kr. 35,10. Den tilsvarende nedgangen for blank ål er fra kr. 47,01 til kr. 33,28. Prisforskjellen i markedet er mer betinget av størrelse enn blank/gul ål.

Carl Lauridsen Aps, Danmark og FONN Egersund AS har stått for kjøpet også dette året.

Krabbe

Minsteprisen for krabbe til produksjon har vært kr. 7,00 pr. kg hele året.

Krabbeprodusentene har fått brukbart med råstoff til sin produksjon. Det har ikke vært noe føring av krabbe fra Egersund til Karmøy dette året.

Den totale mengde krabbe som er solgt gjennom Laget er gått opp fra 332 tonn til 399 tonn.

2.7 Samarbeid med andre salgslag

I tillegg til det generelle samarbeidet med andre salgslag gjennom Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd, har vi et samarbeid med Skagerakfisk S/L på reker og Vest-Norges Fiskesalgslag på ål.

2.8 Minsteprisforhandlinger

Det ble avholdt ordinære prisforhandlinger i januar og september.

I tillegg har det vært avholdt telefonmøter vedr. rekeprisene og åleprisene når markedssituasjonen tilsa det.

I forhandlingene har vært benyttet pris-sammenligninger med andre salgslag, samtidig som den aktuelle markedssituasjonen har vært hensyntatt.

2.9 Kassapoolen

Det er kjøpt inn 936 kasser i løpet av året. Poolen er finansiert med et trekk på fisker og kjøper med 6 øre pr. kg.

Fiskemottakene Koralfisk AS, Husøy, Sirevaag AS, Sirevåg og FONN Egersund A/S, Egersund har stått for rengjøringen av kassene til en godtgjørelse på kr. 2,50 pr. stk.

Den totale belastning for kassavask beløper seg til kr. 538 329 mot kr. 563 518,- i 2001. Kontoen hos Rogaland Fiskesalgslag S/L viser pr. 31.12.01 en positiv balanse på kr. 313.216 mot kr. 165.132 året før.

Følgende personer har administrert poolen: Torger Torgersen, formann, kjøpernes representant, Ludvig Egge, kjøpernes representant, Berner Høie, fiskernes representant, Tore Kr. Knutsen, fiskernes representant, Arne Mong, fiskernes representant

2.10 Fiskeriavtalen 2002

Tilskuddsordninger

Føring

Overført udisponerte midler		
fra 2001	kr.	214 659
Bevilget 2002	kr.	1 000 000
	kr.	1 214 659

Disponering av tilskuddsmidlene

Føringstilskudd reker/krabbe	kr.	182 907
Føringstilskudd fisk	kr.	741 732
Føringstilskudd notsei	kr.	290 020

I tillegg er det brukt av inndratte midler kr. 194 133 til føring av notsei.

2.11 Fiskeriavtalen 2003

	mill. kr
Føringstilskudd	33,0
Dette fordeler seg slik:	
Norges Råfisklag	19,5
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag	0,4
Vest-Norges Fiskesalslag	3,1
Rogaland Fiskesalgslag S/L	1,3
Skagerakfisk S/L	1,6
Norges Sildesalgslag	7,1
Total bevilgning for 2003	70,0

2.12 Fiskernes ulykkeskasse

Fiskernes Ulykkeskasse hadde ved utgangen av 2001 dette styret:

Jan Skjervø, Trondheim, formann, Hilmar Blikø, Måneset, nestformann, Otto Benjaminson, Halsnøy, Kjell Paulsen, Bergen,

Utligningssummen var i 2001 kr. 400 000.

Stønadssummen var i 2001 kr. 35 000 ved ulykkesdød og kr. 40 000 ved 100 % medisinsk invaliditet som følge av ulykkeshendinger.

Samlede utbetalinger i 2001 var kr. 60.450.

Vedlegg 6**Utdrag av årsmeldingene for Skagerakfisk S/L 2001 og 2002****1 Styrets beretning for 2001****1.1 Organisasjon og drift**

Laget samarbeider med de øvrige 5 salgslag gjennom Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd hvor Lagets direktør for tiden er formann.

Laget har også et samarbeide med de øvrige torskesalgslagene når det gjelder informasjon og reklame for reker. Dette samarbeidet foregår gjennom Informasjonsutvalget for Reker som finansieres ved 2 øre pr. kilo landet norske reker.

Skagerakfisk S/L har i 2001 videreført samarbeidet med de øvrige salgslag om kjøp av tjenester fra Norges Fiskerlag. Laget har kjøpt tjenester for kr. 34.900,- i 2001. Laget har dessuten kjøpt tjenester fra fylkesfiskerlagene innen Lagets distrikt innenfor en ramme på kr. 200,- pr. medlem. Totalt er det i 2001 kjøpt tjenester fra fylkesfiskerlagene for kr. 172.600,-. Laget har i 2001 videreført abonnementsordningen med «Fiskaren». Laget dekker 50 % av abonnementskostnadene for medlemmer og yrkesfiskere forøvrig som ønsker å abonnere på «Fiskaren». Abonnementskostnadene for Laget har vært kr. 150.703,- i 2001.

Driften av Laget og datterselskaper har ikke vært underlagt større endringer i 2001.

Redusert kvantum gir både flåte og landanlegg et dårligere inntektsgrunnlag selv om noe kompenseres med økte priser.

1.2 Administrasjon og gjennomføring av førstehåndsomsetningen*Omsetningssystem/prisfastsettelse*

Førstehåndsomsetningen har blitt gjennomført etter samme prinsipper og retningslinjer som tidligere. Forretningsreglene har vært uendret. Styret har diskutert prisfastsettelsen på kokte reker levert på mandag – onsdag med bakgrunn i de innspill som kom på representantskapsmøtet i mai. Styret mener at innføring av generell dagspris på kokte reker, vanskelig kan gjennomføres uten en omlegging av salget til det svenske marked.

Styret er ikke overbevist om at en slik omlegging vil tjene fiskerne noe som også kom frem under diskusjon og stemmegivningen på representantskapsmøtet.

Registrering av mottakere/kjøpere

Det er registrert 26 mottaksanlegg og 23 godkjente mottakere/kjøpere innen Lagets distrikt. Mottaksstrukturen er i det vesentligste desentralisert og tilpasset behovet for flåten på Skagerrakkysten. Flere mottaksanlegg er oppgraderte/bygget nye for å tilfredsstille kravene i dagens regelverk. Fortsatt gjenstår imidlertid enkelte nødvendige oppgraderinger som nok vil bli vurdert opp mot eventuell nedlegging. I samsvar med fiskernes behov støtter Skagerakfisk S/L lokale engasjement knyttet til opprettholdelsen av mottakene. I denne sammenheng har Skagerakfisk S/L tegnet seg for 2 aksjer i Arendal Fiskemottak A/S.

Dispensasjon for salg av egen fangst

Dispensasjon for salg av egen fangst direkte til forbruker (kaisalg) har i 2001 vært inngående drøftet i fiskerorganisasjonene på Skagerrakkysten. Representantskapet i Skagerakfisk S/L fastslo i mai 2001 at kaisalg er en omsetningsform som ikke gavner fiskerne og næringen på Skagerrakkysten. Representantskapet mente derfor at det skulle sterke grunner til for å gi dispensasjon for kaisalg. Representantskapet vedtok at det ikke skulle gis nye dispensasjoner for kaisalg utenfor Drøbak-Storesand. Representantskapet anmodet styret om å fastsette nærmere spesifiserte vilkår knyttet til dispensasjonen for kaisalg. Styret fastsatte spesifiserte vilkår i møte den 21. juni. Vilkårene er senere videreført for 2002.

Indre Oslofjorden Fiskerlag har klaget de fastsatte vilkår inn for Fiskeridepartementet. Indre Oslofjorden Fiskerlag har også innklaget midlertidige vilkår gjeldende i perioden 1/3 til 30/6 2001.

Fiskeridepartementet har i brev av 18/1–2002 ikke gitt Indre Oslofjorden Fiskerlag medhold i klagen.

Fiskere som hadde dispensasjon i 2000 fikk alle videreført dispensasjonen i 2001, totalt 35 fiskere.

Skagerakfisk S/Ls førstehåndsomsetningsenerett

Det er for 2001 som for tidligere år, gitt dispensasjon fra Lagets omsetningsenerett når det gjelder omsetning av levende krabbe til konsum. Denne dispensasjonen omfatter ikke krabbe levert til produksjon.

Fiskeridepartementet har i brev datert 2. mai 2001 foreslått at leppefisk blir lagt inn under salgslagenes omsetningsenerett. Nødvendig endring av råfiskforskriften er imidlertid ikke foretatt.

Det har i et distrikt vært avdekket ulovlig omsetning av kokte reker i et ikke ubetydelig omfang. Enkelte fiskere har ved flere anledninger solgt reker direkte til matvarebutikker. Fiskerne har fått inndratt salgsverdien og blitt ilagt bøter. Matvarebutikkene er også ilagt bøter. Enkelte har brukt boteleggingene for å fremstille råfiskloven og den organiserte omsetningen på Skagerrakkysten som uheldig for fiskerne og forbrukerne. Den organiserte omsetningen gir fiskerne en samlet tilnærming til markedet. Den gir like konkurransevilkår for så vel fiskere som forhåndskjøpere. Uten en samlet tilnærming vil den enkelte fisker ha liten markedsinnflytelse og dermed liten påvirkningsmulighet på pris og leveringsforhold. I de fleste sammenhenger vil dette føre til lavere pris og mer ustabile leveringsforhold. Uten like konkurransevilkår ville markedets interesse for produktet avta og tilgjengeligheten for forbrukerne bli dårligere. Fra fiskernes side må det derfor ved enhver anledning kjempes mot de krefter som ønsker at fiskerne skal få mindre innflytelse over omsetningen av sine varer. Det må også slås hardt ned på «jukse-makere» innen fiskernes rekke.

Levering i utenlandsk havn

Laget har egne bestemmelser for levering i utenlandsk havn. Det ble i 2001 levert i alt 1.161 tonn i Sverige/Danmark mot 1.757 tonn året før. Leveringene har stort sett foregått over offentlige auksjoner og innrapporteringen har fungert tilfredsstillende.

Øvrige saker med prinsipiell interesse som har vært behandlet av styret

- Forslag om endring av råfiskloven og presisering av råfiskforskriften vedrørende import av fisk
- Forslag om endring av råfiskloven og salt-

vannsfiske-loven vedrørende tiltak for å styrke ressurskontrollen.

1.3 Datterselskaper

Fjordfisk A/S

Fjordfisk A/S driver mottak, videreforedling og salg av fisk og skalldyr. Bedriften leier Thor-anlegget på Kråkerøy og anlegget i Utgårdskilen av Skagerakfisk S/L. Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Fjordfisk A/S ledes av adm.dir. Tommy Winås og hadde i 2001 gjennomsnittlig 19 ansatte som utgjorde ca. 15 årsverk. Styret har bestått av Jørn Lian (formann), Per Arne Johansen, Morten Aleksandersen og Olaf Thon.

Anlegget i Utgårdskilen er ombygget og utvidet for ca. 9 mill. kroner. Fjordfisk A/S flytter i denne sammenheng sin virksomhet til anlegget i februar 2002. Thor-anlegget vil senere bli forsøkt solgt. I denne forbindelse er det inngått ny leieavtale mellom Skagerakfisk S/L og Fjordfisk A/S.

Fjordfisk A/S's regnskapstall for 2001 har vært som følger (alle tall i 1000 kr)

Langesundfisk A/S

Langesundfisk A/S driver mottak, videreforedling og salg av fisk og skalldyr. Bedriften leier Skagerakfisk S/L's anlegg i Langesund. Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Langesundfisk A/S ledes av daglig leder Herbjørn Kristiansen og hadde ved utgangen av 2001 4 hel- og deltidsansatte. Styret har bestått av Jørn Lian (formann), Per Eriksen og Morten Kristensen.

I august startet rivingen av anlegget i Langesund og nytt bygg ble påbegynt i oktober. Nybygget vil stå ferdig i juni 2002 med en samlet foreløpig kostnadsramme på ca. 10 mill. kroner. Under byggeperioden driver Langesundfisk A/S sin virksomhet i fiskernes trålverksted som er påkostet noe ominnredning. Det er inngått ny leieavtale mellom Skagerakfisk S/L og Langesundfisk A/S i forbindelse med nybygget.

Skagerakfisk avd. Kragerø A/S

Skagerakfisk avd. Kragerø A/S driver mottak, videreforedling og salg av fisk og skalldyr. Bedriften leier lokaler på «Brygga» i Kragerø. Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Bedriften ledes av daglig leder Petter Kjendal etter at Jan Thoresen sluttet i oktober og hadde

ved utgangen av året 3 hel-/deltidsansatte. Styret har bestått av Arild Gundersen (formann), Jørn Lian og Jan Thoresen.

Bedriften har fortsatt negativ egenkapital og Skagerakfisk S/L garanterer for videre drift.

Skagerakfisk Kristiansand A/S

Skagerakfisk Kristiansand A/S driver råstoffhåndteringen knyttet opp mot Lagets anlegg i Kristiansand. I tillegg forestås den tekniske driften av anlegget. Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Bedriften ledes av styrets formann og hadde ved utgangen av året 2 heltidsansatte i tillegg til sporadisk hjelp på lørdager og i ferier. Styret har bestått av Jørn Lian (formann) og Paul Vestberg.

A/S Kjøleanlegget

Det har ikke vært noen drift i selskapet i 2001. Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet. Styret har bestått av Jørn Lian.

1.4 Omsetningsforhold

Reker

Kvantum og priser

Det ble i 2001 mottatt 3.992 tonn reker hvorav 1.506 tonn ferske kokte og 2.486 tonn ferske rå.

Mottatt kvantum reker fordelt etter størrelse er som følger (tonn):

	2001	%	2000	%	1999	%
Reker, store kokte	1.502	38	1.506	37	1.544	34
Reker, små kokte	4	–	4	–	3	–
Råreker, stor	88	2	79	2	151	3
Råreker, sams	286	7	283	7	308	7
Råreker, små I	2.108	53	2.221	54	2.528	55
Råreker, små II	4	–	7	–	54	1
Sum	3.992		4.100		4.588	

11 % av de store saltkokte rekene er levert i 2. priskvote, det samme som året før.

Leveringene i utlandet har vært (tonn):

	Saltkokte		Rå	
	2001	2000	2001	2000
Sverige	25	69	17	43
Danmark	–	–	–	30
Sum	25	69	17	73

Førstehåndsverdien for reker i 2001 utgjorde 114 mill. kroner mot 117 året før. Reker utgjorde vel 56 % av Lagets totale førstehåndsverdi mot 60 % året før. Gjennomsnittsprisene til fisker har ved levering i Lagets distrikt vært (kr/kg):

	2001	2000	1999	1998
Reker, store kokte	53,92	53,89	49,67	42,62
Reker, store kokte				
2. pris	37,68	40,05	36,63	31,75
Råreker, stor	19,82	19,58	19,18	17,26
Reker, sams	17,31	16,09	15,59	14,12
Reker, små I	13,71	13,80	13,38	10,75
Reker, kokte, lev.				
Sverige	62,93	64,17	62,39	48,83
Reker, rå, lev.				
Sverige	12,30	12,83	13,48	10,88
Reker, rå, lev.				
Danmark	–	18,12	12,98	–

1.5 Regulering av fisket

Saltkokte reker

Leveringen av ferske saltkokte reker har vært priskvoteregulert med utgangspunkt i fisket og avsetningen. Priskvotereguleringen er først og fremst satt for å regulere tilførslene til det svenske marked.

Kvotereguleringen har vært for levering mandag – onsdag for fartøyer med h.h.v. 1 – 5 manns besetning: 60 + 80 kg pr. mann. I sommerperioden var det ingen regulering.

Øvrige bestemmelser vedrørende fiske og levering av saltkokte reker har vært:

Liggetid	2 døgn fra trål settes
Sortering	8,5 cm/140 stk. pr. kg. (sommer stor)
	150 stk.pr.kg)

Råreker

Skagerakfisk S/L har ikke gjennomført reguleringer av råkefisket.

Øvrige bestemmelser vedrørende fiske og levering av råreker har vært:

Liggetid	3 døgn fra trål settes (kun ved innmelding til Skagerakfisk S/L)
Sortering	Stor inntil 130 stk/kg (utsortert reke)
	Sams 131 – 180 stk/kg (ingen sortering av stor reke)
	Små 181 – 250 stk/kg
	Små II 251 – 280 stk/kg.

Generelt

Rekefisket i Skagerrak/Nordsjøen ble i 2001 kvoteregulert av myndighetene.

Den norske kvoten på 8.040 tonn ble delt i følgende periodekvoter:

Januar – april	3.220 tonn
Mai – august	2.410 tonn
Sept. – desember	2.410 tonn

I nevnte perioder ble det fastsatt maksimalkvoter på h.h.v. 35 – 30 – 30 tonn. I tillegg ble det fastsatt en turkvote på 4 tonn samt helligdagsfredning.

Maksimalkvoten ble opphevet i alle tre perioder h.h.v. 16/3, 15/6 og 16. november.

1.6 Markedsforhold

Ferske saltkokte reker

Stort sett samme tilførsler som året før. Prisene innenlands har vært høyere mens prisen på eksport er gått ned. Gjennomsnittsprisen på samme nivå som året før. 938 tonn eller 62 % av landet kvantum ble omsatt innenlands. Prisen i eget mot-

tak startet på kr. 53,- pr. kg og ble i sommersesongen trappet opp til kr. 67,- pr. kg for så gradvis å falle til kr. 56,- pr. kg fra 1/10. Vel 568 tonn av landingene av kokte reker ble eksportert til Sverige, en nedgang på 19 %.

Totalt fra Norge er det registrert en eksport på vel 980 tonn ferske kokte reker til Sverige i 2001. Dette er omtrent på samme nivå som året før. Økningen består i økt kvantum fra Rogaland. Den tollfrie kvoten ble oppbrukt den 15/8.

Det svenske marked er prisfølsomt i forhold til tilført kvantum. Det er derfor viktig å ha en strategi som gir fiskerne, svenske som norske, en optimal verdi. Skagerakfisk S/L og de svenske fiskernes organisasjon tilnærmer seg markedet på en slik måte.

Råreker

Prisene på råreker levert i Nord-Norge begynte å falle i april. Prisene falt frem mot sommeren til ca. kr. 8,- pr. kg. Produsentene i vårt distrikt meldte om vanskelige markedsforhold og redusert salg. Skagerakfisk S/L måtte derfor redusere prisene på små råreker med kr. 2,- pr. kg fra 3. juli. I tillegg ble det gitt et ekstra føringstilskudd på kr. 0,40 pr. kg. Prisene for små råreker ble ytterligere redusert med kr. 1,50 fra 1. oktober.

Produsentene mener at ferske små råreker ikke lenger har spesielle fortrinn i markedet og at prisene på ferske små råreker må reflektere prisene på frossent råstoff i større grad enn tidligere. Flere av produsentene har dessuten måtte dekke sitt råvarebehov gjennom kjøp av frossent råstoff fordi fisket, spesielt i Skagerrak, over en 2-årsperiode har vært labert. Den tollfrie kvoten (1000 tonn) av ferske pillede reker til EU var oppbrukt 2/8.

Hummer

Hummeromsetningen i 2001 utgjorde vel 5,7 tonn mot 4,5 tonn året før. Førstehåndsverdien ble på vel 1,5 mill. kroner.

Gjennomsnittsprisen for prima sortering har de senere år vært (kr/kg):

2001	2000	1999	1998
278,39	236,21	214,01	167,20

Som prisene viser så var det underdekning i markedet også i 2001. Alt ble omsatt fortløpende med høyeste priser i desember.

Det er vanskelig å anslå hva uttaket av hummer

er på Skagerrakkysten. Det kan ikke være tvil om at det er et visst uttak i fredningsperioden.

Forskerne melder om fangstdata som klart viser at hummerbestanden er på et lavmål. Fiskeridirektoratet avd. Skagerrakkysten avholdt i januar 2002 et seminar om hummerbestanden. Det ble i denne forbindelse nevnt ytterligere tiltak for å hindre sammenbrudd i bestanden. På bakgrunn av tidligere fisket kvantum ligger det et stort verdiskapningspotensiale dersom hummerbestanden kunne bygges opp. Det viktigste tiltaket synes å være økt kontroll, spesielt i fredningstiden.

Kreps

Det ble totalt levert 176 tonn kreps i 2001 en reduksjon på 8 % fra året før. Førstehandsverdien utgjorde vel 12 mill. kroner. Det ble levert 30 tonn direkte i Danmark og 20 tonn i Sverige.

Gjennomsnittsprisen har vært som følger (kr./kg):

	2001	2000	1999	1998
Rå	66,10	63,43	57,14	50,48
Kokt	89,56	82,66	74,63	69,00
Rå, levert Danmark	74,93	69,72	66,43	56,63
Rå, levert Sverige	74,85	72,02	69,93	54,21
Totalt gjennomsnitt	70,07	67,77	63,10	54,27

Markedet for kreps har vært stabilt gjennom 2001 med noe økte priser.

Ål

Det ble omsatt 189 tonn ål i 2001 omtrent på samme nivå som året før. 37 % var ål under 200 gr. Førstehandsverdien ble 9,1 mill. kr. mot 7,3 mill. året før. Fisket har vært under middels og prisene tilfredsstillende sett på bakgrunn av året før. Leveringene har gått greit.

Gjennomsnittsprisen har vært (kr./kg):

	2001	2000	1999	1998
Små gulål	38,18	31,21	36,23	38,05
Stor gulål	54,41	45,76	53,82	57,38

Fjordsild

Omsatt kvantum fjordsild ble 1.848 tonn, en reduksjon på 18 % iforhold til 2000. 133 tonn er levert i Danmark. Førstehandsverdien ble på 3,9 mill. kroner.

Gjennomsnittspris har vært (kr./kg):

	2001	2000	1999	1998
Samfengt	2,13	1,57	1,35	1,36

Størsteparten av silden som er levert i Norge, er transportert til svensk kjøper. Leveringene har fungert greit. Kystfisket har vært regulert på en slik måte at kystnotfiskerne fikk lite å fiske på i 2. halvår.

Fisk

Omsatt kvantum fisk ble 3.660 tonn til en førstehandsverdi på 61 mill. kr. Det vises til egen mottaksstatistikk når det gjelder kvantum fordelt på de enkelte fiskeslag.

Gjennomsnittsprisene har vært regnet etter innveid vekt (kr./kg):

	2001	2000	1999	1998
Torsk	20,18	18,66	15,94	12,55
Lyr	15,03	12,84	11,08	9,00
Sei	6,03	5,58	5,41	5,13
Kolje	12,39	12,22	9,72	7,62
Lange	13,94	12,65	11,13	9,43
Smørflyndre	16,27	12,69	13,88	12,14
Lysing	31,40	26,67	33,10	31,57
Pigghå	8,50	10,16	8,31	7,71

Etterspørsel og priser har fortsatt å øke noe i 2001 på de fleste fiskeslag. Pris i eget mottak har vært generelt regulert i juni og november i løpet av året.

1.7 Fiskeriavtalen for 2001

I Fiskeriavtalen for 2001 ble det avsatt 31 mill. kr. til føringstilskudd m.v. hvorav Skagerakfisk S/L ble tildelt 1,5 mill. kr.

Disse midler samt overførte midler fra 2000, er disponert som følger (alle tall i 1000 kr):

	Sum	Reker	Torskefisk	Fjordsild
Totalt til disposisjon	3.556	1.856	1400	300
Anvendt i 2001	2.690	1.364	1.068	228
Overføres til bruk i 2002	896			

2 Styrets beretning for 2002

2.1 Organisasjon og drift

I beretningsåret ble det den 3. mai avholdt ordinært årsmøte. Det er i beretningsperioden avholdt 5 styremøter. Laget samarbeider med de øvrige 5 salgslag gjennom Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd hvor Lagets direktør for tiden er formann. Laget har også et samarbeide med de øvrige torskesalgslagene når det gjelder informasjon og reklame for reker. Dette samarbeidet foregår gjennom Informasjonsutvalget for Reker som finansieres ved 2 øre pr. kilo landet norske reker.

Skagerakfisk S/L har i 2002 videreført samarbeidet med de øvrige salgslag om kjøp av tjenester fra Norges Fiskarlag. Laget har kjøpt tjenester for kr. 31.200,- i 2002.

Laget har dessuten kjøpt tjenester fra fylkesfiskerlagene innen Lagets distrikt innenfor en ramme på kr. 175,- pr. medlem. Totalt er det i 2002 kjøpt tjenester fra fylkesfiskerlagene for kr. 141 225,-.

Laget har i 2002 videreført abonnementsordningen med «Fiskaren». Laget dekket

50 % av abonnementskostnadene for medlemmer og yrkesfiskere forøvrig som ønsket å abonnere på «Fiskaren». Abonnementskostnadene for Laget har vært kr. 155 454,- i 2002. Abonnementsordningen opphørte pr. 31/12–2002 fordi «Fiskaren's» forslag til ny rabattavtale ikke kunne aksepteres av styret.

Driften av Laget og datterselskaper har ikke vært underlagt større endringer i 2002.

To større anleggsprosjekter er fullførte i 2002. Anleggene er utleide til egne datterselskaper.

2.2 Administrasjon og gjennomføring av førstehåndsomsetningen

Omsetningssystem/prisfastsettelse

Førstehåndsomsetningen har blitt gjennomført etter samme prinsipper og retningslinjer som tidligere. Forretningsreglene har vært uendret.

En godkjent kjøper har klaget Lagets omsetningsordning for kokte reker inn for Konkurransetilsynet og Fiskeridepartementet. Konkurransetilsynet har avvist klagen mens Fiskeridepartementet i skrivende stund ikke har ferdigbehandlet klagen.

Registrering av mottakere/kjøpere

Det er registrert 25 mottaksanlegg og 22 godkjente mottakere/kjøpere innen Lagets distrikt.

Mottaksstrukturen er i det vesentligste desentralisert og tilpasset behovet for flåten på Skagerakkysten.

Følgende anlegg opphørte i 2002: Thor-anlegget, Kråkerøy (nedlagt), Havmannen, Arendal (konkurs)

Leverandørene til Thor-anlegget vil få sine behov ivaretatt ved anlegget i Utgårdskilen og på Skjærhallen som forventes åpnet i 2003.

Leverandørene i Arendal har over lengre tid vært henvist til anleggene i Risør og Grimstad. Nytt fiskemottak vil stå ferdig i Arendal i løpet av 2003.

B. Johnsen & Sønner A/S har fra januar 2003 nedlagt sin fiskerivirksomhet på Langenes, Søgne. Leverandørene her vil få dekket sine behov ved anleggene på Flekkerøy og Kristiansand.

Finny Reker A/S og Br. Sirevaag A/S fusjonerte sine rekepillvirksomheter fra januar 2002. Det er nå 3 produsenter med 4 anlegg i Sør-Norge som produserer råreker.

Dispensasjon for salg av egen fangst

Dispensasjon for salg av egen fangst direkte til forbruker (kaisalg) har i 2002 vært gjennomført etter de retningslinjer som representantskapsmøtet trakk opp i mai 2001.

Det ble gitt 29 dispensasjoner i 2002.

To søknader ble avslått. Dette medførte klager til Fiskeridepartementet. Klagerne fikk ikke medhold. Skagerakfisk S/L har senere imøtekommet den ene søkeren.

Skagerakfisk S/Ls førstehåndsomsetningsenerett

Det er for 2002 som for tidligere år, gitt dispensasjon fra Lagets omsetningsenerett når det gjelder omsetning av levende krabbe til konsum. Denne dispensasjonen omfatter ikke krabbe levert til produksjon.

Fiskeridirektoratet har i løpet av året igangsatt prosjektet salgslag/Fiskeridirektoratet. Hensikten med prosjektet er å harmonisere salgslagenes og fiskerimyndighetenes ressurskontroll.

Fiskerimyndighetene har utarbeidet ny forskrift om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk. Forskriften avløser sluttsekkedelforskriften og vil i sin helhet tre i kraft fra 1/8–2003.

Levering i utenlandsk havn

Laget har egne bestemmelser for levering i utenlandsk havn. Det ble i 2002 levert i alt 1.684 tonn i Sverige/Danmark mot 1.161 tonn året før. I tillegg er det levert 425 tonn for øvrig i utlandet. Leveringene har stort sett foregått over offentlige auksjoner og innrapporteringen har fungert tilfredsstillende.

2.3 Datterselskaper*Fjordfisk A/S*

Fjordfisk A/S driver mottak, videreforedling og salg av fisk og skalldyr. Bedriften leier anlegget i Utgårdskilen av Skagerakfisk S/L.

Fjordfisk A/S flyttet all virksomhet til det nye anlegget i Utgårdskilen pr. 1. mars.

Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Fjordfisk A/S ledes av adm.dir. Tommy Winås og hadde i 2002 gjennomsnittlig

19 ansatte som utgjorde ca. 16 årsverk.

Styret har bestått av Jørn Lian (formann), Per Arne Johansen, Morten Aleksandersen og Olaf Thon.

Langesundfisk A/S

Langesundfisk A/S driver mottak, videreforedling og salg av fisk og skalldyr.

Langesundfisk A/S ledes av daglig leder Herbjørn Kristiansen og hadde ved utgangen av 2002 5 hel- og deltidsansatte.

Bedriften flyttet høsten 2002 inn i Skagerakfisk S/L's nye anlegg i Langesund. Inntil da hadde virksomheten foregått i fiskernes trålverksted.

I forbindelse med oppstart i nytt anlegg har Langesundfisk A/S anskaffet diverse innredninger og utstyr som for en del er utgiftsførte i 2002.

Skagerakfisk avd. Kragerø A/S

Skagerakfisk avd. Kragerø A/S driver mottak, vi-

dereforedling og salg av fisk og skalldyr. Bedriften leier lokaler på «Brygga» i Kragerø.

Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Bedriften ledes av daglig leder Petter Kjendal og hadde ved utgangen av året 4 hel-/deltidsansatte.

Styret har bestått av Arild Gundersen (formann), Jørn Lian og Petter Kjendal.

Skagerakfisk S/L har pr. 2. januar 2003 solgt alle aksjene i bedriften til fiskere bosatte på strekningen Valle-Kragerø.

Salgssum har vært 50 % av pålydende. Skagerakfisk S/L har samtidig med overdragelse av aksjene gitt bedriften et ansvarlig lån på kr. 350.000,- som skal innfris innen 31/12-2003.

Skagerakfisk Kristiansand A/S

Skagerakfisk Kristiansand A/S driver råstoffhåndteringen knyttet opp mot Lagets anlegg i Kristiansand. I tillegg forestås den tekniske driften av anlegget.

Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet.

Bedriften ledes av styrets formann og hadde ved utgangen av året 2 heltidsansatte i tillegg til sporadisk hjelp på lørdager og i ferier.

Styret har bestått av Jørn Lian (formann) og Paul Vestberg.

A/S Kjøleanlegget

Det har ikke vært noen drift i selskapet i 2002. Skagerakfisk S/L eier alle aksjene i selskapet. Styret har bestått av Jørn Lian.

2.4 Omsetningsforhold*Reker**Kvantum og priser*

Det ble i 2002 mottatt 4.492 tonn reker hvorav 1.586 tonn ferske kokte og 2.906 tonn ferske rå.

Mottatt kvantum reker fordelt etter størrelse er som følger (tonn):

	2002	%	2001	%	2000	%
Reker, store kokte	1.582	35	1.502	38	1.506	37
Reker, små kokte	4	–	4	–	4	–
Råreker, stor	54	1	88	2	79	2
Råreker, sams	224	5	286	7	283	7
Råreker, små I	2515	56	2.108	53	2.221	54
Råreker, små II	113	3	4	–	7	–
Sum	4.492		3.992		4.100	

11 % av de store saltkokte rekene er levert i 2. priskvote, det samme som året før.

Leveringene i utlandet har vært (tonn):

	Saltkokte		Rå	
	2002	2001	2002	2001
Sverige	27	25	40	17
Danmark	–	–	11	–
Sum	27	25	57	17

Førstehåndsverdien for reker i 2002 utgjorde 118 mill. kroner mot 114 året før.

Reker utgjorde vel 56 % av Lagets totale førstehåndsverdi det samme som året før.

Gjennomsnittsprisene til fisker har ved levering i Laget's distrikt vært (kr/kg):

	2002	2001	2000	1999	1998
Reker, store kokte	56,60	53,92	53,89	49,67	42,62
Reker, store kokte 2. pris	38,27	37,68	40,05	36,63	31,75
Råreker, stor	19,10	19,82	19,58	19,18	17,26
Råreker, sams	17,15	17,31	16,09	15,59	14,12
Råreker, små I	10,25	13,71	13,80	13,38	10,75
Reker, kokte, lev. Sverige	60,81	62,93	64,17	62,39	48,83
Reker, rå, lev. Sverige	9,79	12,30	12,83	13,48	10,88
Reker, rå, lev. Danmark	13,06	–	18,12	12,98	–

2.5 Regulering av fisket

Saltkokte reker

Leveringen av ferske saltkokte reker har vært priskvoteregulert med utgangspunkt i fisket og avsetningen.

Priskvotereguleringen er først og fremst satt for å regulere tilførslene til det svenske marked og å fordele prisresultatet iforhold til levert kvantum.

Kvotereguleringen har vært for levering mandag – onsdag for fartøyer med h.h.v. 1 – 5 manns besetning: 60 + 80 kg pr. mann. I sommerperioden var det ingen regulering.

Med virkning fra 12. august ble reker levert mandag-onsdag og som ble overtatt for omsetning på innlandet, holdt utenfor priskvoteberegningen.

Øvrige bestemmelser vedrørende fiske og levering av saltkokte reker har vært:

Liggetid: 2 døgn fra trål settes
Sortering 8,5 cm/140 stk. pr. kg. (sommer
stor: 150 stk.pr.kg)

Råreker

Med virkning fra 26. august ble det innført ukeskvoter for levering av små råreker. Kvotereguleringen var 900 – 1.600 – 2.300 – 3.000 – 3.700 kg pr. båt med h.h.v. 1 – 5 manns besetning.

Øvrige bestemmelser vedrørende fiske og levering av råreker har vært:

Liggetid: 3 døgn fra trål settes (kun ved innmelding til Skagerakfisk S/L)
Sortering: Stor 130 stk/kg (utsortert reke)
inntil reke)
Sams 131–180 stk/kg (ingen sortering av stor reke)
Små 181–250 stk/kg
Små II 251–280 stk/kg.

Sorteringen sams utgikk fra 21. oktober.

Generelt

Rekefisket i Skagerrak/Nordsjøen ble i 2002 kvoteregulert av myndighetene.

Den norske kvoten på 8.040 tonn ble delt i følgende periodekvoter:

Januar – april	3.220 tonn
Mai – august	2.410 tonn
September – desember	2.410 tonn

I nevnte perioder ble det fastsatt maksimalkvoter på h.h.v. 35 – 30 – 30 tonn. I tillegg ble det fastsatt en turkvote på 4 tonn samt helligdagsfredning. Maksimalkvoten ble opphevet i alle tre perioder h.h.v. 25/3, 14/6 og 12/12. Fra 3. oktober ble maksimalkvoten hevet fra 30 til 50 tonn.

2.6 Markedsforhold

Saltkokte reker

Noe høyere tilførsler enn året før. Prisene innenlands har vært høyere mens prisen på eksport er gått ned som for en stor del skyldes kronekursen. Gjennomsnittsprisen er høyere enn tidligere år. 1.012 tonn eller 64 % av landet kvantum ble omsatt innenlands.

Prisen i eget mottak startet på kr. 56,- pr. kg og ble i sommersesongen trappet opp til kr. 69,- pr. kg for så gradvis å falle til kr. 58,- pr. kg fra 7/10.

Vel 574 tonn av landingene av kokte reker ble eksportert til Sverige, en nedgang på 6 tonn.

Totalt fra Norge er det registrert en eksport på 855 tonn ferske kokte reker til Sverige i 2002. Dette er 125 tonn lavere enn året før. Den tollfrie kvoten ble oppbrukt den 24/10.

Markedet for kokte reker i Sverige er prisfølsomt. Priskvotereguleringen mandag-onsdag er satt for å regulere tilført kvantum og dermed dempe presset på prisene. Priskvotereguleringen er også ment å fordele prisresultatet i forhold til levert kvantum på en måte som fiskerne mener er rettferdig.

Det er beklagelig å registrere at enkelte med felles eierskap i båt og landanlegg, ikke ser hensikten med priskvotereguleringen.

Råreker

Omsetningen av råreker har vært vanskelig. Godt fiske av småreker kombinert med fint varmt vær, førte til at det måtte innføres kvoter på levering av små råreker fra 26. august. Dette til tross måtte prisene reduseres fra 21. oktober med kr. 2,- pr. kg for små råreker samtidig med at sams-sorteringen måtte utgå.

Rårekeprisene med unntak av store råreker, er nå på et historisk lavt nivå. Dette samtidig med regulering av kvantum gir lite tilfredsstillende resultat for fisker.

Presset fra frosne importerte pillede reker er fortsatt stort. Dog må vi forvente at produsentene med dagens prisnivå prioriterer ferskt råstoff.

Den tollfrie kvoten til EU av ferske pillede reker ble ikke fullt utnyttet i 2002.

Hummer

Hummeromsetningen i 2002 utgjorde vel 5,8 tonn det samme som året før. Førstehandsverdien ble på vel 1,5 mill. kroner.

Gjennomsnittsprisen for prima sortering har de senere år vært (kr/kg):

2002	2001	2000	1999	1998
253,46	278,39	236,21	214,01	167,20

Etter flere år med betydelig prisoppgang falt prisene med 9 % i 2002. Omsetningen må kunne sies å ha stagnert ved dagens prisnivå. Avisoppslag om mulig algegift i hummer i begynnelsen av oktober førte til stopp i omsetningen inntil prøver viste at det ikke kunne påvises slik algegift. Fiskerimyndighetene arbeider med forslag som skal gi økt hummerbestand. Økt kontroll i fredningstiden må være et viktig tiltak i så måte.

Kreps

Det ble totalt levert 182 tonn kreps i 2002 en liten økning fra året før. Førstehandsverdien utgjorde vel 13 mill. kroner.

Det ble levert 82 tonn direkte i Danmark og 17 tonn i Sverige.

Gjennomsnittsprisen har vært som følge (kr./kg):

	2002	2001	2000	1999	1998
Rå	70,00	66,10	63,43	57,14	50,48
Kokt	98,08	89,56	82,66	74,63	69,00
Rå, levert Danmark	66,08	74,93	69,72	66,43	56,63
Rå, levert Sverige	72,87	74,85	72,02	69,93	54,21
Totalt gjennomsnitt	70,09	70,07	67,77	63,10	54,27

Markedet for kreps har som prisene viser, vært relativt stabilt i 2002. Leveransene direkte i Danmark har økt fra 30 til 82 tonn mens prisene er redusert med 12 %.

Ål

Det ble omsatt 192 tonn ål i 2002 omtrent på samme nivå som året før. 36,5 % var ål under 200 gr. Førstehandsverdien ble 7,6 mill. kr. mot 9,1 mill.

året før. Det var vanskelige omsetningsforhold i 2002. Prisene falt dramatisk gjennom sesongen. Det var til tider vanskelig å få omsatt den ålen som var innmeldt. Spesielt i de varme høstmånedene.

Ålen er omsatt til 3 kjøpere som alle meldte om hard konkurranse i det europeiske marked fra så vel oppforet som villfanget ål. I tillegg gjorde den sterke kronekursen at gjennomsnittsprisene falt med 16 og 19 % for h.h.v. små og stor ål.

Gjennomsnittsprisen har vært (kr./kg):

	2002	2001	2000	1999	1998
Små gulål	32,06	38,18	31,21	36,23	38,05
Stor gulål	44,01	54,41	45,76	53,82	57,38

Fjordsild

Omsatt kvantum fjordsild ble 971 tonn, en reduksjon på 47 % iforhold til 2001. 86 tonn er levert i Sverige. Førstehandsverdien ble på 3,0 mill. kroner.

Gjennomsnittspris har vært (kr./kg):

	2002	2001	2000	1999	1998
Samfengt	3,08	2,13	1,57	1,35	1,36

Størsteparten av silden som er levert i Norge, er transportert til svensk kjøper. Omsetningen har vært tilfredsstillende med betydelig økt pris i forhold til tidligere. Dessverre er levert kvantum betydelig redusert som følge av strenge reguleringer i kystnotfisket.

Fisk

Omsatt kvantum fisk ble 4.086 tonn til en førstehandsverdi på 68 mill. kr.

Det vises til egen mottaksstatistikk når det gjelder kvantum fordelt på de enkelte fiskeslag.

Gjennomsnittsprisene har vært regnet etter innveid vekt (kr./kg):

	2002	2001	2000	1999	1998
Torsk	21,45	20,18	18,66	15,94	12,55
Lyr	14,46	15,03	12,84	11,08	9,00
Sei	5,55	6,03	5,58	5,41	5,13
Kolje	10,23	12,39	12,22	9,72	7,62
Lange	13,20	13,94	12,65	11,13	9,43
Smørflyndre	17,69	16,27	12,69	13,88	12,14
Lysing	29,20	31,40	26,67	33,10	31,57
Pigghå	9,51	8,50	10,16	8,31	7,71

Etter flere år med prisoppgang stagnerte prisene i 2002. Prisene i eget mottak ble ikke regulert i løpet av året med unntak for de fiskeslag som har ukespriser.

2.7 Fiskeriavtalen for 2002

I Fiskeriavtalen for 2002 ble det avsatt 33 mill. kr. til føringstilskudd m.v. hvorav Skagerakfisk S/L ble tildelt 1,5 mill. kr.

Disse midler samt overførte midler fra 2001, er disponert som følger (alle tall i 1000 kr):

	Sum	Reker	Torskefisk	Fjord-sild
Totalt til disposisjon	2.410	1.110	1.000	300
Anvendt i 2002	1.612	806	561	245
Overføres til bruk i 2003	798			

Vedlegg 7

Utdrag av årsmeldingene for Norges Sildesalgslag 2001 og 2002

1 Styrets beretning for 2001

Styrets melding og årsregnskap omfatter morselskapet Norges Sildesalgslag og konsernet Norges Sildesalgslag. Konsernet Norges Sildesalgslag består foruten morselskapet, av datterselskapet Sildinvest A/S. Sildinvest A/S eier eiendommer og aksjer samt majoriteten av Silfas A/S.

1.1 Omsetning og marked

Norges Sildesalgslag fastsetter minstepriser i første hånd etter drøftelser med kjøpernes organisasjoner og tilstreber markedsriktige priser. Salgsutvalgene for hhv. konsumråstoff, hermetikkråstoff og mel, olje og fôr er ansvarlige for drøftingene.

Styret har i sitt arbeid som mål å finne frem til omsetningsordninger som sikrer en rasjonell utvikling av fisket, samtidig som det sikrer fisker gode priser, og kjøperne råstoff. Sildelaget søker kontinuerlig å forbedre rutineene rundt auksjonen, og arbeider for at Sildelaget som internasjonal markeds plass for pelagisk råstoff skal fungere best mulig for både land- og sjøside. Styret er overbevist om at dette er den mest samfunnsnyttige form for omsetning av pelagiske fiskeslag.

I 2001 ble det gjennom laget omsatt ca. 2,4 mill tonn råstoff, til en samlet verdi av 6,2 mrd. kroner. *Dette er ny omsetningsrekord for Norges Sildesalgslag* og verdien ligger hele 2 milliarder kroner over nivået fra 2000.

Utenlandske fiskere leverte over 20 % av denne verdien. Volumet av utenlandsk råstoff ble opprett holdt sammenlignet med året før, og befester Sildelaget som internasjonal markeds plass.

Året må som helhet betraktes som svært godt ettersom råstofftilgangen var meget tilfredsstillende, mens etterspørselen i markedene økte og dermed prisene. En økt andel av lodde fra Barentshavet til konsum, bidro også positivt.

Styret konstaterer med tilfredshet at eksporten av pelagiske fiskeslag nådde nye høyder i 2001. I et år der norsk sjømateksport for første gang på lenge viste tilbakegang, utgjorde den pelagiske sekto-

ren en større andel enn noen gang før. Det vises til avsnittet om markedsarbeid for flere detaljer.

Innen mel&oljesektoren har store strukturelle endringer også iløpet av 2001 preget året.

Det vises til avsnittet nedenfor om oppfølging av saker fra representantskapsmøtet. Fra utgangen av året ble Sildefondet avviklet og den gamle modellen med bl.a. felles salg er historie. En ny epoke begynte med dette innenfor mel-&oljenæringen.

Omsetningen til mel-&oljeanvendelse hadde en førstehandsverdi på ca. 913 mill. kroner i 2001. Dette er ca. 180 millioner over fjorårets verdi. Om trent halvparten av det totale volumet i lagets omsetning gikk til mel&olje.

1.2 Økonomiske forhold

Det er i 2001 omsatt for 6.194 mill kr gjennom Norges Sildesalgslag, mot 4.218 mill kr i 2000. Dette ga en samlet lagsavgift på 30,9 mill kr, mot 20,7 mill kr i 2000. Gjennomsnittlig avgift for omsetning gjennom laget har i 2001 vært 0,5 %, samme som 2000. Lagets samlede driftsinntekter økte fra 25,4 mill kr i 2000 til 37,6 mill kr i 2001.

Lagets samlede driftskostnader økte fra 44,1 mill kr i 2000 til 47,9 mill kr i 2001.

Forvaltningen av lagets formue og likvide midler innbrakte netto 15,7 mill kr i 2001, mot 17,6 mill kr i 2000. Laget hadde et urealisert kurstap på 6 mill i løpet av 2001. Ved utgangen av 2001 hadde laget en urealisert kursreserve i sin verdipapirportefølje på 8,2 mill kr.

Samlet viser lagets regnskap for 2001 et overskudd før skatt på 5,4 mill kr, mot et underskudd på 1,1 mill kr i 2000. Ved utgangen av 2001 hadde Norges Sildesalgslag en samlet bokført egenkapital på 164,3 mill kr, mot 160,6 mill kr i begynnelsen av året.

Konsernet Norges Sildesalgslag hadde i 2001 et driftsresultat på -10,2 mill kr, mot et driftsunderskudd på 25,7 mill kr i 2000. Konsernets netto finansinntekter var på 2,7 mill kr i 2001, mot 2,2 mill kr i 2000.

Konsernet hadde i 2001 et underskudd før skatt på 7,5 mill kr, mot et underskudd på 23,4 mill kr i 2000. Ved utgangen av 2001 hadde konsernet en samlet bokført egenkapital på 263,3 mill kr, mot 205,9 mill kr i begynnelsen av året.

Forutsetningen om fortsatt drift er tilstede, og årsregnskapet for 2001 er satt opp under denne forutsetningen.

1.3 Arbeidsmiljø, bemanning og organisering

Laget har en godt motivert stab og arbeidsmiljøet må betegnes som godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører laget oversikt over totalt sykefravær blant lagets ansatte. I 2001 har det totale sykefraværet vært 3,8 %. Fraværsandelen blir noe høy i laget på grunn av relativt stor andel langtidsfravær i staben.

For øvrig påvirker ikke lagets virksomhet det ytre miljø.

I konsernet Norges Sildesalgslag jobbet det ved utgangen av året tilsvarende 204 årsverk, fordelt med 156 på Silfas A/S, 46 på Norges Sildesalgslag og 2 på Sildinvest A/S.

1.4 Datterselskaper.

Lagets aktivitet utover førstehåndsomsetningen er i samsvar med lagets vedtekter organisert i et eget selskap, Sildinvest A/S. Sildinvest A/S eier eiendommer og aksjer, blant annet i Silfas A/S.

1.5 Oppfølging av representantskapets vedtak 7.–8. juni 2001

Representantskapet behandlet på møtet i året som gikk blant annet situasjonen innenfor mel- og oljesektoren. Styret fulgte opp denne saken utover høsten og deltok aktivt i den prosessen som har foregått i mel- og oljesektoren. Det er derfor både med stor beklagelse og skuffelse at styret måtte konstatere ved inngangen til 2002 at Sea Grain prosjektet på Horsøy måtte skrinlegges og at Horsøy-fabrikken ble gjenstand for avvikling.

Årets representantskap viet også oppmerksomhet til spørsmål omkring ressursene innen pelagisk. Styret har fulgt opp ressursvedtaket blant annet gjennom aktiv støtte til kontrolltiltak, – som pådriver for større internasjonal regelharmonisering og arbeidet for økt norsk andel av makrellkvoten, – samt tiltak som kan bidra til at høstingen av sjøpattedyr intensiveres.

For første gang ble miljøutfordringen i fiskerierieringen satt på årsmøtets dagsorden, der bl.a.

trygg mat ble fokusert. Miljøutfordringen er senere blitt fulgt opp med aktiv deltakelse i et fellesprosjekt innenfor norsk fiskerieriering der miljøspørsmål blir systematisk behandlet. Også i andre sammenhenger har styret gjennom Sildelagets administrasjon forsøkt å bidra aktivt for at miljøspørsmål skal få et større fokus og bli tatt mer alvorlig i alle ledd.

1.6 Styrets arbeid fremover.

Utgangspunktet for styrets arbeid er stadig at laget skal være effektivt og gjennom dette sikre fiskerne gode priser og betalingsbetingelser og like muligheter innenfor omsetningssystemene. Styret ser det som en prioritert oppgave å opprettholde den pelagiske markedsplassen som ikke bare kommer fiskerne til gode, men også kjøperne og samfunnet forøvrig gjennom den verdiskapning auksjonsomsetningen representerer.

Styret vil kontinuerlig fortsette prosessen med å følge opp lagets strategi for å utvikle og hevde denne markedsplassens eksistensberettigelse. Store og utfordrende oppgaver venter. Krefter fra flere hold forsøker å undergrave den markedsplass Sildelaget idag representerer. Styret ser det som særdeles viktig å arbeide for markedsplassens fortsatte drift. Dette gjelder både for at flertallet av fiskere og kjøpere, foruten det politiske miljø, skal innse at auksjonen er den beste, den mest markedstilpassede, den frieste, den mest rettferdige og mest gjennomskuelige omsetningsform som det er mulig å få til – ikke bare i Norge, men i hele Nord-Europa. Dette mener styret er med på å opprettholde Norges posisjon som pelagisk stormakt.

Ved siden av jevn og kontinuerlig drift for avvikling av fiskerieriene med tilhørende førstehåndsomsetning, vil styret rette oppmerksomheten mot økt internasjonalisering og globalisering, økt fokus på miljøspørsmål og en stadig innsats for å gjøre sitt for å hindre at næringen får et frynset rykte. Bevissthet omkring hvordan næringen generelt og Sildelaget spesielt profilerer seg, får stadig større betydning.

God kontakt med våre myndigheter og samarbeid og dialog både med disse og andre deler av næringen, vil likeledes være en viktig oppgave. Med de oppgaver vi står overfor ser styret det som viktig at samarbeidet styrkes innenfor norsk fiskerieriering og at krefter og innsats først og fremst brukes for å nå de felles mål.

Styret vil takke medlemmer, faglag, kjøpere, myndigheter, andre forbindelser og ansatte for et godt og konstruktivt samarbeid i 2001.

2 Styrets beretning for 2002

Styrets melding og årsregnskap omfatter morselskapet Norges Sildesalgslag og konsernet Norges Sildesalgslag. Konsernet Norges Sildesalgslag består foruten morselskapet, av datter selskapet Sildivest A/S. Sildivest A/S eier eiendommer og aksjer i Silfas A/S.

2.1 Omsetning og marked

Norges Sildesalgslag fastsetter minstepriser i første hånd etter drøftelser med kjøpernes organisasjoner og tilstreber markedsriktige priser. Salgsutvalgene for hhv. Konsumråstoff, hermetikkråstoff og mel, olje og fôr er ansvarlige for drøftingene.

Styret har i sitt arbeid som mål å finne frem til omsetningsordninger som sikrer en rasjonell utvikling av fisket, samtidig som det sikrer fisker gode priser, og kjøperne råstoff. Sildelaget søker kontinuerlig å forbedre rutineene rundt auksjonen, og arbeider for at Sildelaget som internasjonal markeds plass for pelagisk råstoff skal fungere best mulig for både land- og sjøside. Styret er overbevis om at dette er den mest samfunnsnyttige form for omsetning av pelagiske fiskeslag.

I 2002 ble det gjennom laget omsatt drøye 2,4 mill tonn råstoff, til en samlet verdi av over 6,3 mrd. kroner. Dette er nok en gang en omsetningsrekord for Norges Sildesalgslag og gjør laget i 2002 til det fiskesalgslag som har høyest omsetning målt både i volum og verdi. Utenlandske fiskere leverte vel 20 % av denne verdien. Volumet av utenlandsk råstoff ble opprettholdt sammenlignet med året før, men verdien ble noe lavere, vesentlig på grunn av et lavere kvantum med utenlandsk makrell.

Året må som helhet betraktes som godt, og omsetningen som norske fiskere sto for, satte også ny rekord. Men særlig innenfor sildemarkedene var siste halvår nokså turbulent.

Styret konstaterer at eksporten av pelagiske fiskeslag i 2002 som helhet var relativt god, selv om eksportnæringen særlig siste halvår, slet og ikke nådde nivåene fra 2001. Spesielt det polske markedet var sviktet, mens et marked som Russland har vist vekst – til tross for høy kronekurs i store deler av året. Den pelagiske andelen av norsk sjømateksport beholdt sin posisjon gjennom året. Det vises ellers til avsnittet om markedet for pelagiske fiskeslag for flere detaljer.

Innen mel- og oljesektoren stod en overfor nye utfordringer i 2002. Året var det første hele året etter oppløsningen av Prisreguleringsfondet for Sild og uten det salgssamarbeid for mel og olje en i

næringen hadde hatt gjennom Norsildmel. Styret har registrert at dette ga seg spesielt utslag i større variasjon i råstoffpris til fisker. Prisene i auksjonen var atskillig høyere enn minstepris og samlet auksjonstillegg i løpet av året kom i knappe 200 mill kr. Samtidig la en merke til at fabrikkene brukte minstepris i større grad enn før i perioder med god råstofftilgang. Konkurransen om råstoffet mellom fabrikkene var større enn på lenge – kanskje noen gang. Spesielt var konkurransen mellom norske og danske fabrikker synlig. Den delen av flåtesiden som fikk minst glede av de nye tidene var fartøyene med minste mobilitet og følgelig begrenset utbudsområde. For nærmere detaljer om markedet innenfor mel- og oljesektoren, vises det til markedsavsnittet litt lenger bak i årsmeldingen. Omsetningen til mel- og oljeanvendelse hadde en førstehandsverdi på vel 1,3 mrd kr i 2002 – hvilket utgjør en oppgang i verdi på nesten 45 %. Volumet til mel- og oljeproduksjon utgjorde 1,35 mill. tonn i 2002.

2.2 Økonomiske forhold

Det er i 2002 omsatt for 6.346 mill kr gjennom Norges Sildesalgslag, mot 6.194 mill kr i 2001. Dette ga en samlet lagsavgift på 31,5 mill kr mot 30,9 mill kr i 2001. Gjennomsnittlig avgift for omsetning gjennom laget har i 2002 vært 0,5 %, samme som i 2001. Lagets samlede driftsinntekter økte fra 37,6 mill kr i 2001 til 37,7 mill kr i 2002.

Lagets samlede driftskostnader økte fra 47,9 mill kr i 2001 til 53,6 mill kr i 2002.

Forvaltningen av lagets formue og likvide midler innbrakte netto 5,6 mill kr i 2002, mot 15,7 mill kr i 2001. Laget hadde et urealisert kurstap på 20 mill i løpet av 2002. Ved utgangen av 2002 hadde laget en urealisert kursreserve i sin verdipapirportefølje på 0,6 mill kr.

Samlet viser lagets regnskap for 2002 et underskudd før skatt på 10,4 mill kr, mot et overskudd på 5,4 mill kr i 2001. Ved utgangen av 2002 hadde Norges Sildesalgslag en samlet bokført egenkapital på 156,9 mill kr, mot 164,3 mill kr i begynnelsen av året.

Konsernet Norges Sildesalgslag hadde i 2002 et driftsoverskudd på 7,3 mill kr, mot et driftsunderskudd på 10,2 mill kr i 2001. Konsernets netto finansinntekter var på 41,1 mill kr i 2002, mot 2,7 mill kr i 2001.

Konsernet hadde i 2002 et underskudd før skatt på 33,8 mill kr, mot et underskudd på 7,5 mill kr i 2001. Ved utgangen av 2002 hadde konsernet en samlet bokført egenkapital på 225,4 mill kr, mot 258,3 mill kr i begynnelsen av året.

Forutsetningen om fortsatt drift er tilstede, og årsregnskapet for 2002 er satt opp under denne forutsetningen.

2.3 Arbeidsmiljø, bemanning og organisering

Laget har en godt motivert stab og arbeidsmiljøet må betegnes som godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører laget oversikt over totalt sykefravær blant lagets ansatte. I 2002 har det totale sykefraværet vært 3,4 %.

For øvrig påvirker ikke lagets virksomhet det ytre miljø.

Ved årets slutt var det i Norges Sildesalgslag 49 ansatte, fordelt med 35 i Bergen og 14 i Harstad.

I konsernet Norges Sildesalgslag var det ved utgangen av året 175 ansatte, fordelt med 124 på Silfas AS, 49 på Norges Sildesalgslag og 2 på Sildinvest A/S.

2.4 Datterselskaper

Lagets aktivitet utover førstehåndsomsetningen er i samsvar med lagets vedtekter organisert i et eget selskap, Sildinvest A/S. Sildinvest A/S eier eiendommer og aksjer, blant annet i Silfas A/S. Kapasiteten ved de norske fiskemelfabrikkene er for høy i forhold til tilgjengelig mengde råstoff. Dette fører til en sterk konkurranse om råstoffet, noe som vil slå negativt ut på lønnsomheten i 2003. Regnskapet for Silfas AS er fremlagt under forutsetning av fortsatt drift sel om det knytter seg en viss usikkerhet til selskapet framtidige finansiering. Styret i Silfas og selskapets eiere har igangsatt en prosess for å styrke egenkapitalen.

2.5 Oppfølging av representantskaps vedtak 7.–8. juni 2002

Representantskapet satte under årets møte bl.a. Råfiskloven under lupen. Styret ser det som en fortløpende oppgave å sørge for at omsetningen foregår i former avpasset næringens behov og at nødvendige nye tiltak og tilpasninger gjennomføres. I dette ligger også et bevisst forhold til salgslagets rolle i forbindelse med resurskontroll. Styret ser det som en viktig oppgave å drive laget seriøst med et høyt saklighetsnivå, dessuten med fokus på både kostnadsutvikling og effektivitet.

Betydningen av det globale markedet – et tema som også ble belyst under årsmøtet i 2002, er noe som opptar styret. Svingninger i markedene og rammebetingelsene her hjemme, har betydning

for Norges posisjon som sjømatnasjon. Forholdene har derfor jevnlig vært diskutert. En bedre koordinering og kontakt innenfor næringen for å følge opp markedsrelaterte spørsmål, er fortsatt etterlyst. Styret vil så langt mulig arbeide for at næringen kan bedre samarbeidet på dette feltet. Det vises ellers til temaartikkelen Johannes Nakken har skrevet annet sted i årsmeldingen.

2.6 Styrets arbeid

Styret hadde fem møter i løpet av 2002. Som en del hovedsaker kan nevnes:

- Loddeomsetningen 2002
- Innkjøpssamarbeidet innenfor pelagisk næring
- Silfas og avviklingen av Horsøyfabrikken
- Fortsettelse av det ungdomsrettede arbeidet «Fisk i 100»
- Nytt prosjekt for bedre informasjonsflyt til medlemmer, kjøpere og andre
- Oppussing kontorer i Slottsgt. 3
- Utviklingen innenfor finansmarkedene og betydningen dette har for lagets drift og budsjett 2003
- Jubileumsfeiring og bokutgivelse

Utgangspunktet for styrets arbeid vil også i innværende år være effektivitet og fokus på å sikre fiskerne gode priser, betalingsbetingelser og like muligheter innenfor omsetningssystemene. Styret ser det som en prioritert oppgave å opprettholde den pelagiske markedsplassen som ikke bare kommer fiskerne til gode, men også kjøperne og samfunnet for øvrig gjennom den verdiskapning auksjonsomsetningen representerer. På denne bakgrunn vil styret igjen ta for seg lagets strategi for å etterprøve om noe skal prioriteres annerledes eller kursen korrigeres. I det siste ligger også en viktig oppgave med å nå ut til lagets medlemmer og andre, slik at alle som bruker laget og som er meningsberettiget, både blir hørt og selv får bedre innsikt i hvordan laget drives og hvordan kryssende hensyn påvirker lagets operasjonelle beslutninger.

God kontakt med våre medlemmer, kjøpere og myndigheter og samarbeid og dialog både med disse og andre deler av næringen, vil kontinuerlig være en viktig oppgave for styret i Norges Sildesalgslag. Styret tror at det prosjektet som er startet for å bedre informasjonsflyten i alle ledd, vil styrke denne kontaktflaten.

Styret vil til slutt takke medlemmer, faglag, kjøpere, myndigheter, andre forbindelser og ansatte for et godt og konstruktivt samarbeid i 2002.